

nohta hali

Gülnihal Mamat
Hat Sergisi

08 Kasım - 07 Aralık 2018

Küratör: Mehmet Lütfi ŞEN

Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi Yayınları

Katalog No: 26

Koordinatör

Erdem Zekeriya İskenderoğlu

Nurullah Yaldız

Küratör

Mehmet Lütfi Şen

Proje Asistan

Hamza Algül, Dilan Atasayar

Editör

Aykut Ertuğrul

Fotoğraf Kalibrasyon

Cihat Hıdır

Grafik Tasarım

Alfabe İletişim

ISBN

978-975-2485-25-9

Bu katalog Kasım 2018 tarihinde “Nokta Hali” Hat sergisi için İstanbul’da 1500 adet basılmıştır.

Eserin yayın hakları Zeytinburnu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’ne aittir. Yayının hiçbir kısmı, yazılı izin olmadan, tamamen, kısmen veya değiştirilerek yayınlanamaz, iktibas edilemez, fotokopi dahil her ne Şekilde olursa olsun, elektronik veya mekanik yollarla kopya edilemez, bilgi olarak depolanamaz ve çoğaltılamaz.

SunuŐ

Değerli sanatseverler,

Büyük medeniyetler, zamana mühürlerini, fiziki üstünlük ya da savaŐ becerileriyle değil kültür ve sanattaki varlıklarıyla vurmuŐlardır. Ordularının gücü ya da toprak büyüklüğü, elbette önemli olsa da medeniyetleri medeniyet yapan, kültürlerinin kalıcılığı ve sanat eserlerinin y celiğidir.

İslam dini, tarih boyunca sanatın her alanında büyük sanatçılar yetiŐtirmiŐ, bu sanatçılar görkemli sanat eserleri icra etmiŐlerdir. Bugün dünya mirasının önemli parçalarından biri olan hüsn-i hat, İslam’a has sanatsal formların en önemlilerindendir. İnsanları daima inceliğe, letafete çağıran bir dinin sinesinde çıkan hat sanatının zirve örnekleri ise yüzlerce yıl boyunca bu dinin bayraktarlığını yapma Őerefine kavuŐmuŐ Osmanlı Medeniyeti zamanında ortaya koyulmuŐtur. Osmanlı hattatları, bu büyük geleneği nokta nokta yukarıya taŐı-mıŐ, çizdikleri her harfle yeniden oluşan sanatsal birikimi biraz daha derinleŐ-tirmiŐ ve  oğaltmıŐlardır.

Hat sanatımız Cumhuriyet’in ilk yıllarından itibaren bir süre talihsiz bir dönem geçirse de son yıllarda adeta yeniden dirilmekte, Türkiye’de ve dünyada her geçen gün hak ettiği yere biraz daha yaklaŐmaktadır. Bunda Őüphesiz geleneği büyük bir gayretle sürdüren ve her bir eserde yeniden yorumlayan, ona eklemlenen sanatçılarımızın payı büyüktür. Hattat Gülnihal Mamat, bu anlamda geleneğimizin son ve g cl  halkalarından biridir. Bu kıymetli sanatçımızın eserlerinden oluşan “Nokta Hali” hat sergisinin, Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezinde sergileniyor olmasından onur duyuyor; baŐta saygıdeğer sanatçımız olmak üzere sergide emeği geçen bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Yazının Varlık Hali

Sanat eserleri doğdukları zamanın ve coğrafyanın izini taşırlar. Bununla kalmazlar, ait oldukları medeniyetin insanlık tarihi içinde aldığı yolu da aydınlatırlar. Bir medeniyete ait eserleri kronolojik olarak sıralamak, o medeniyetin tarih içindeki yolculuğuna ilişkin hatırı sayılır bir veri elde etmek demektir. Bir çağda yaratılmış sanat, o çağın ritmine uygun olduğu kadar, eklemlendiği geleneğin de karakteristiğini içinde barındırır. Sanatta geleekten söz etmek, eskiye ait olanı değil, zamanın imbiğinden süzülerek gelen birikimden doğan yeniden demurmaktır. Yeni yoksa devam eden gelenek de yoktur. Sanat eseri yenidir biriciktir; daha önce tanığı olmadığı-mız bir deneyimdir.

Sizlere sunduğumuz“Nokta Hali” sergisi bizim medeniyetimizin zirveye taşıdığı hat sanatımızın birikimlerinden ilham almış bir projedir. Soyut biçimlerden oluşan harfler önce alfabeleri sonrasında yan yana gelerek kelimeleri, yani o dili konuşan insanlar için anlamı oluştururlar. Varlıkları temsil ederler. Ama bu harfler ve kelimeler şiir ve hat gibi bir sanatın yapı taşları olduğunda, varlığı temsil etmenin ötesine geçip, kendileri birer varlığa dönüşür. Sanatçı harflere kazandırdığı yeni anatomi ile yarattığı istifle anlamı iletmenin ötesine geçmeli ve içimizde daha önce yaşamadığımız bir estetik heyecanı inşa etmelidir. Hattat Gülnihal Mamat’ın eserleriyle yıllar önce bir karma sergide karşılaştığımda, yepyeni bir sanat eseriyle buluşmanın deneyimini yaşadım. O günkü deneyim şu anda sizlere sunduğumuz bu kişisel serginin temellerini attı. Bu sergide daha çok Mamat’ın yürüdüğü sanatsal yolun kısa bir retrospektifini sunmayı amaçlıyoruz. Umuyorum daha sonrasında Gülnihal Mamat’ın eğitimci yanının da yansıdığı, atölyesinin özgün temalarla hazırlanmış projelerinde de buluşacağız.

Ben sizlere“Nokta Hali”sergisini takdim ederken, dostum Hattat Gülnihal Mamat’a, yetkin kritik yazısını kaleme alan Sayın Betül Bilgin’e, projenin sizlere ulaşmasının imkânlarını hazırlayan ve ev sahibimiz Zeytinburnu Belediye Başkanımız Sayın Murat Aydın’a ve emeğı geçen arkadaşlarıma gönülden teşekkür ediyorum.

Mehmet Lütfi ŞEN
Küratör

Uygarlık Tarihinin En Önemli İcadı Olan Yazı

Gelişmenin ve uygarlığın bir nişânesi olan yazı, insanoğlu varlığının en önemli kanıtıdır. Kültürel birikimin ve yeni nesillere aktarımının ise yegâne yaşayan bir unsurdur. Nitekim yüzlerce sene önce yazılmış el yazmalarında yazarların ruhunu hala hissedebiliyoruz. Zamanın ötesinde ilham verici miraslar olarak bizimle konuşmakta ve en yalın haliyle bile neşe, umut, aşk gibi insanî unsurları bünyesinde bulundurmaktadır.

İslam dini ile birlikte büyüüp gelişen Arap harfleri 600 yılı aşkın bir süredir geleneğimizin bir parçası olmuştur. Bu husustaki katkılarımız ise aşikârdır. Hat olarak adlandırdığımız bu alfabeyi belge niteliğinden çıkartıp, güzel sanatların önemli bir dalı hâline getirmişiz. Yazma eserlerin terk edilmeye başlandığı dönemlerde bile dönüşümünü levhalarda başarı ile tamamlamış ve devam ettirmiştir. Bugün bu alfabeyi kullanmıyor olsak bile vazgeçilmez bir sanat dalı olarak kabul ettiğimiz bu sanatın en önemli sanatçıları hâlâ bizim bünyemizden çıkmakta ve yetişmektedir.

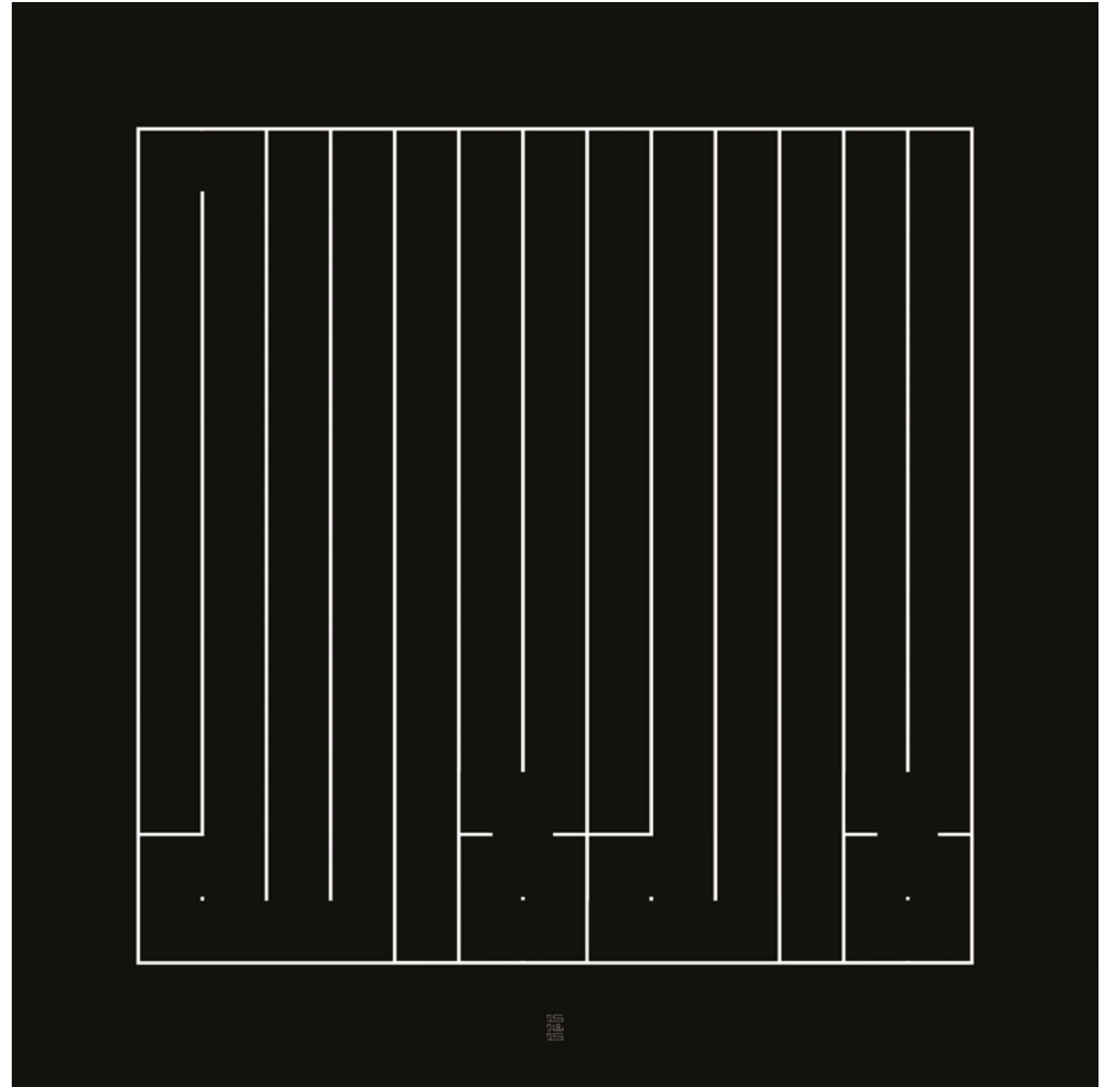
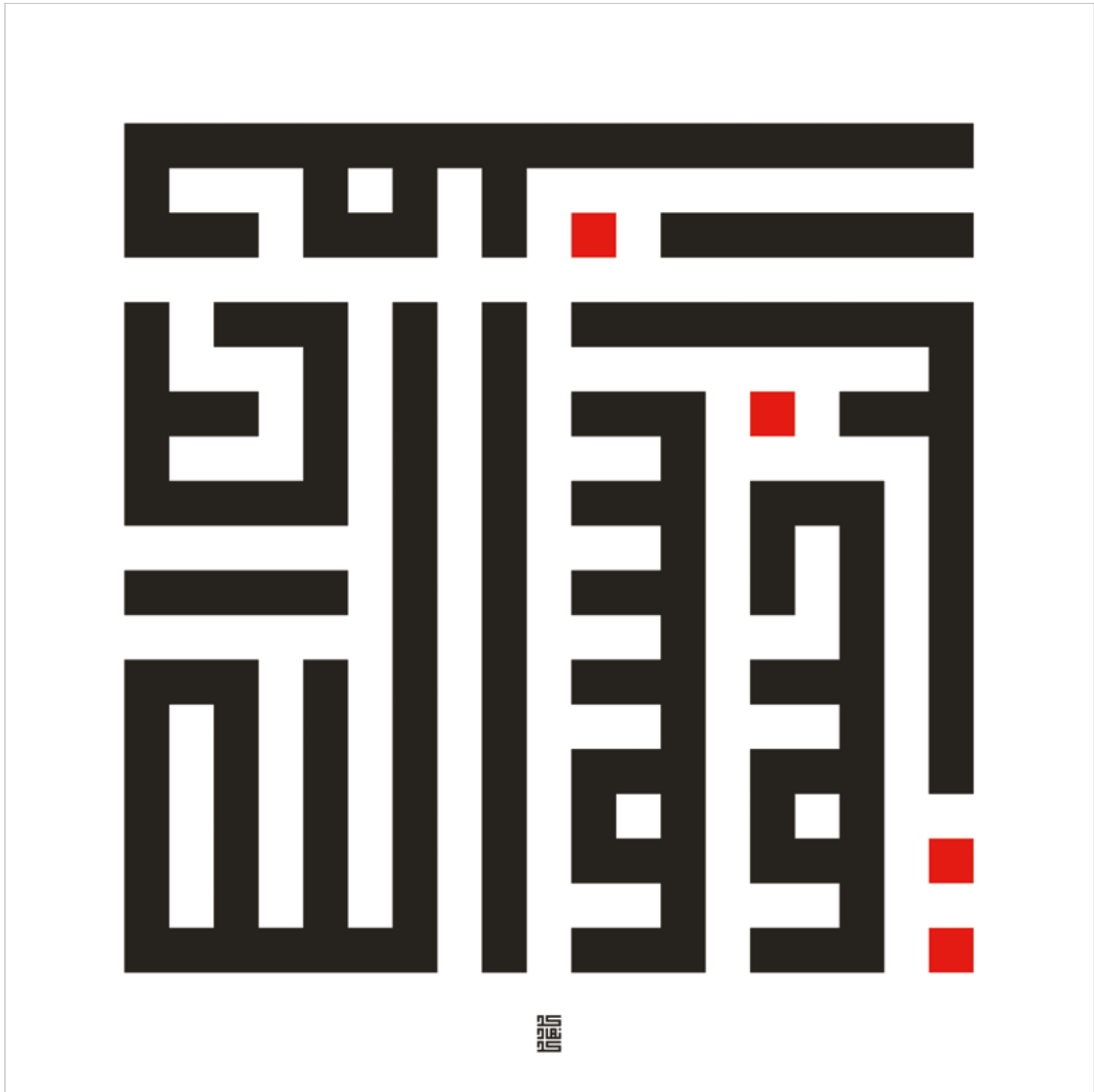
Dünyanın en az malzemesi; kâğıt, kalem ve mürekkebin işbirliğiyle insan elinin hissederek tertip ettiği en zor sanattır. Eğitimi bilinen en eski usûlde “meşk usûlü” ile yapılmaktadır. Modern dünya ile birlikte teknolojinin gelişimi el ile tensel, dokunsal, hissederek yaptığımız uygulamaların yerini mekanik ve dijital dünyanın alması ruhtan bizi uzaklaştırıyor gibi gözükse de eğitimin esasını yine o eski klasik kaideler oluşturmaktadır. Bugün akademik eğitimde dahi teknoloji sadece meşk eğitimine hizmet etmektedir. Oluşturulan kompozisyonlardaki harfler, taşıdığı mânânın ötesinde bize her şekilde görsel bir heyecan oluşturmaktadır ki buda “san’at” olmanın en önemli bir unsurudur.

Sevgili talebem, kızım gibi gördüğüm Gülnihal GÜL MAMAT bana takdim yazısını yazma onurunu layık gördüğünde, yakından takip ettiğim çalışmalarını yeniden değerlendirme fırsatı buldum. Her bir yazısı, mânâsının yanı sıra ihtiva ettiği ve kendisinin de sık sık telaffuz ettiği ilk dersimizdeki ilk sözcüğüm ... Aşk! Her birinde, terkipleri aynı olsa bile birbirinden bağımsız bir zevk hâsıl olmakta. Kurulan istif dünyasında renge, biçime, espas ve orantıya tek bir şey ilham olmuş,

Mutlak güzelliğe duyulan aşk!

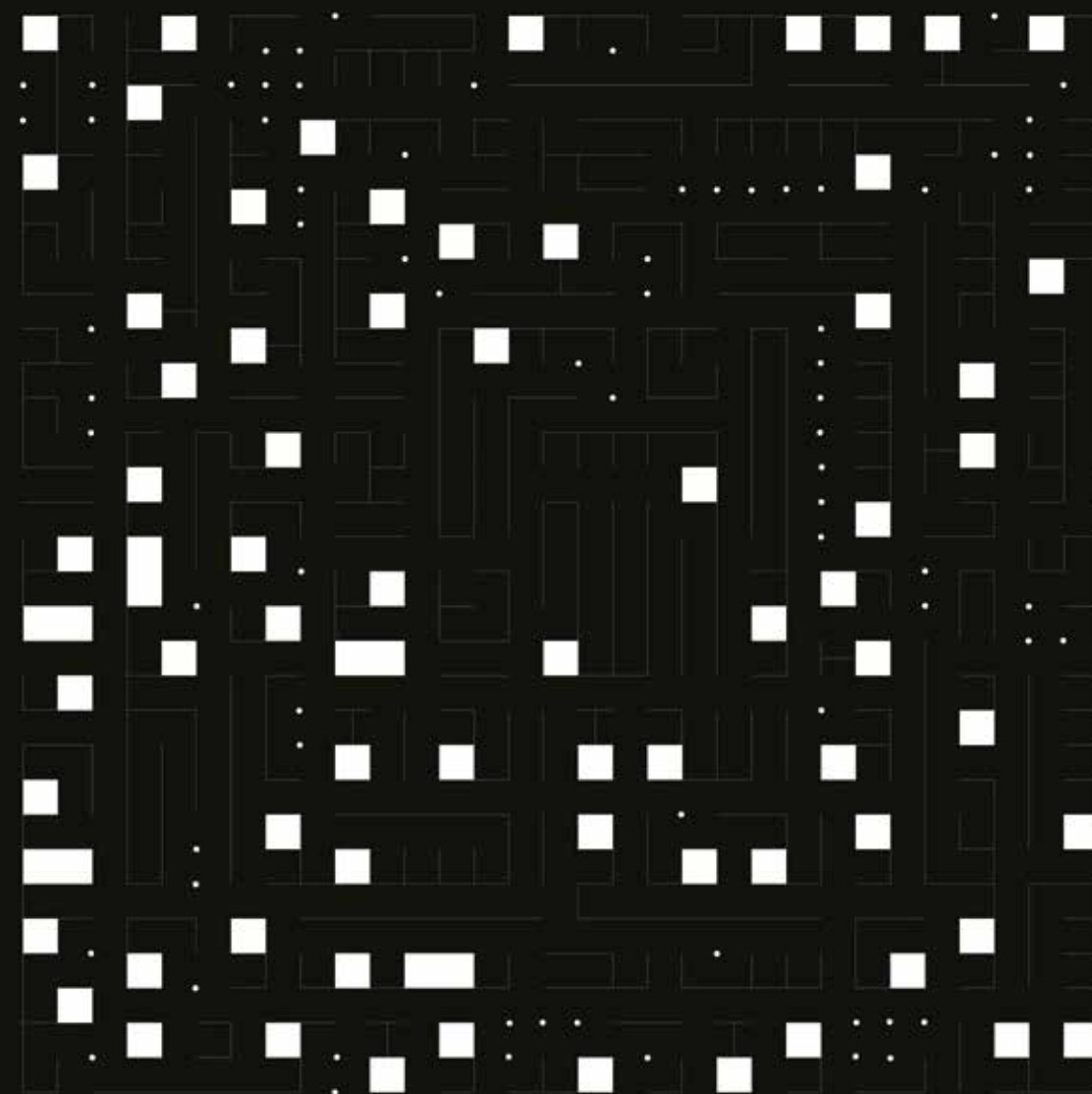
Belki de elinden bir anda çıkan lakin mazisinde uzun yıllar devam eden bir çalışma sonucu kazanılan bir deneyim. Bu maziyi sadece Gülnihal olarak görmüyorum. Gülnihal “Hat”ın varlığında yaşayan en son olmayan son. Bize bu heyecanı yaşatan nadide çalışmalarından dolayı tebrik eder başarılarının devamını temenni ederim. Bu eserlerin her şeyin çok çabuk unutulmaya yüz tuttuğı dijital dünyaya ilham olacak eserler olarak kalıcı bir şekle dönüşmesinde vesile olan, emeğı geçen herkese teşekkür ederim.

Betül BİLGİN
Öğr. Gör.

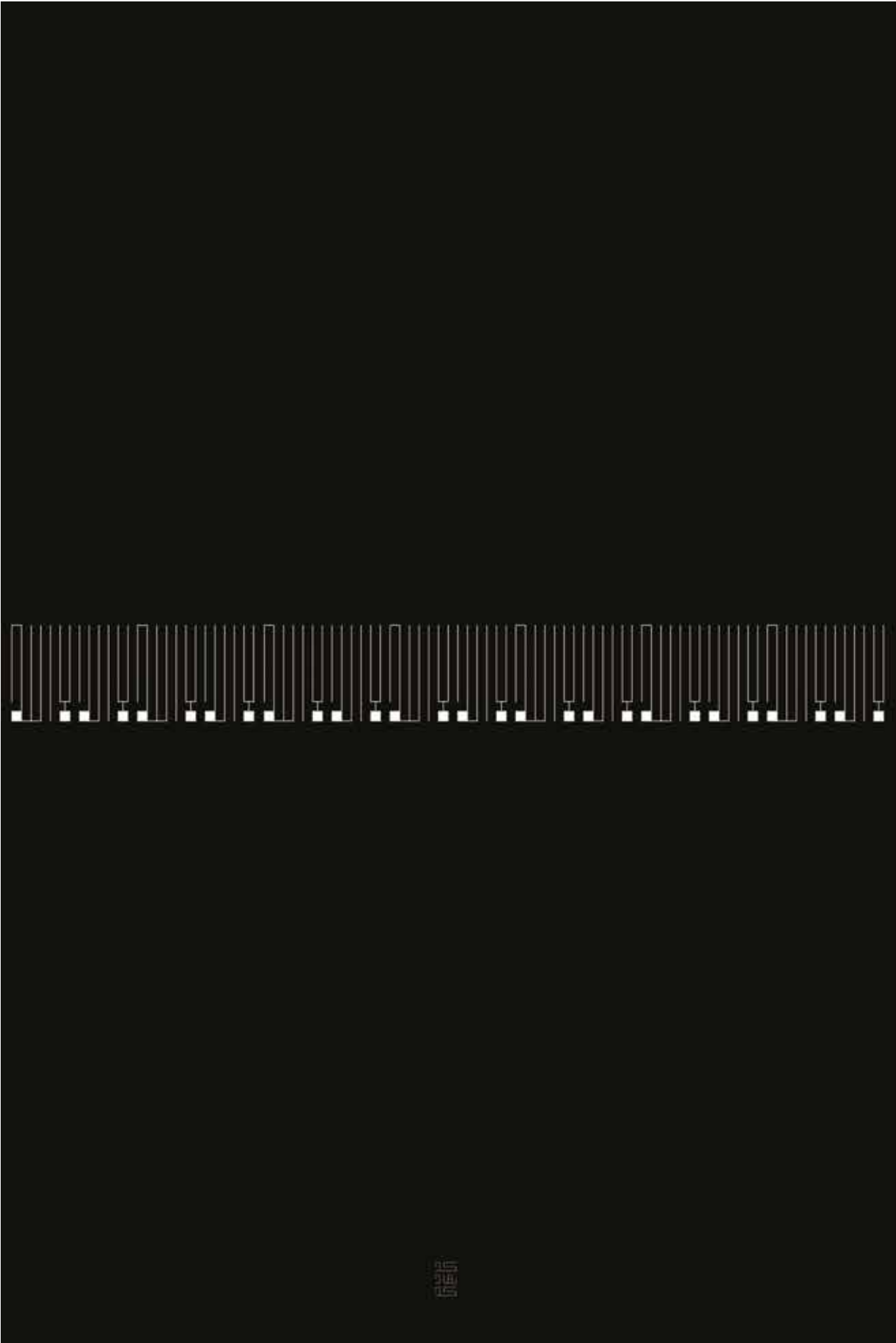
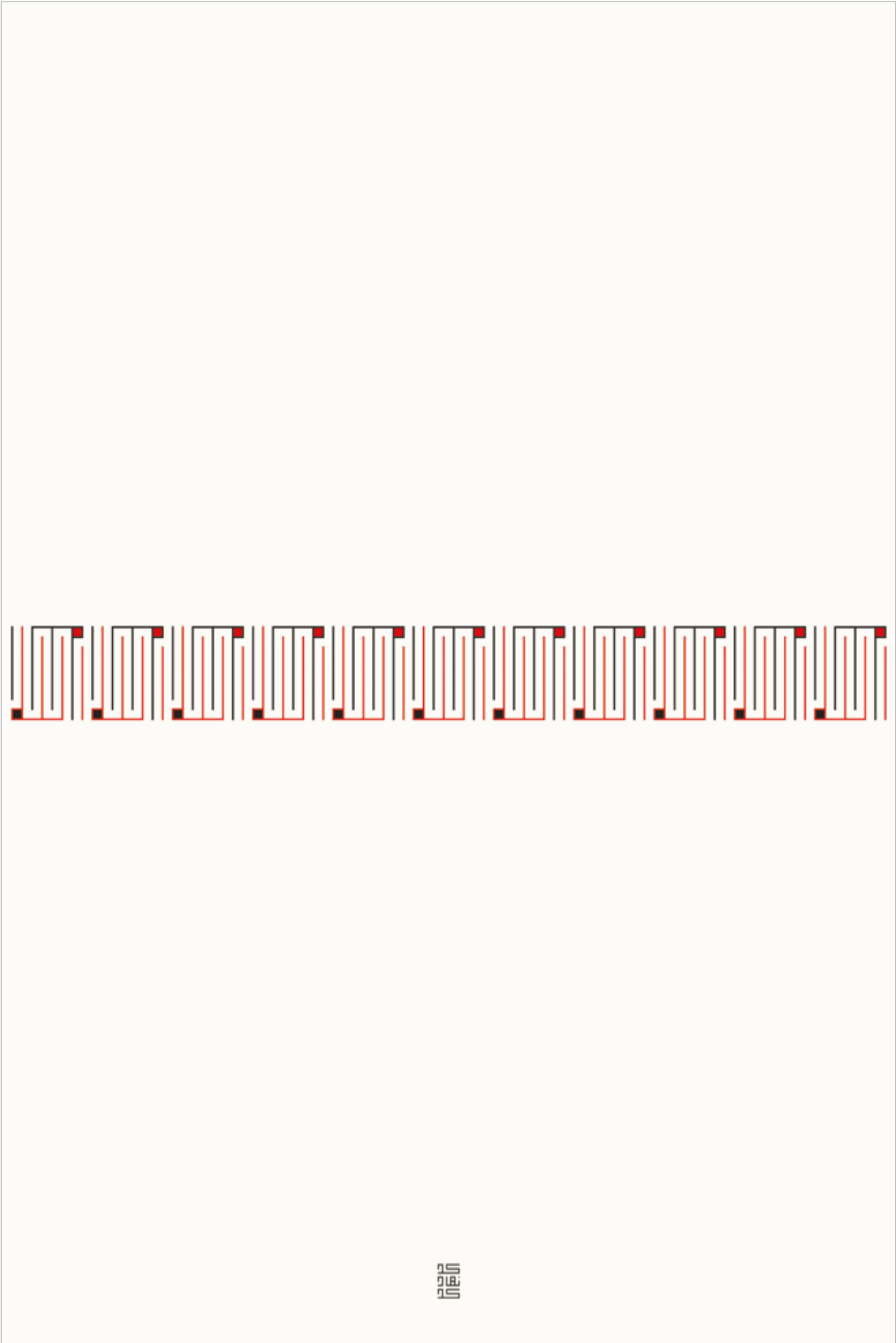

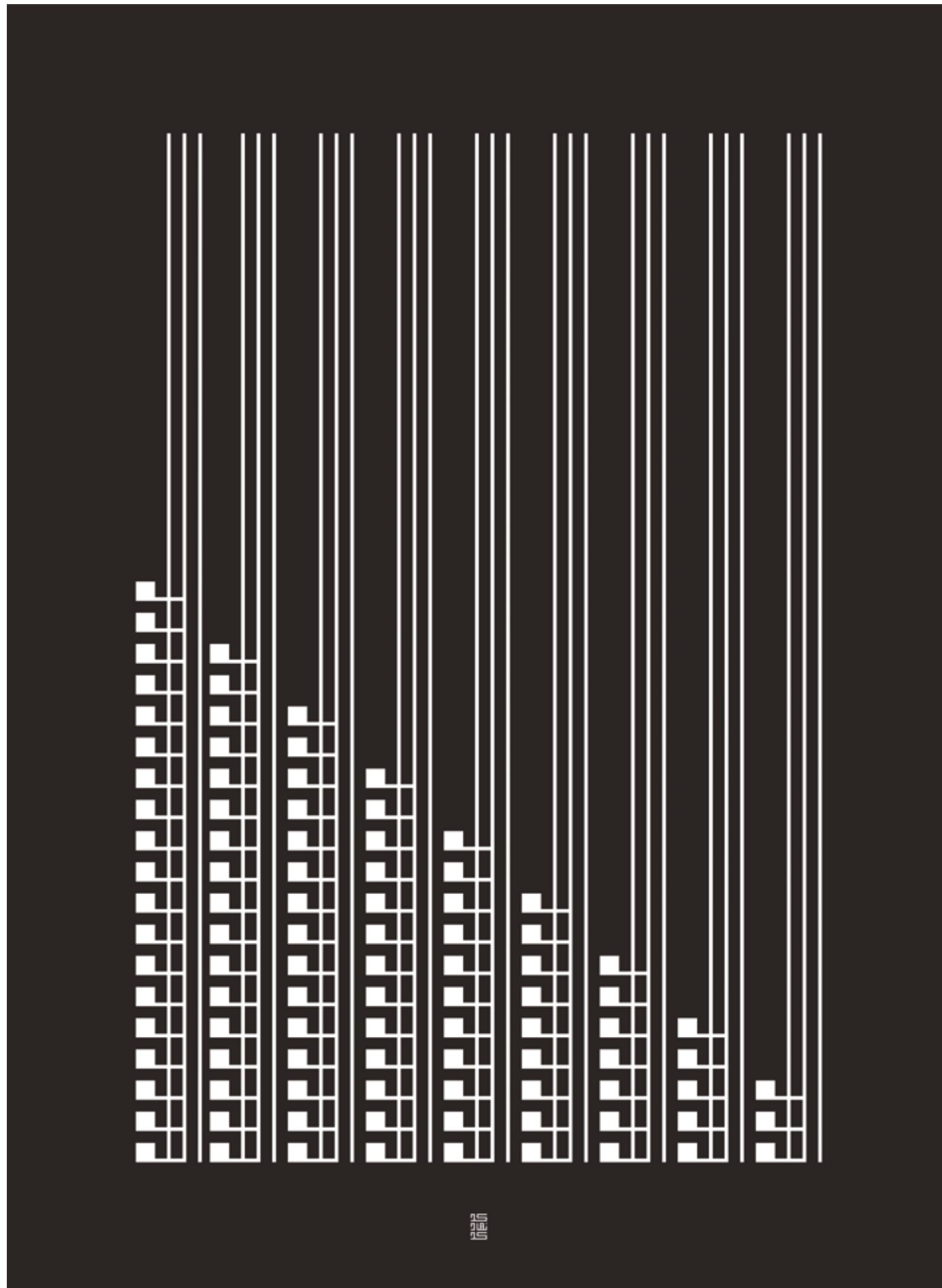
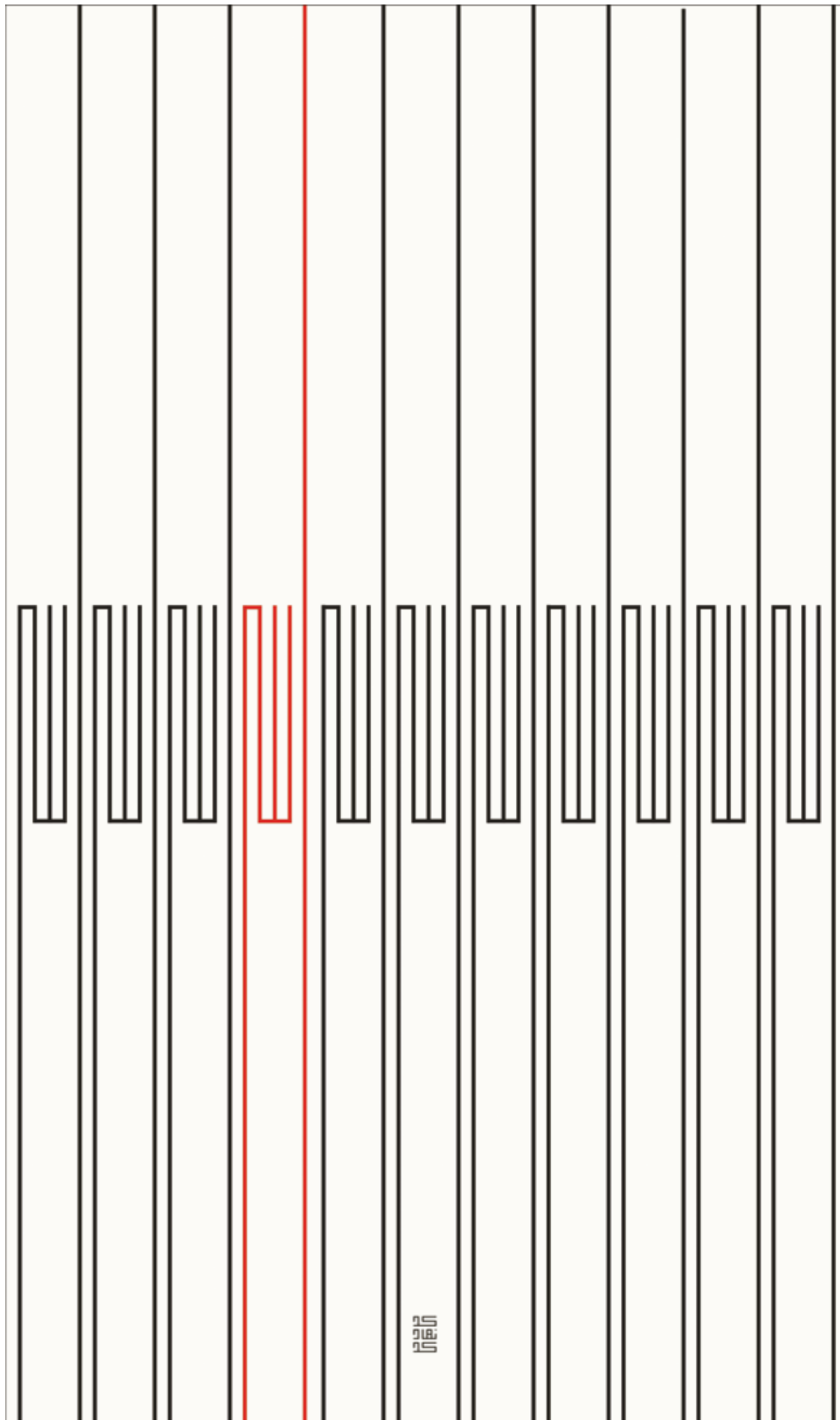

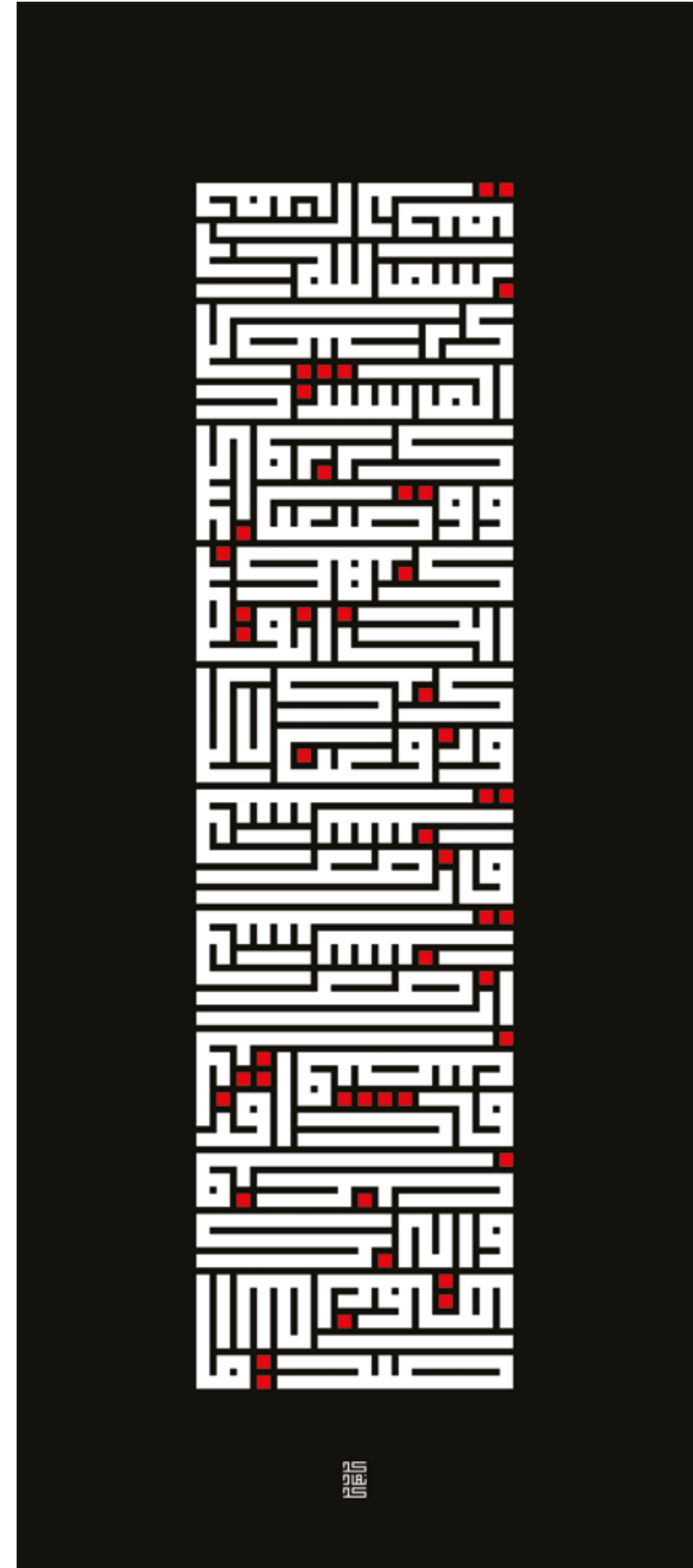
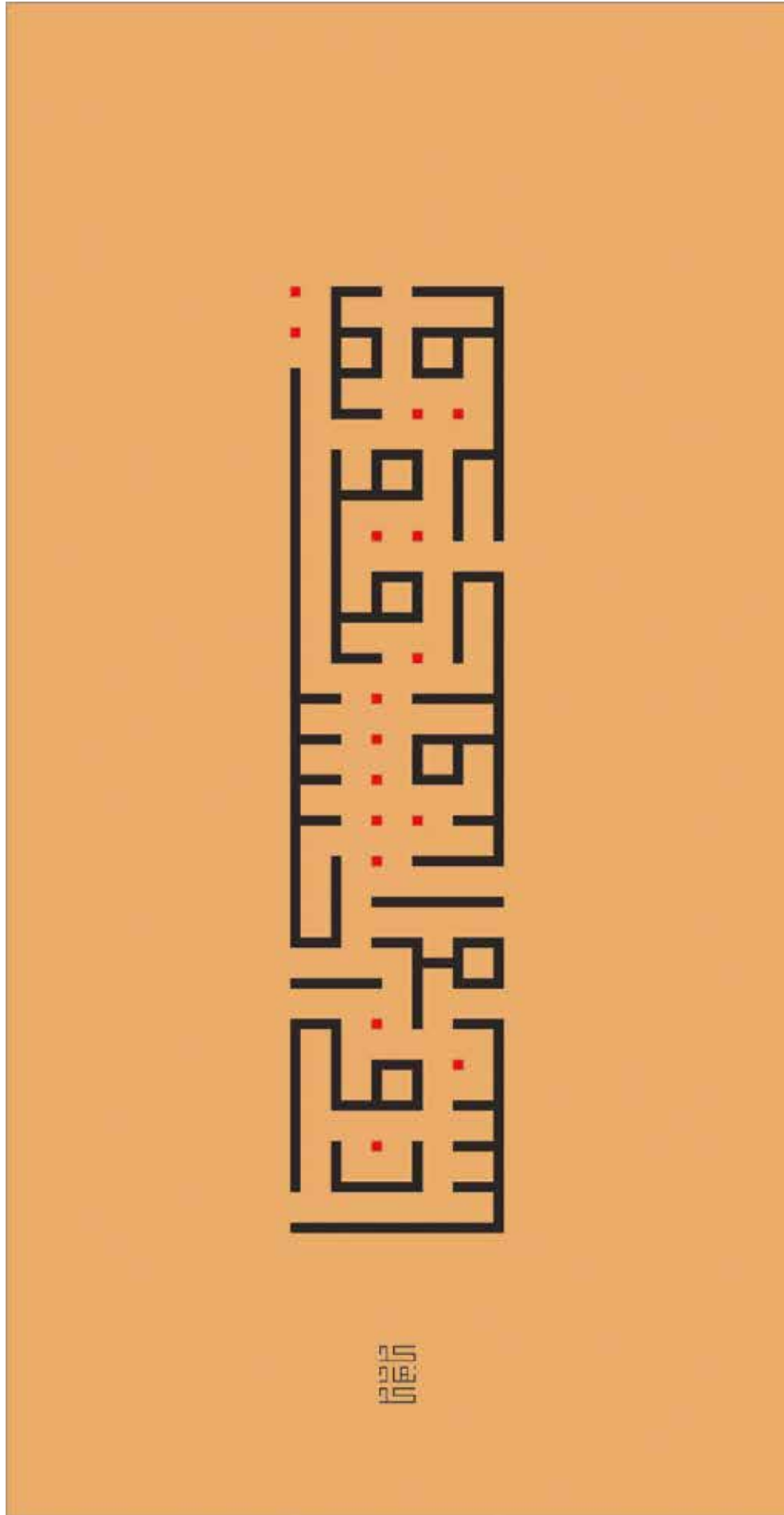
60x60

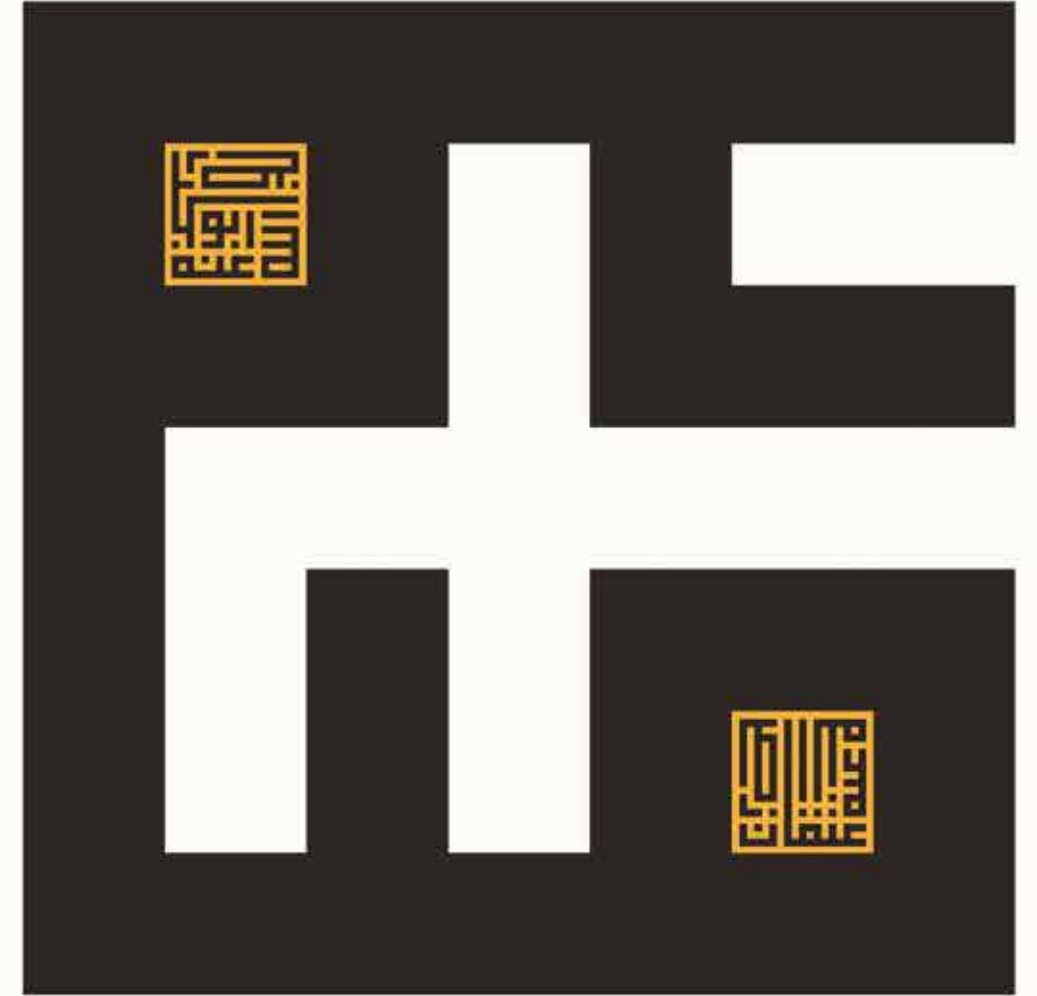
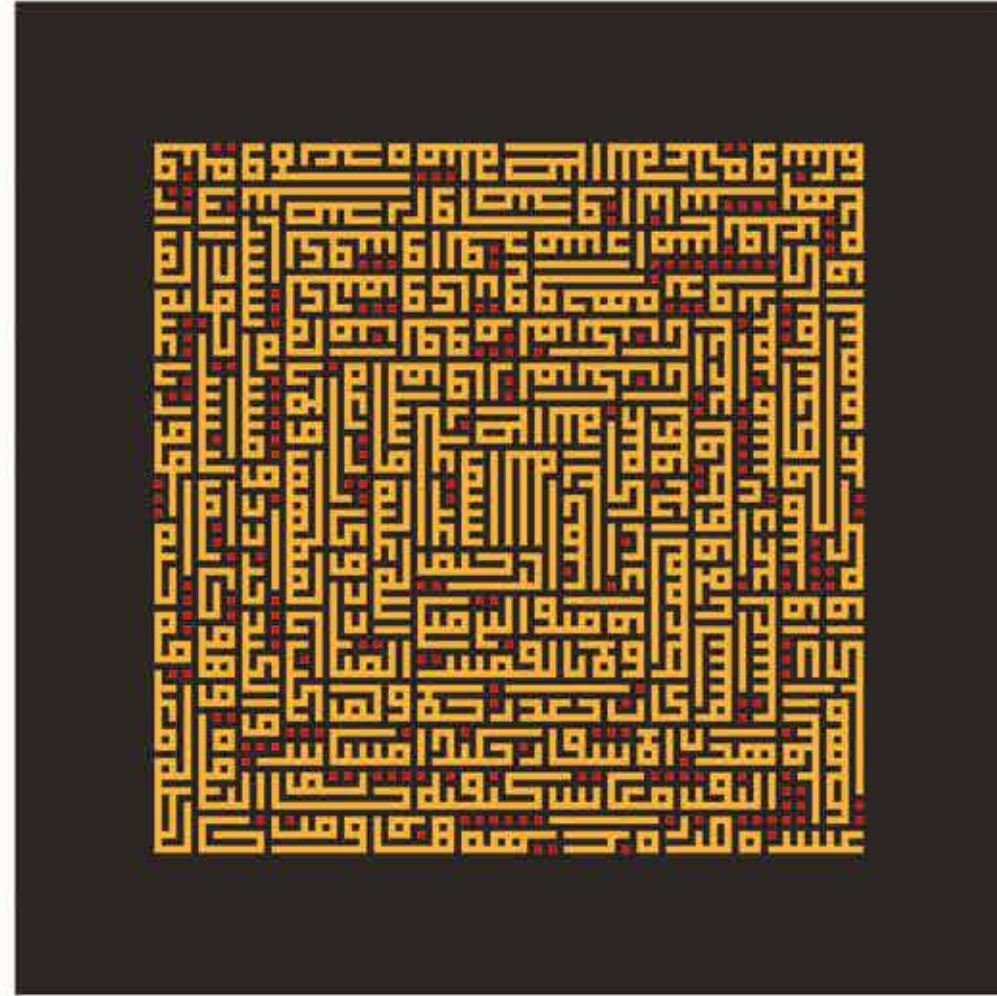
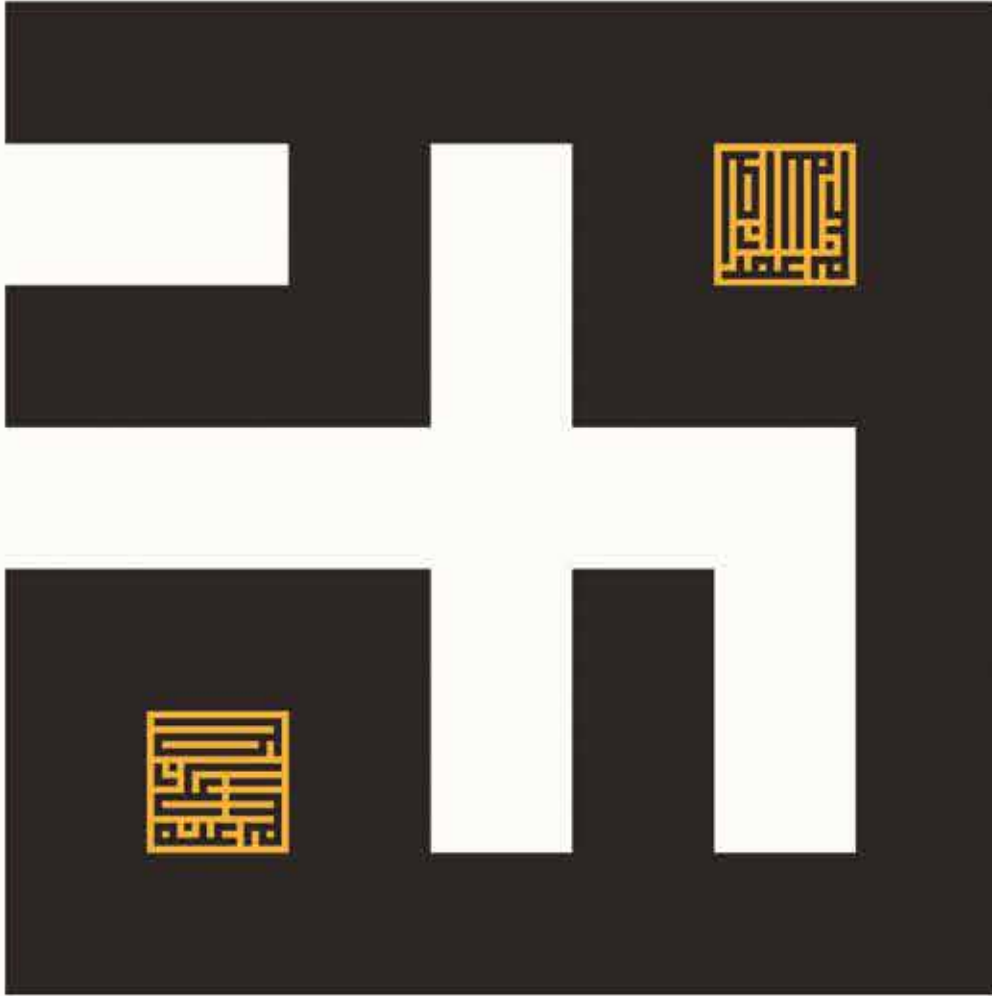

60x60

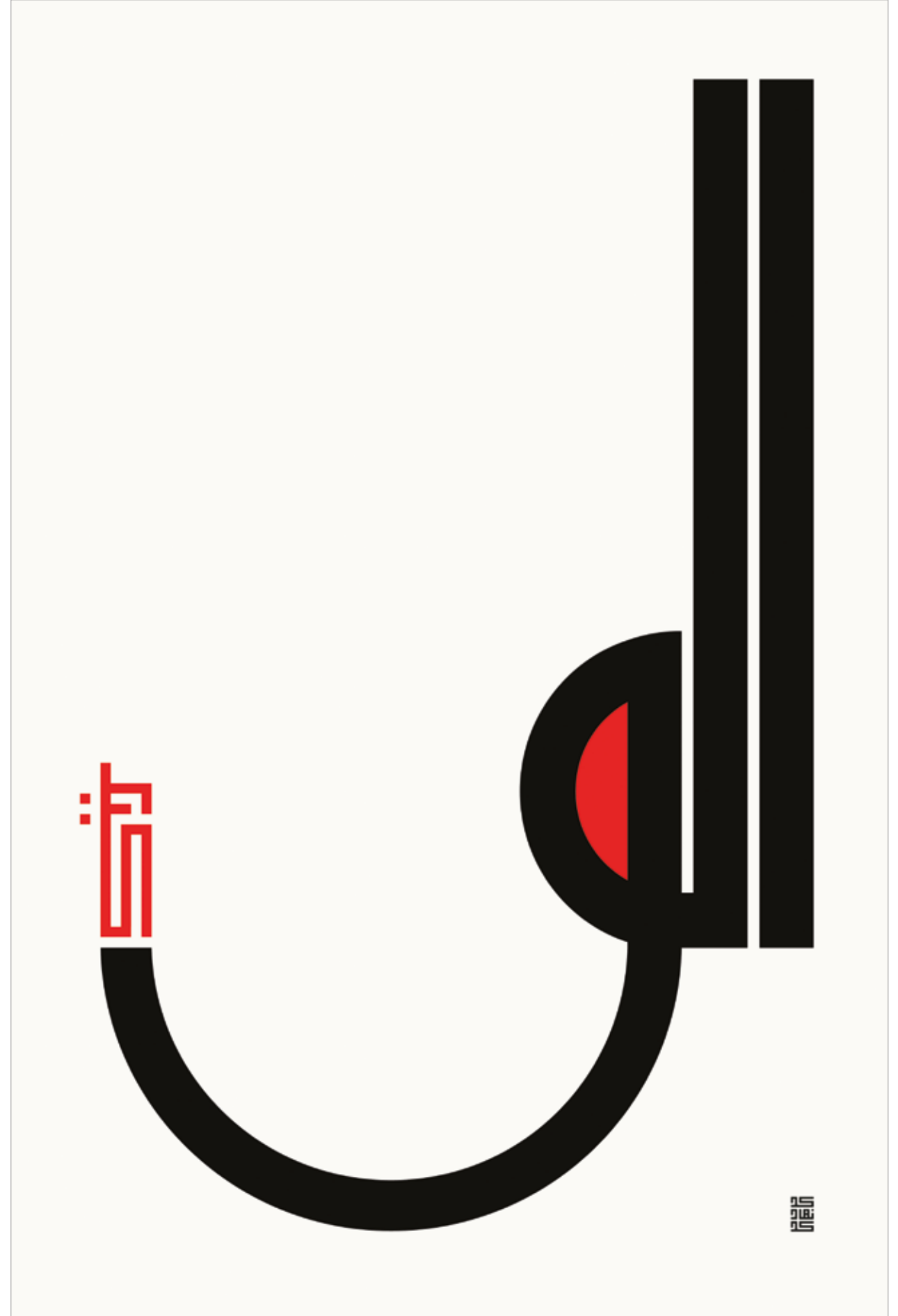
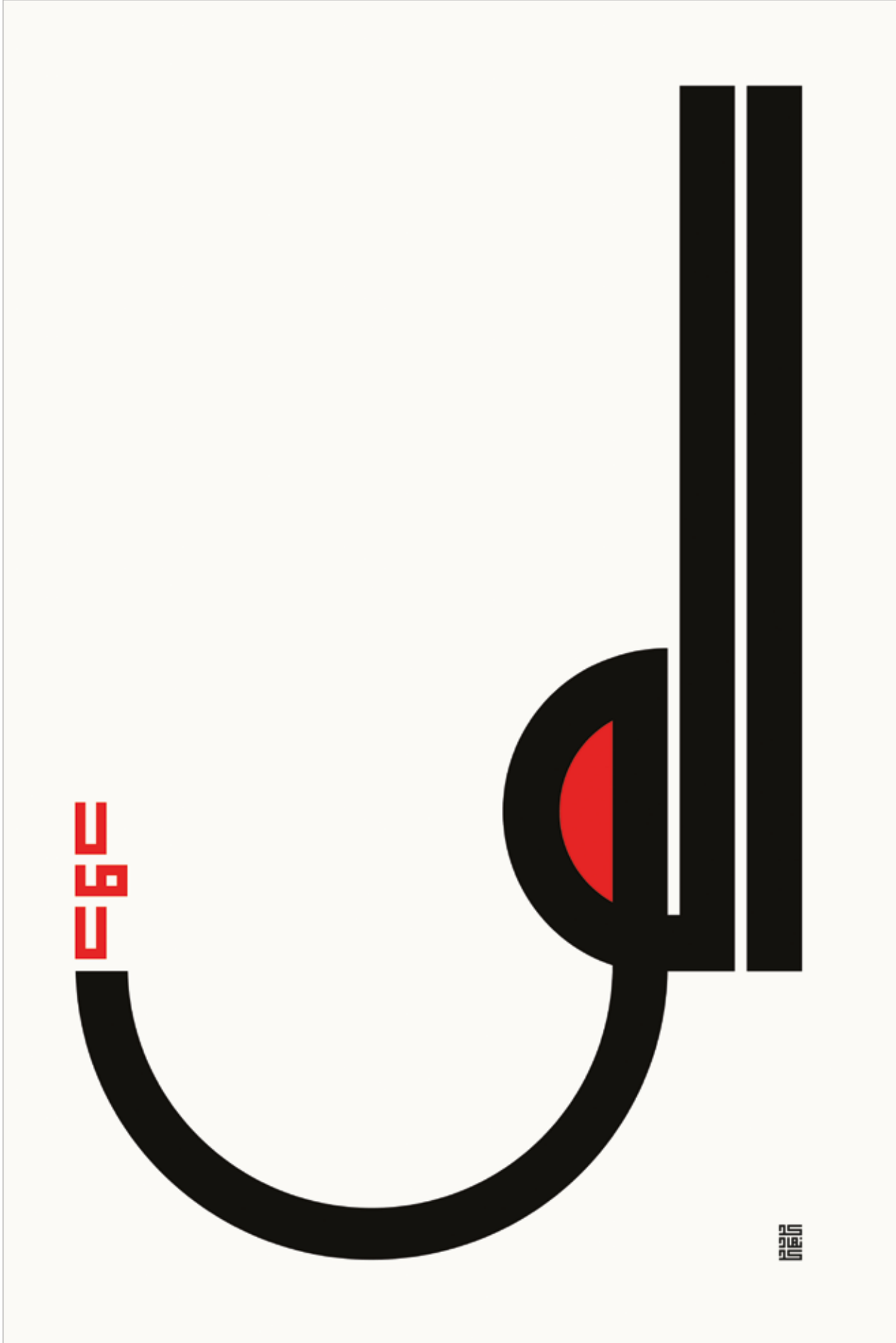

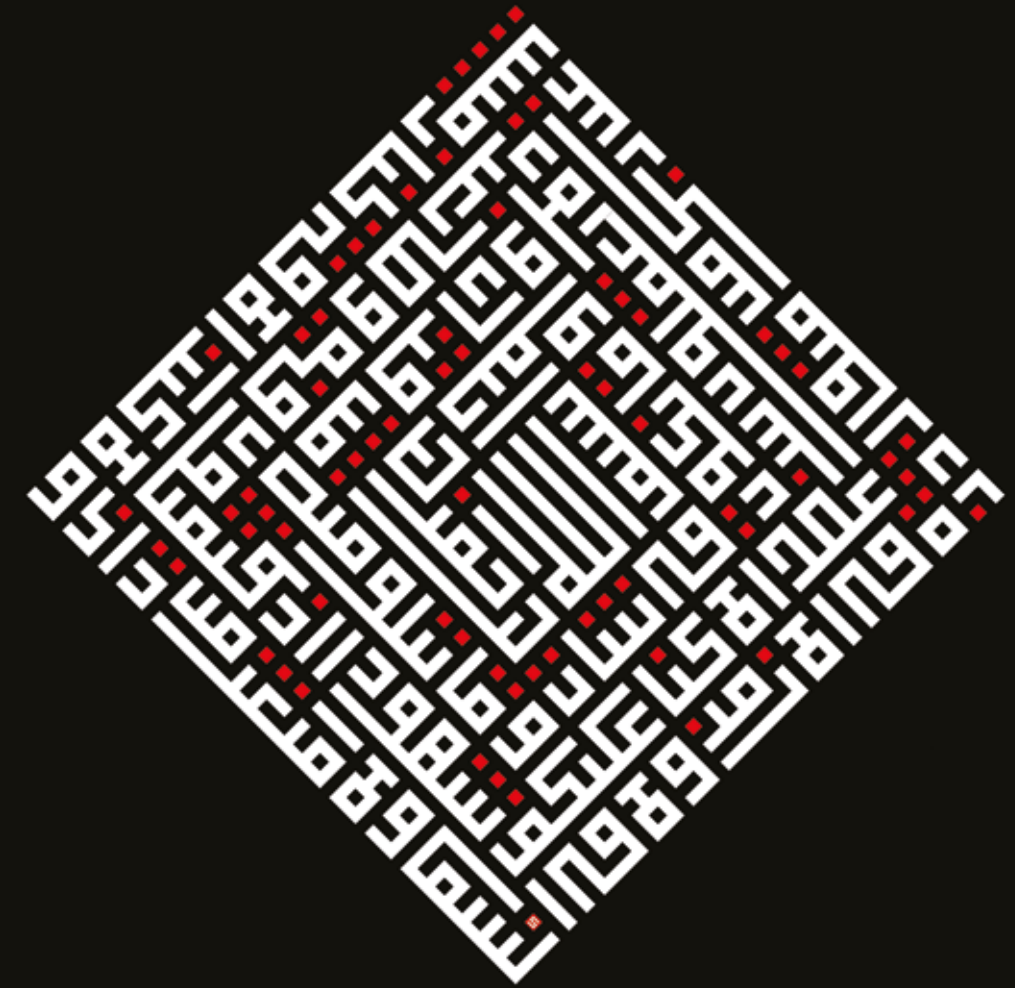
الله

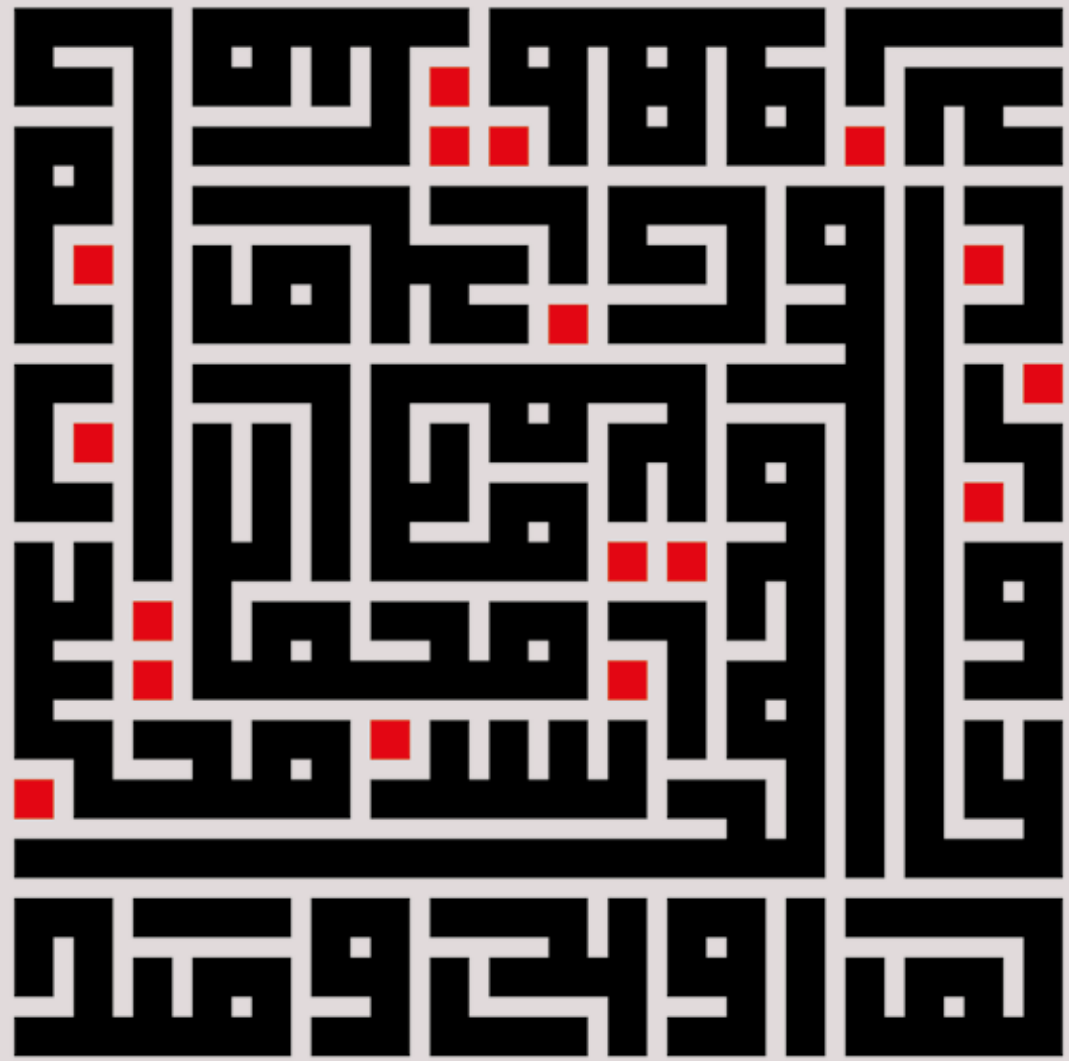

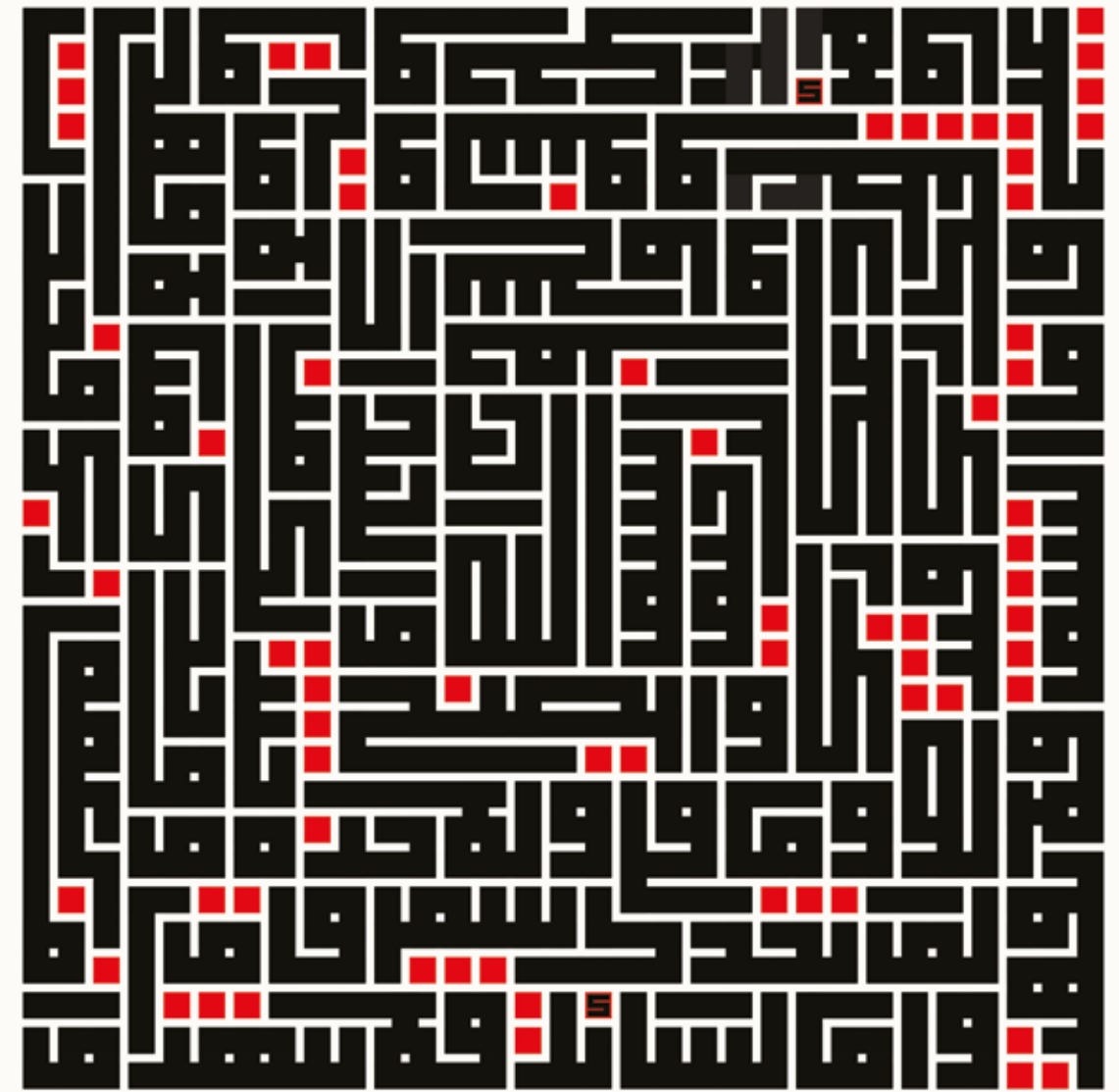
30

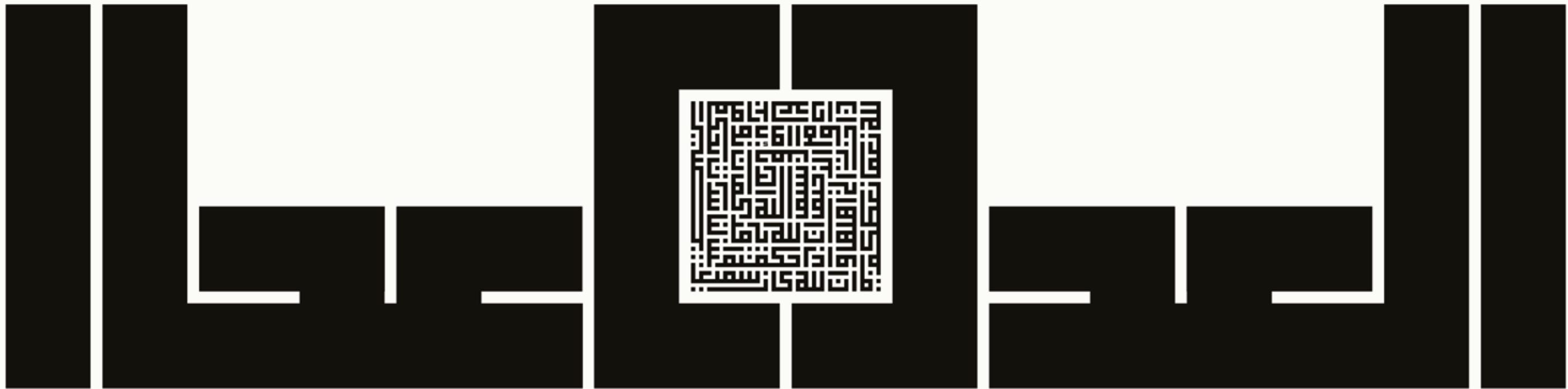
30

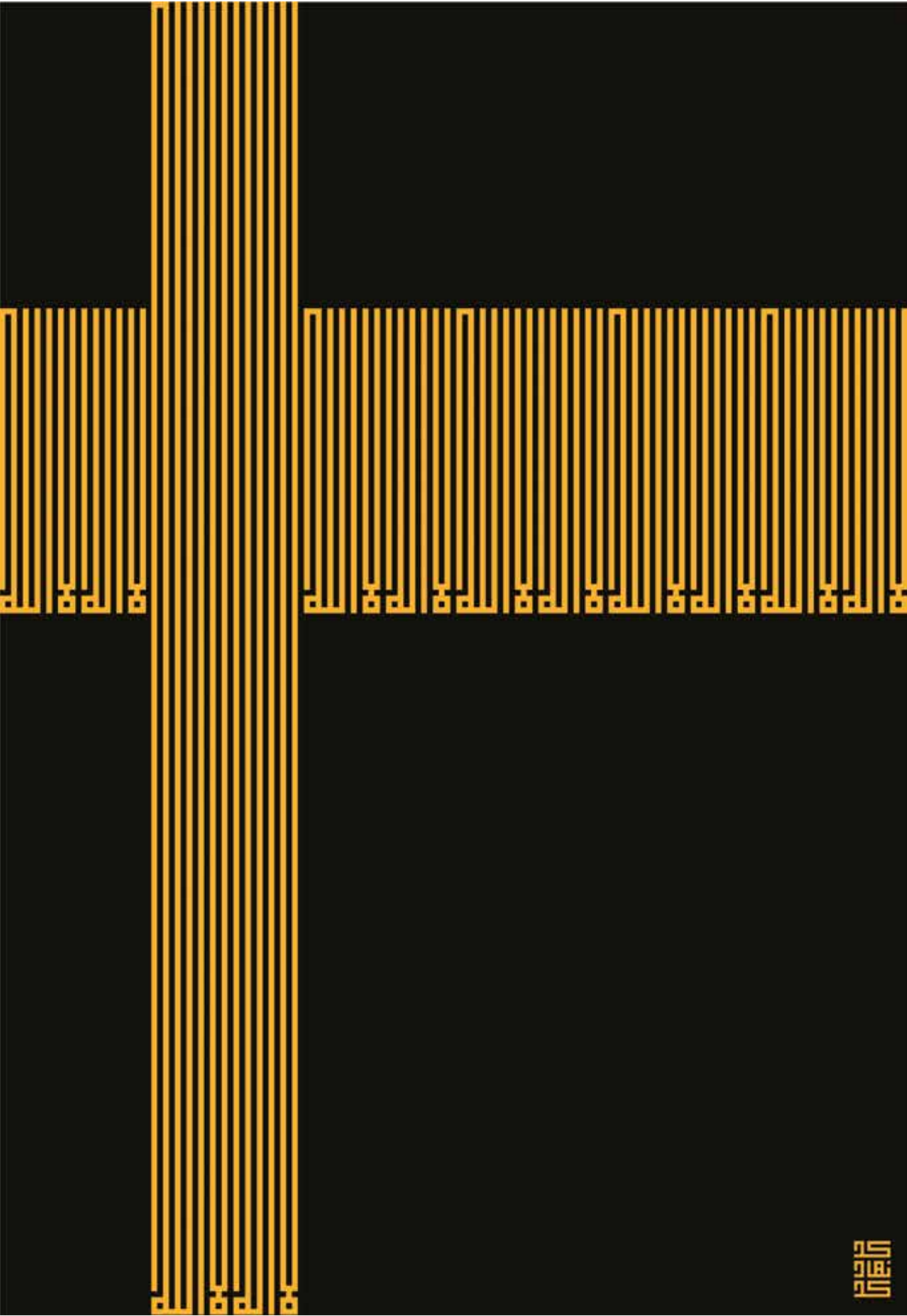
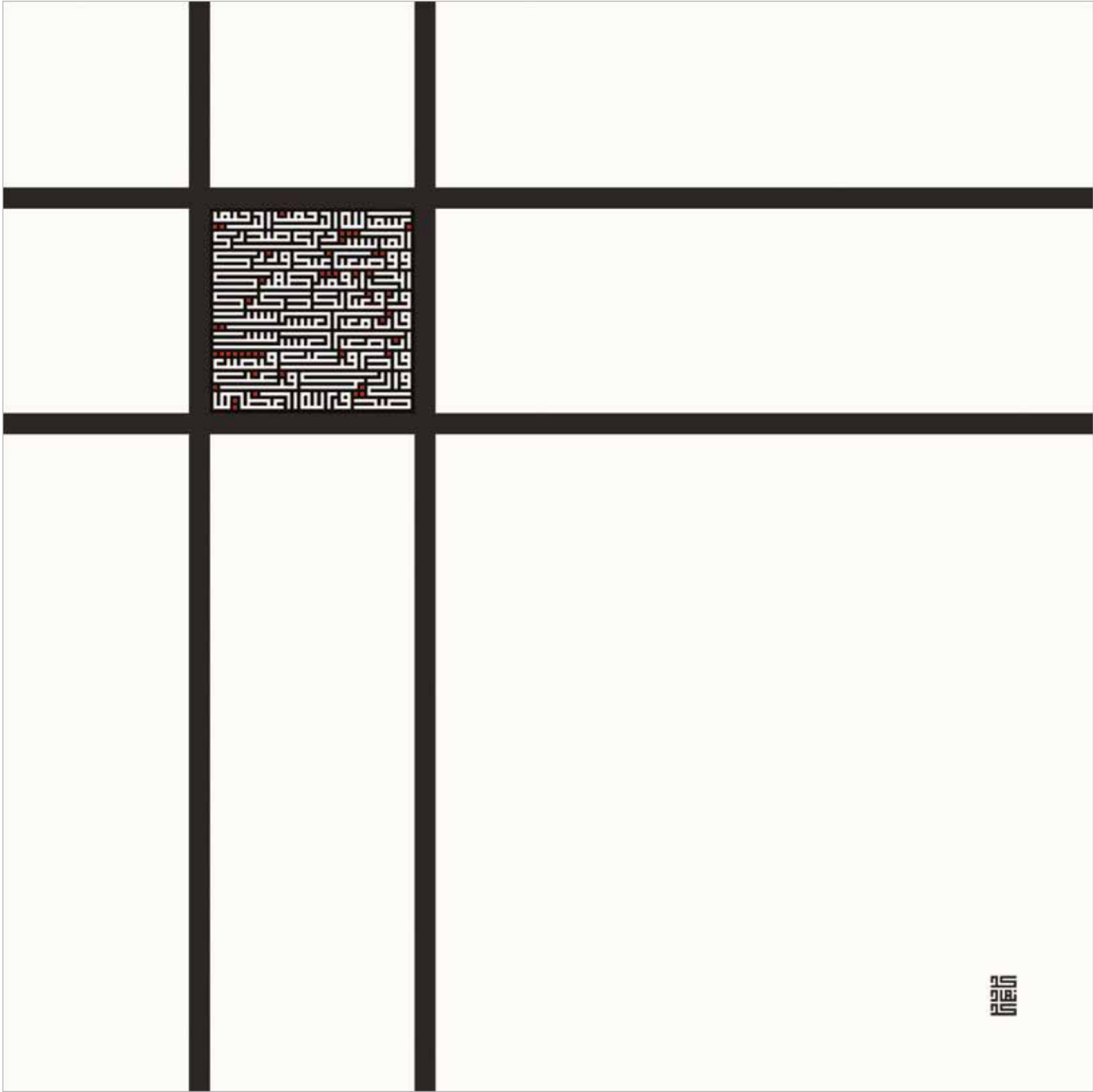

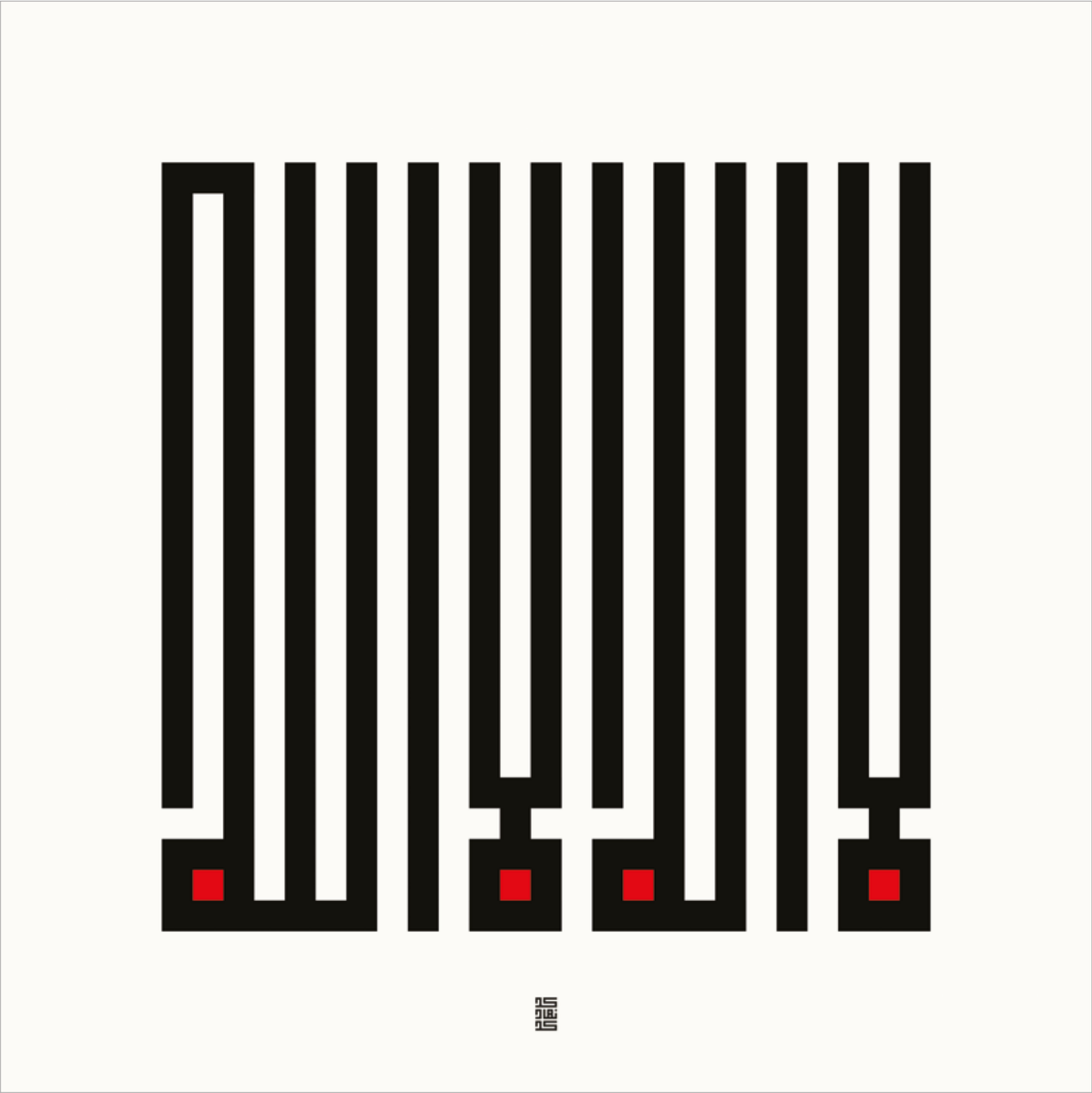
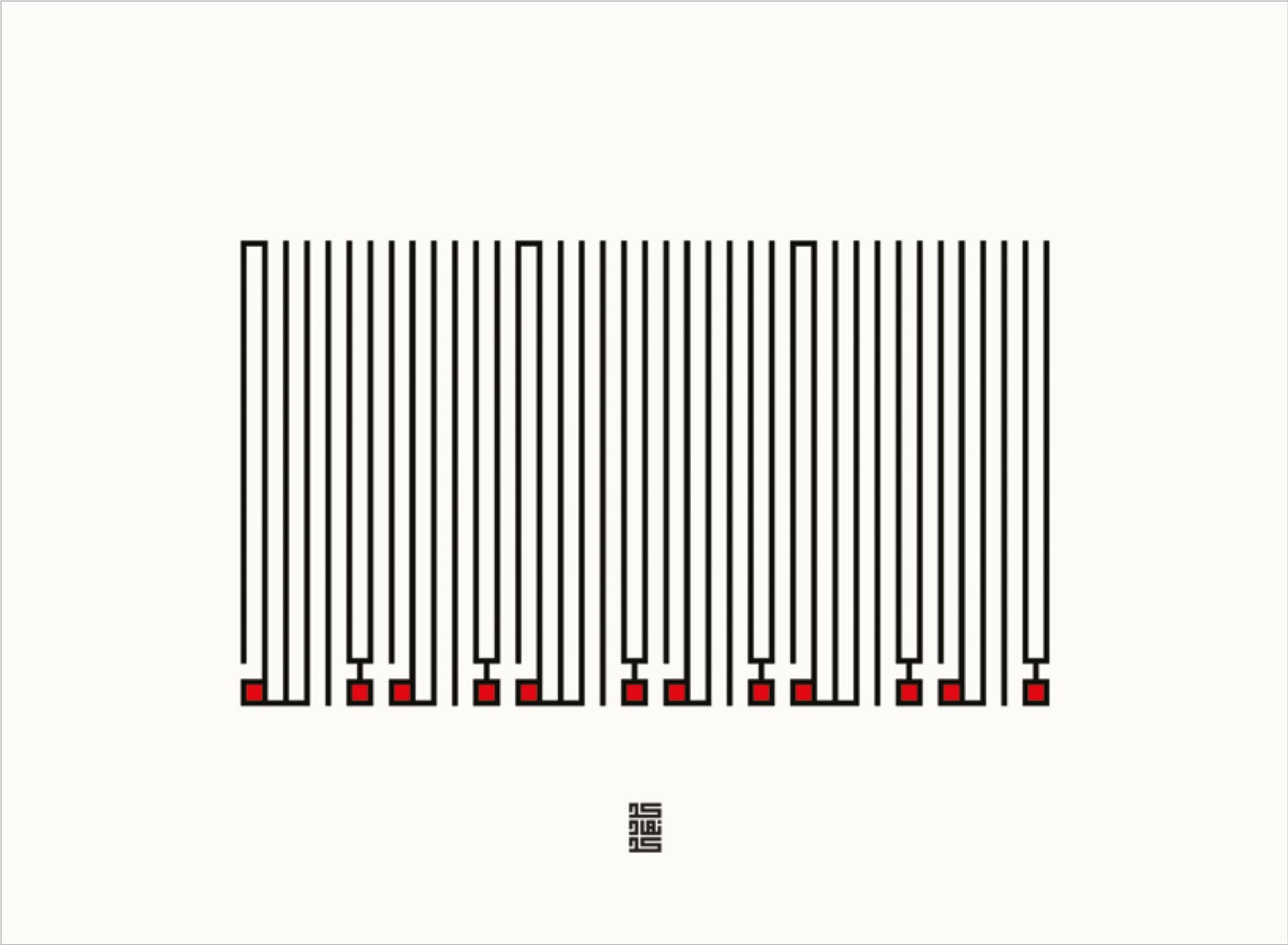
24

25

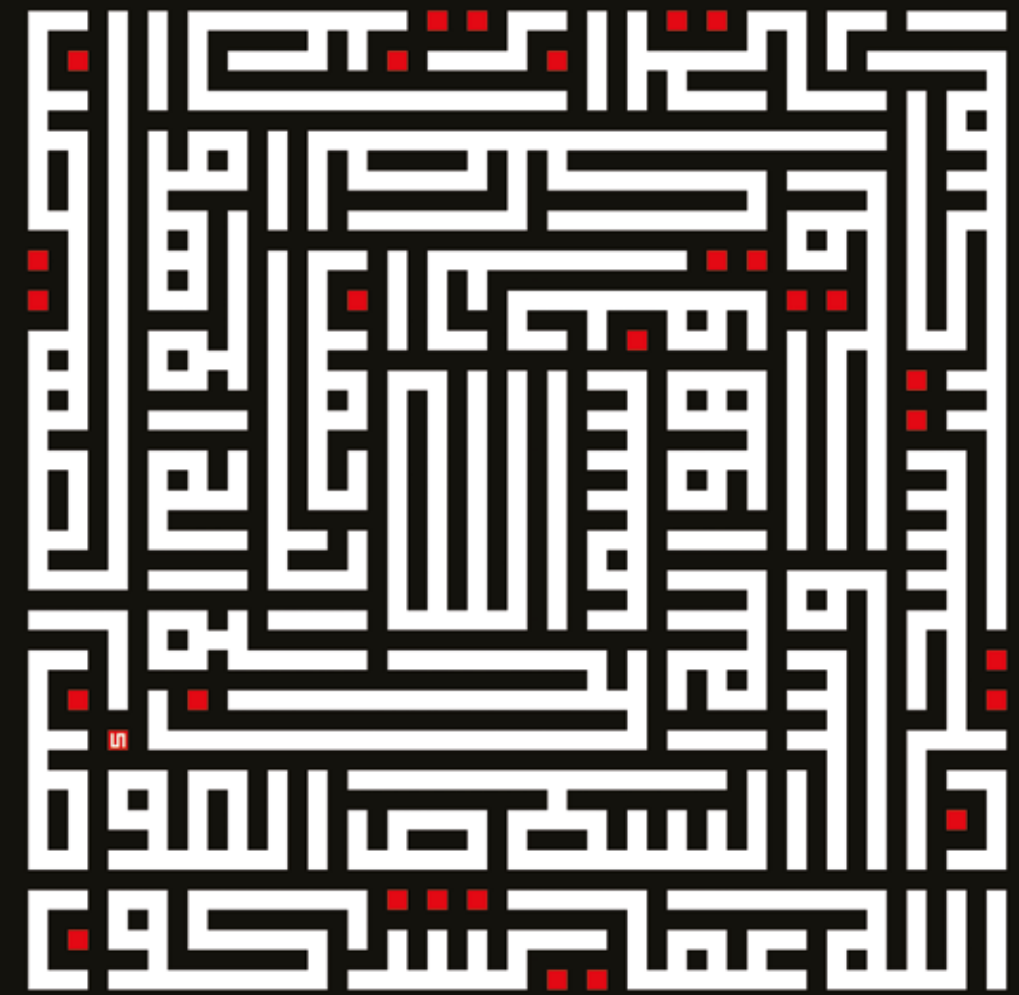

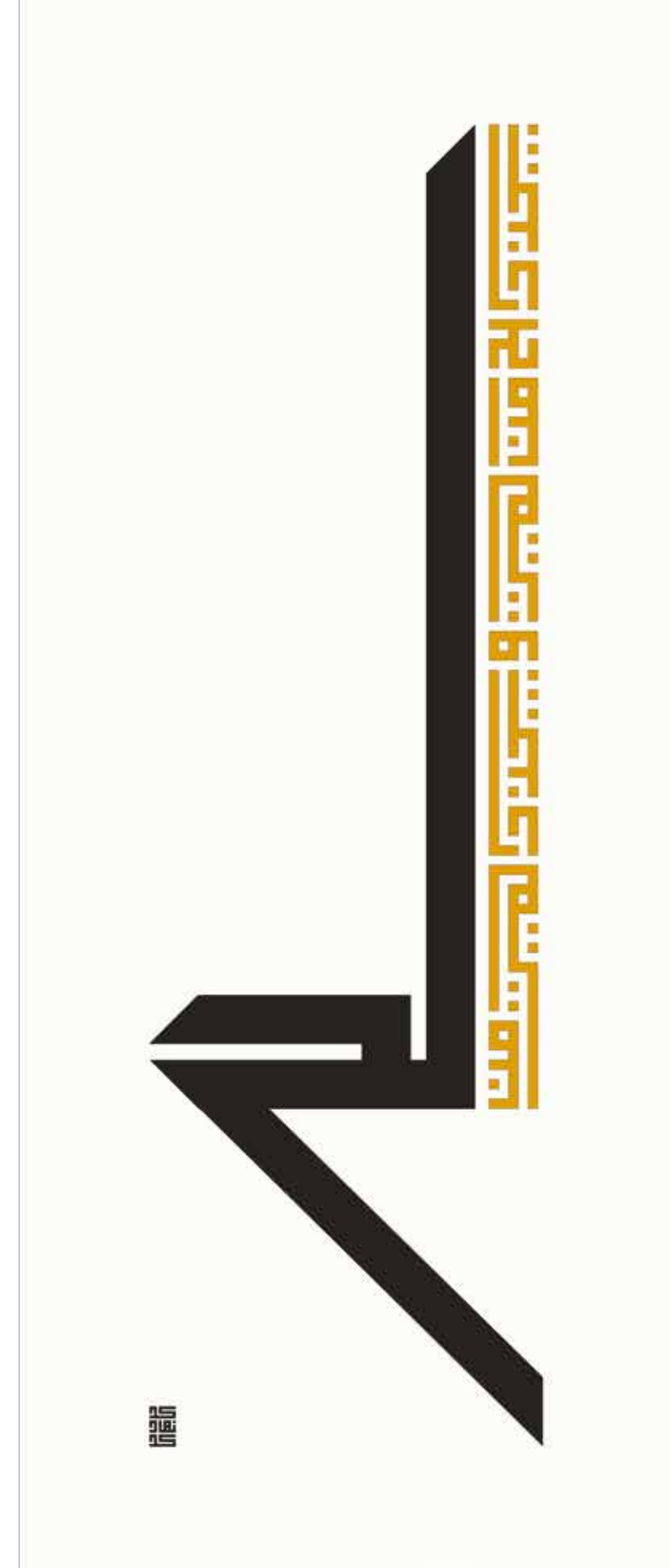
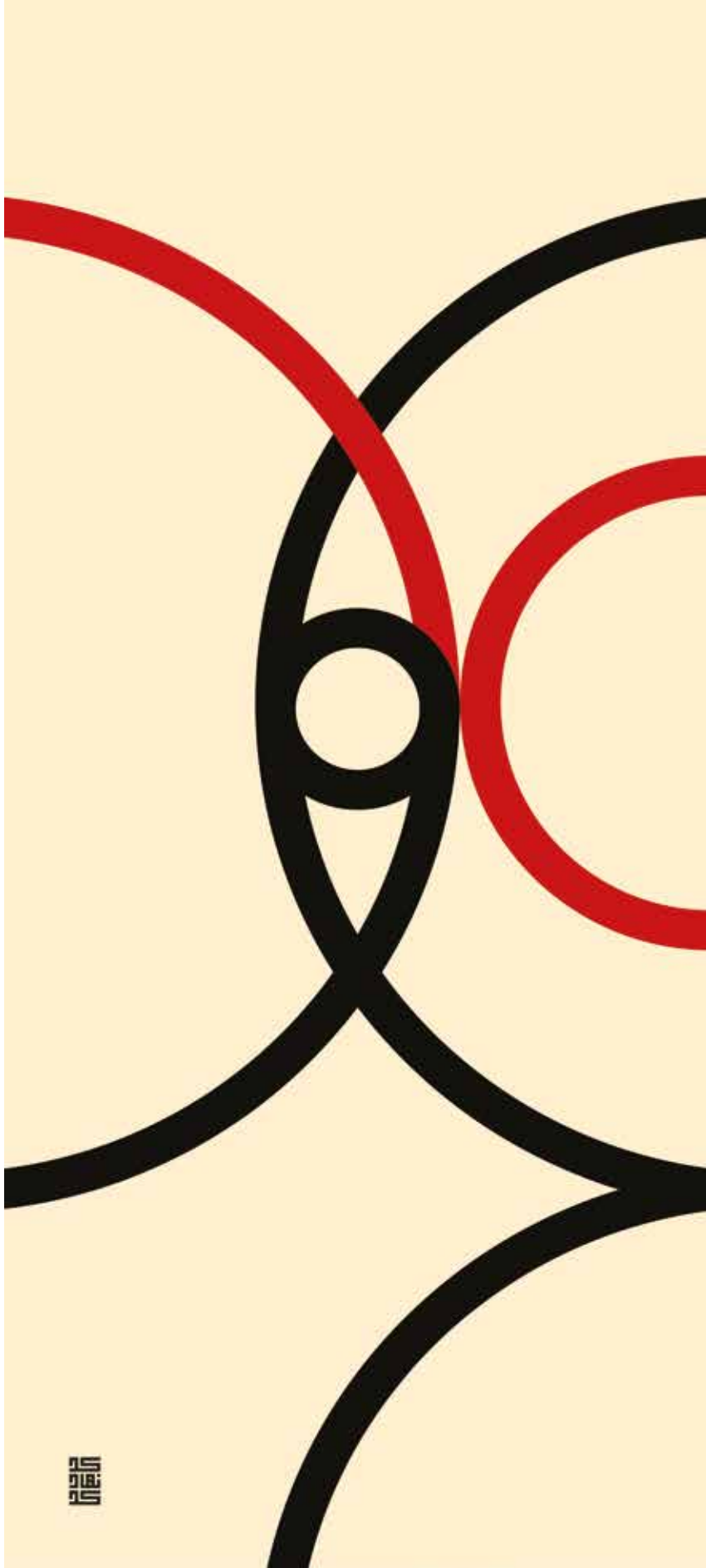

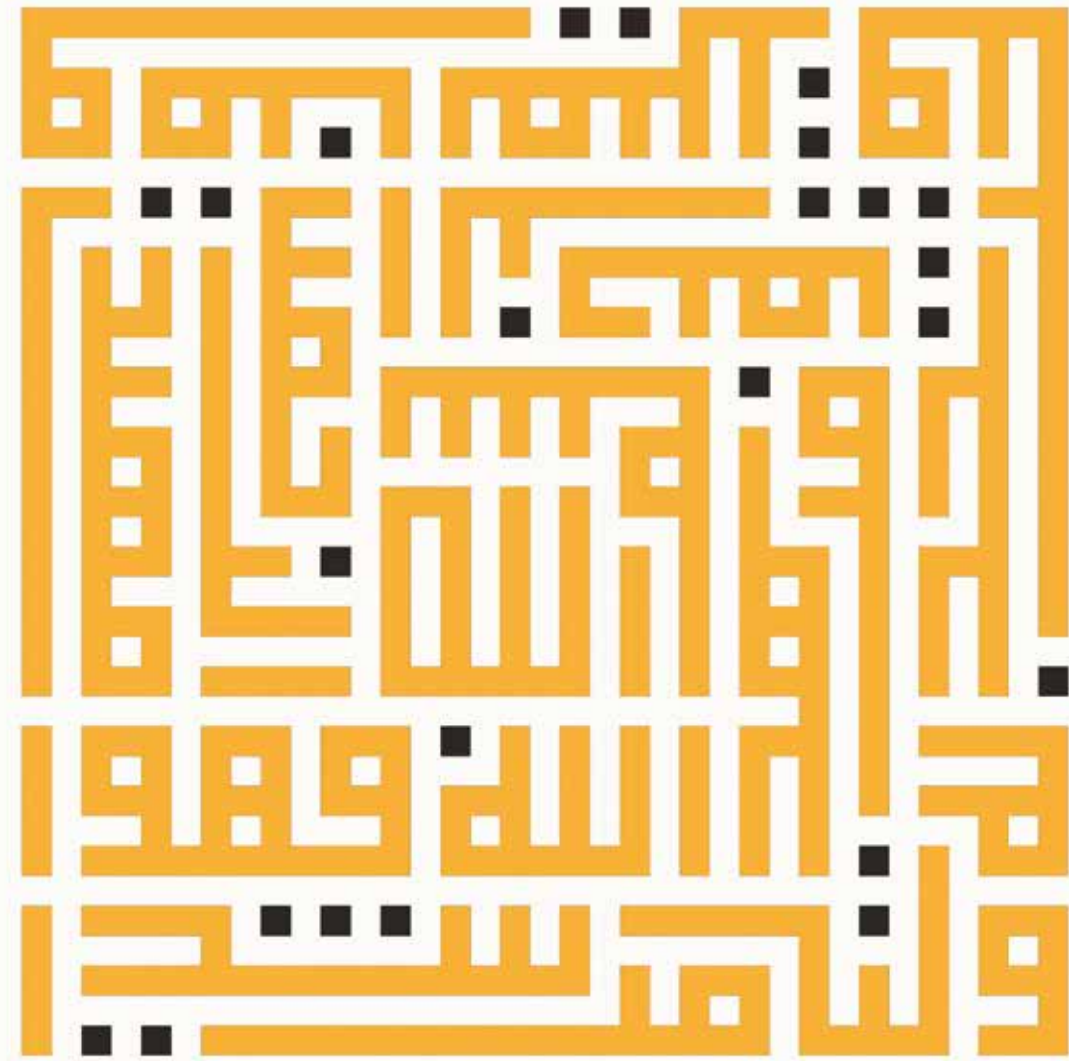

Hadid Sûresi, 4

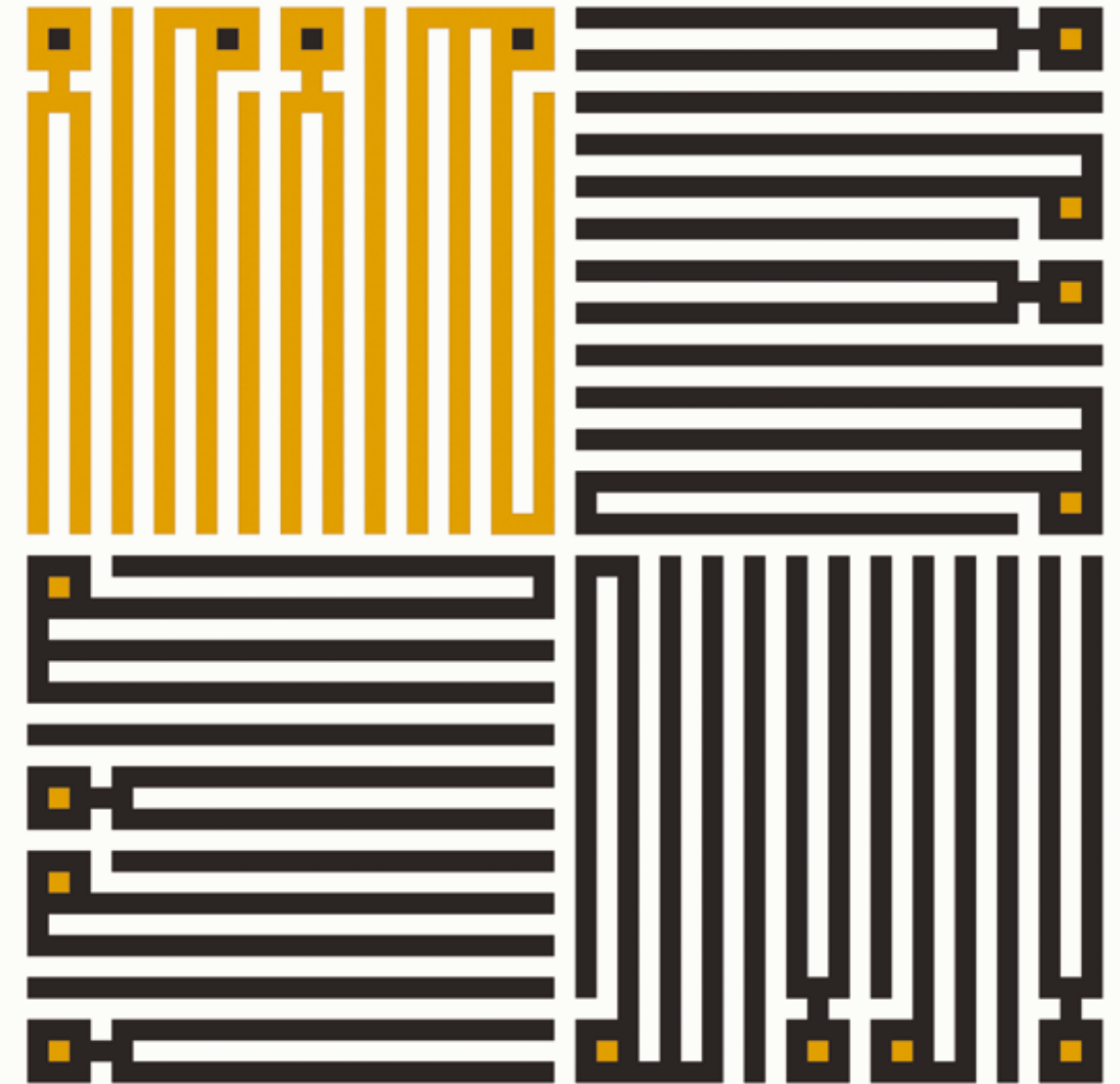

Haşr Sûresi, 23

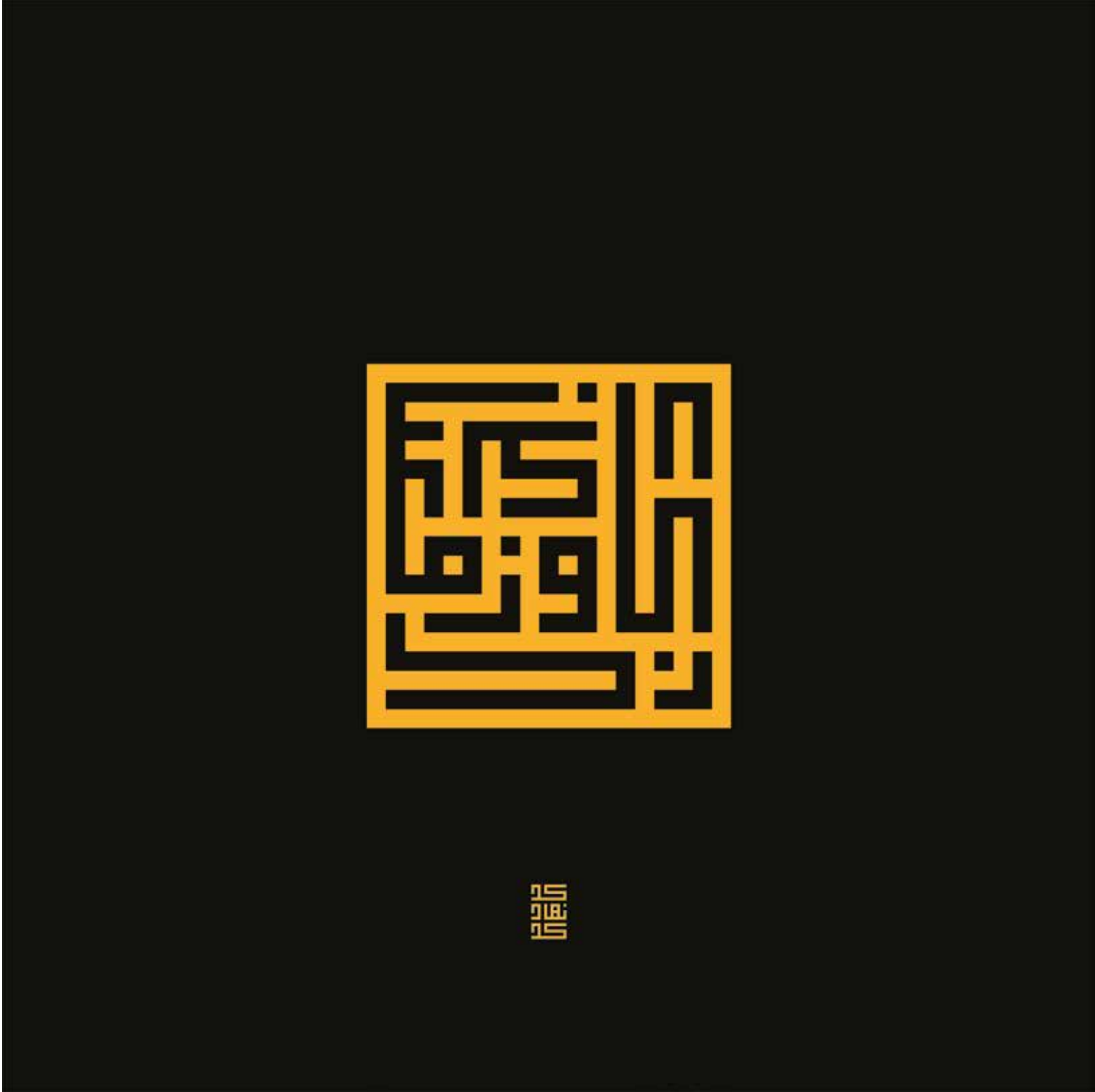
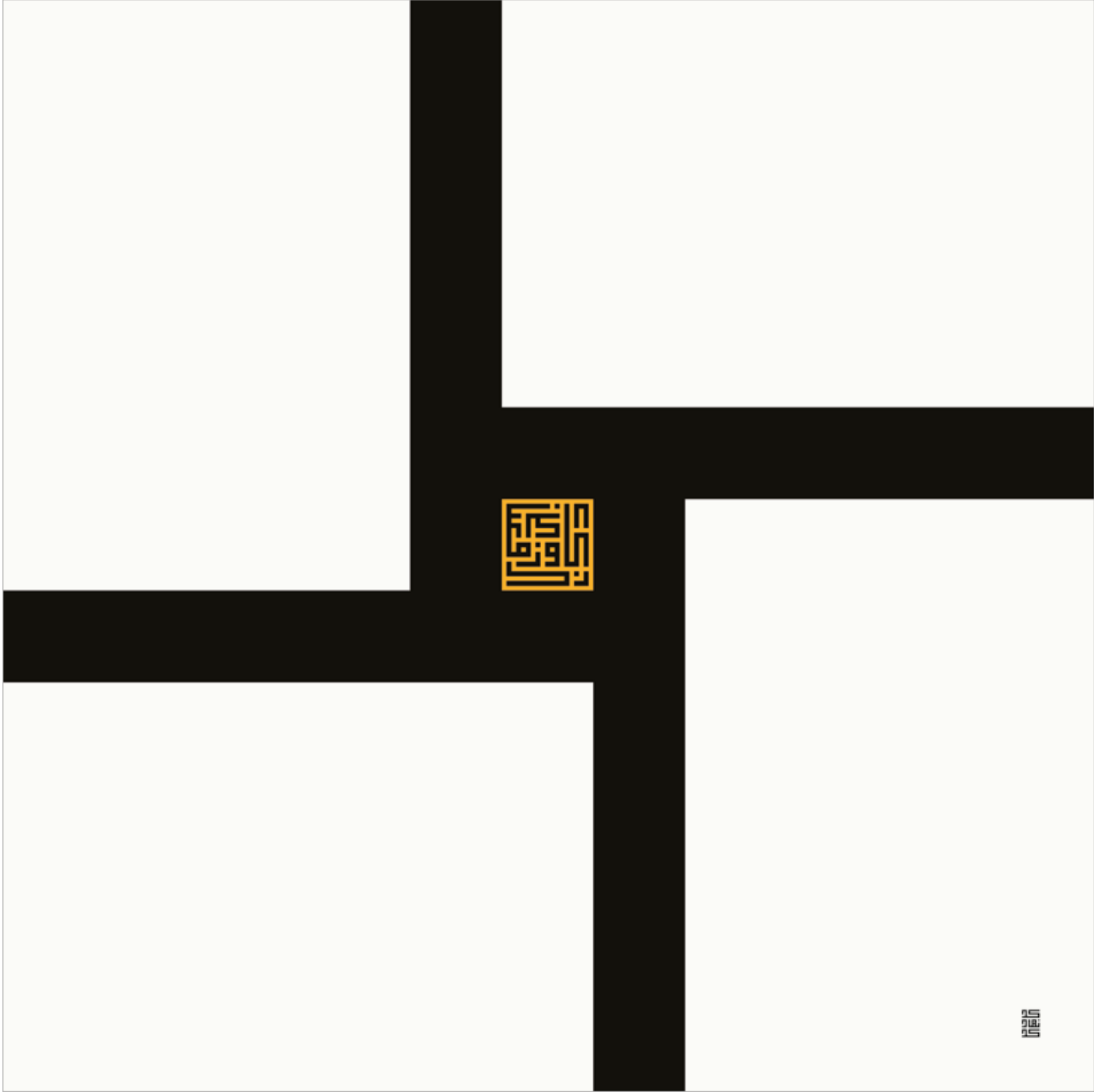

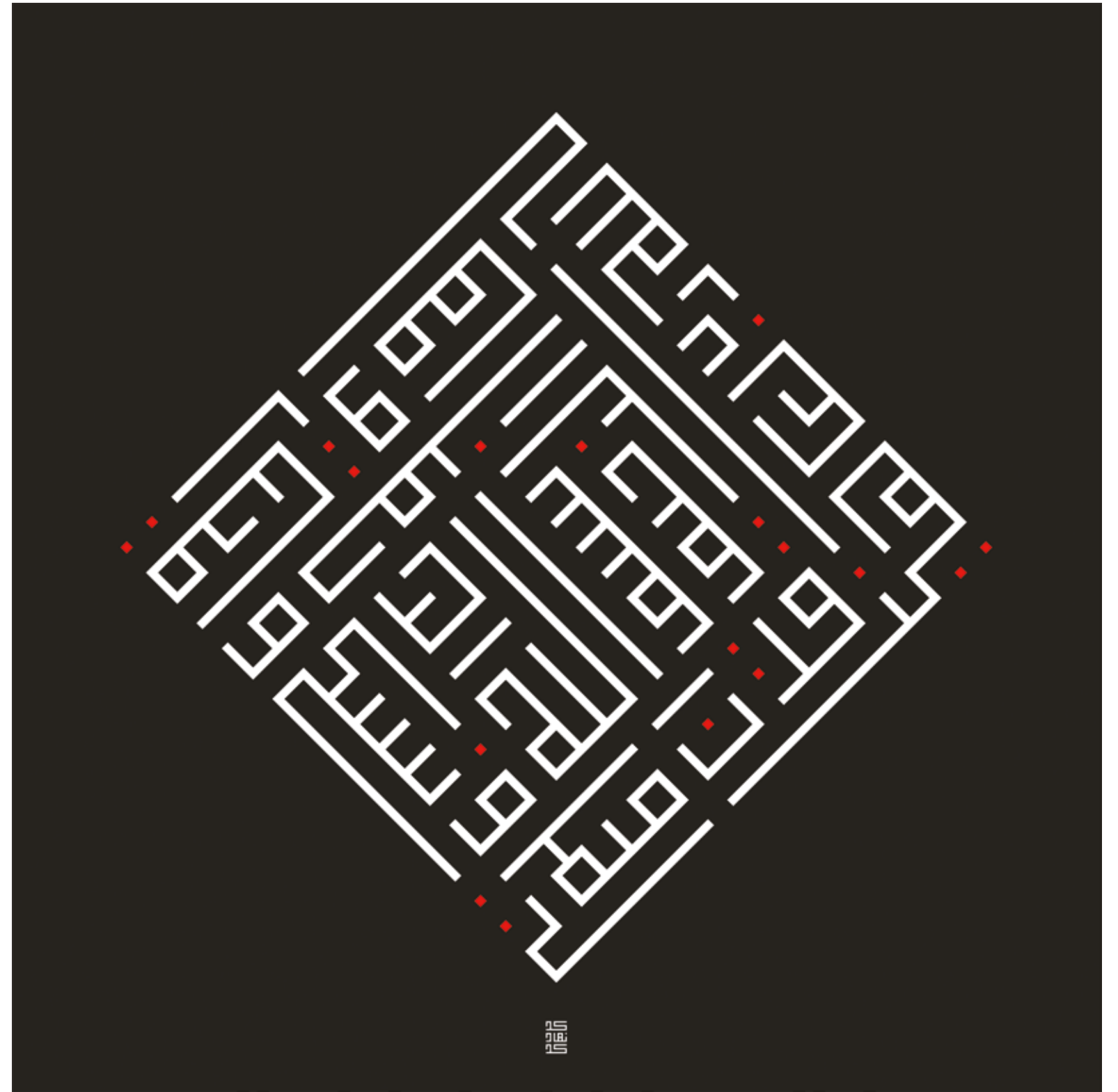
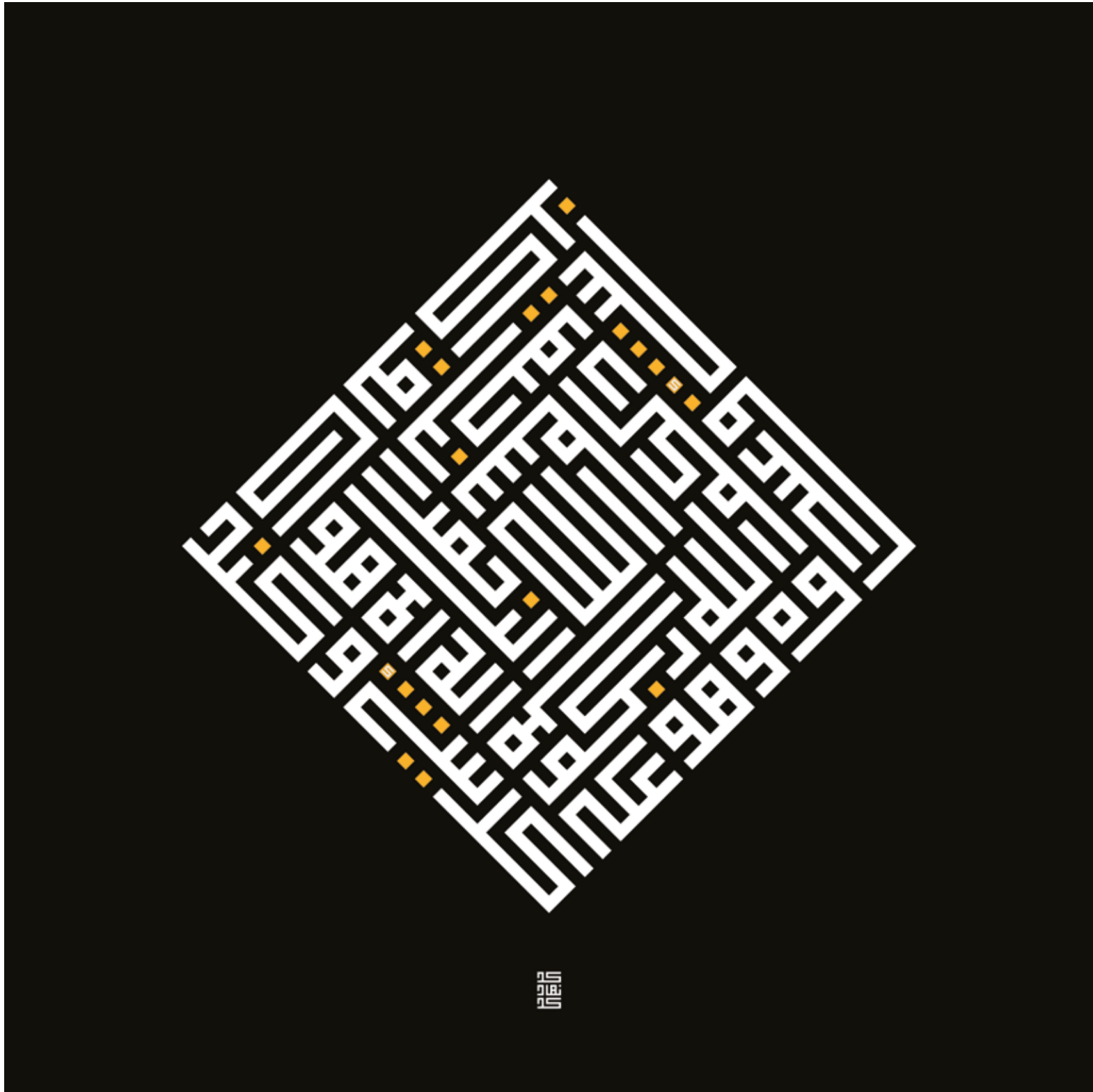

36

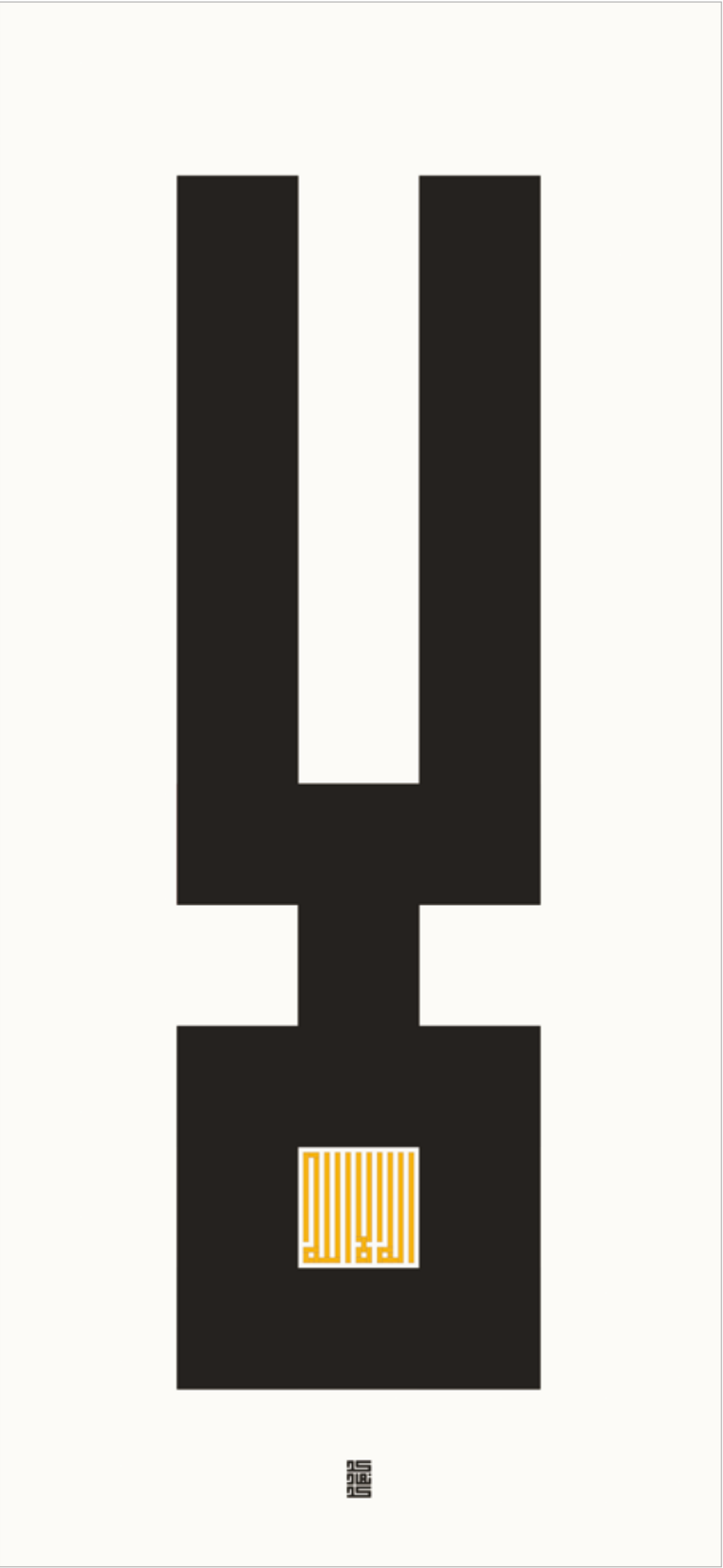
37

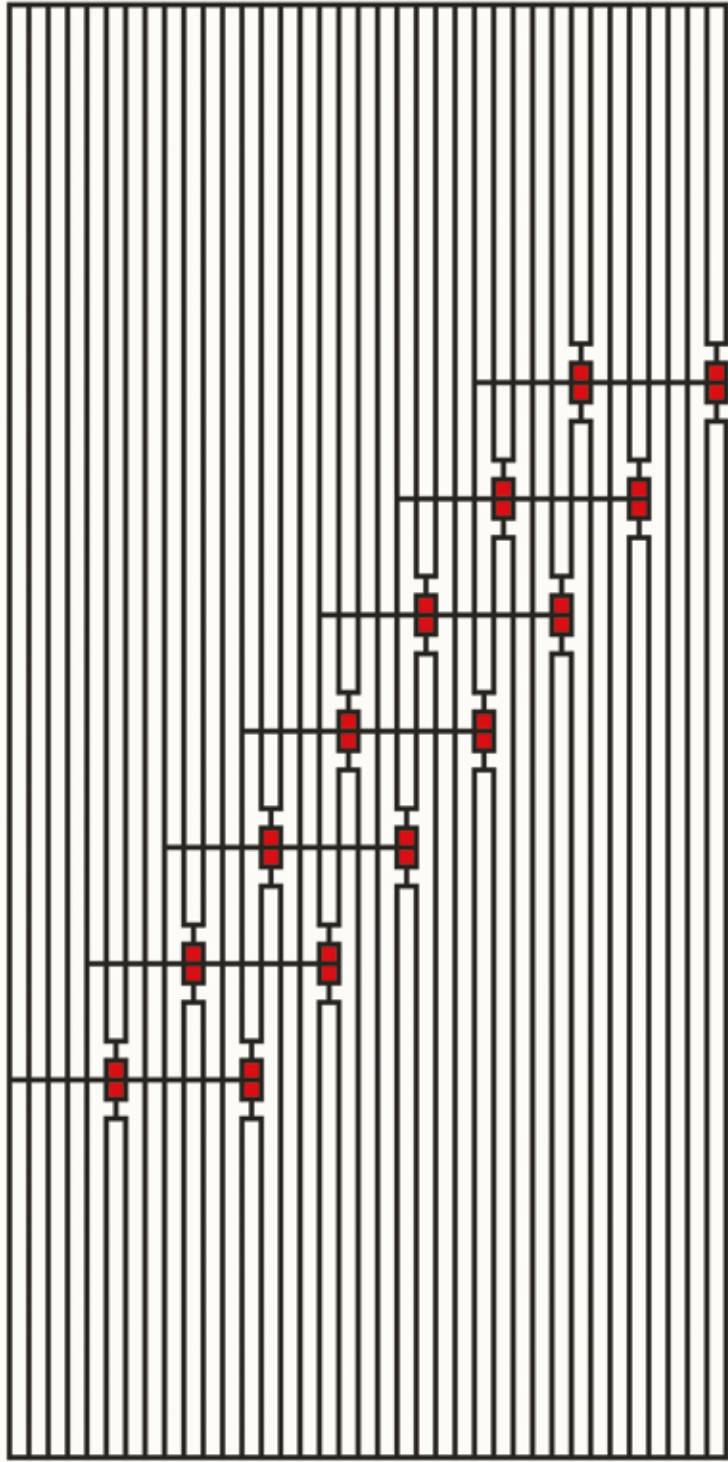

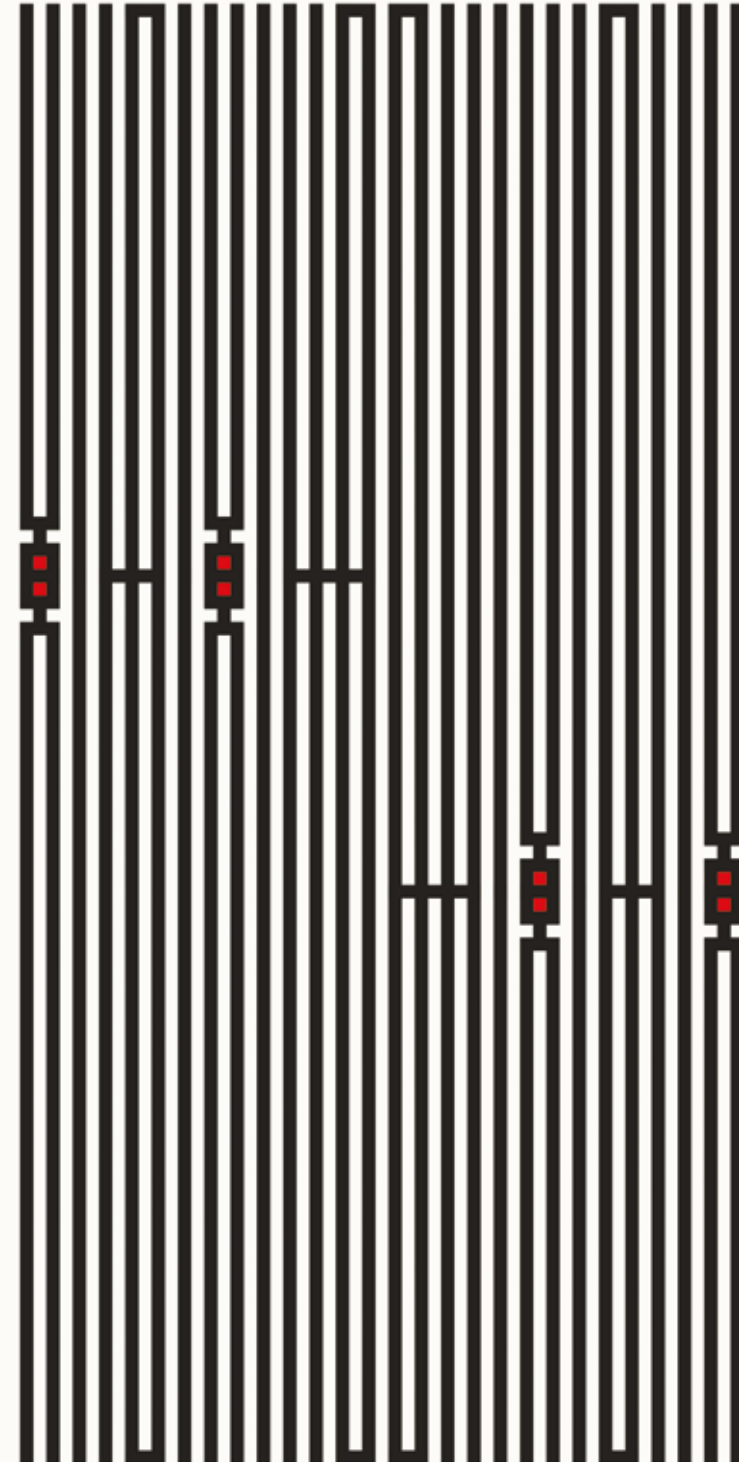

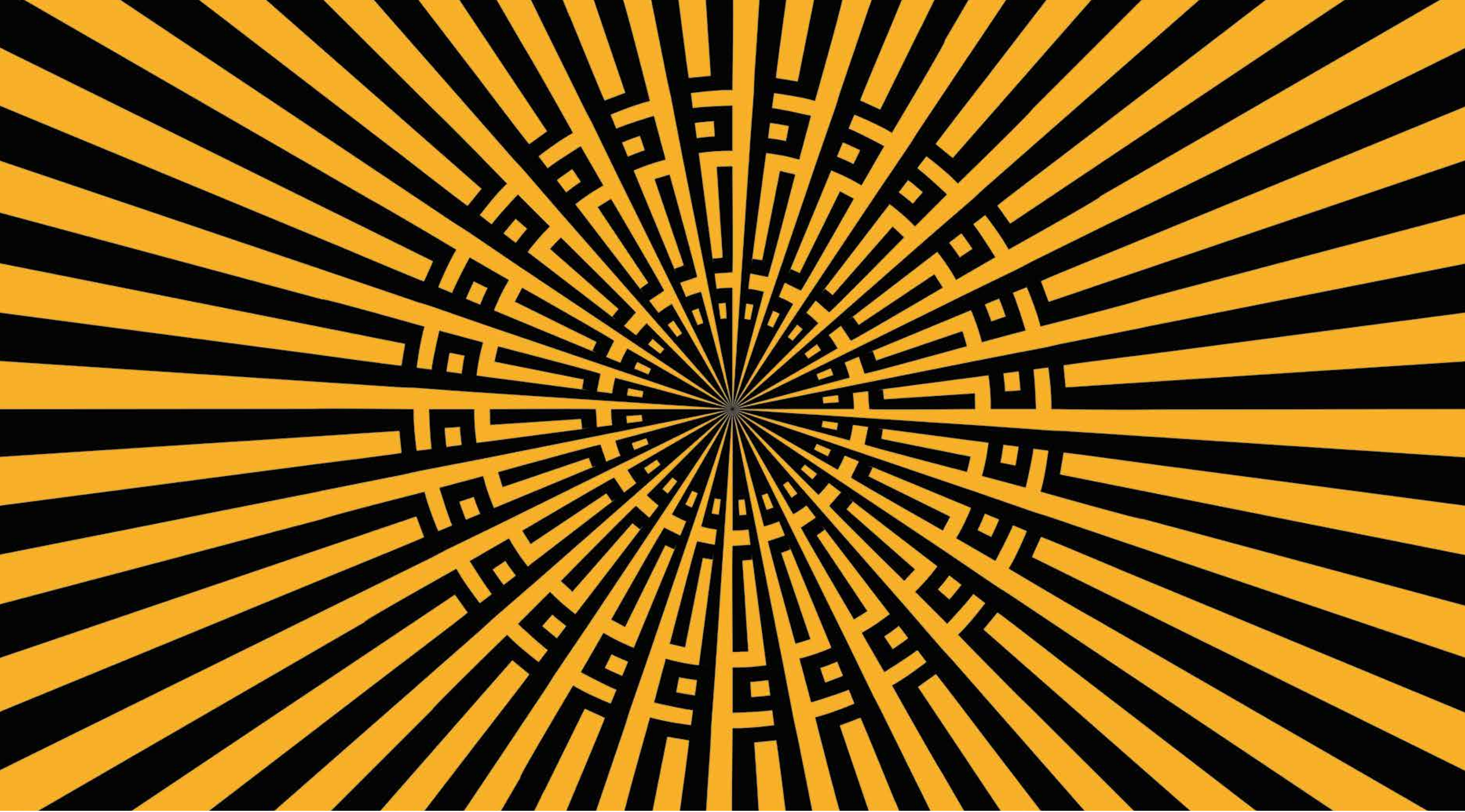

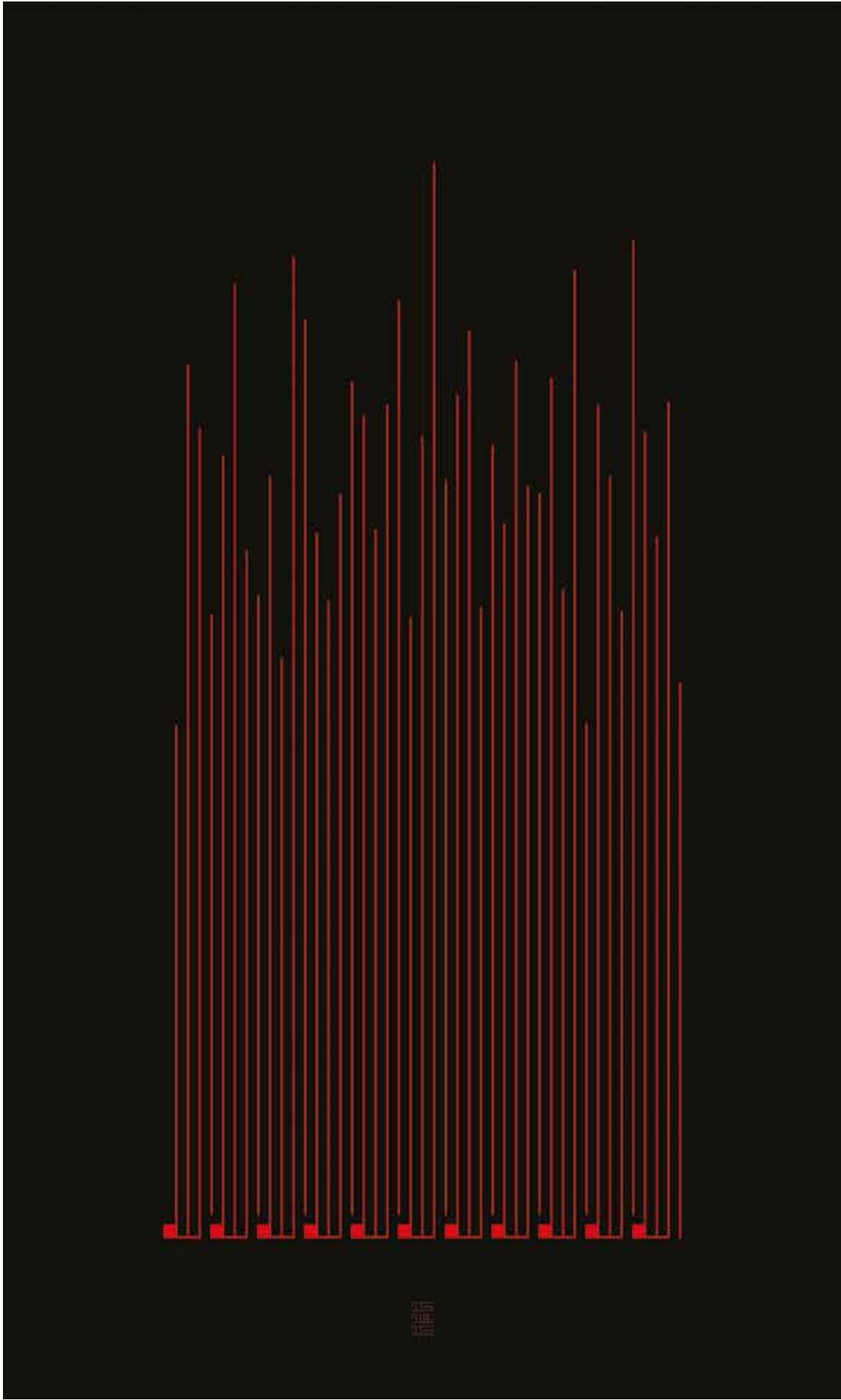
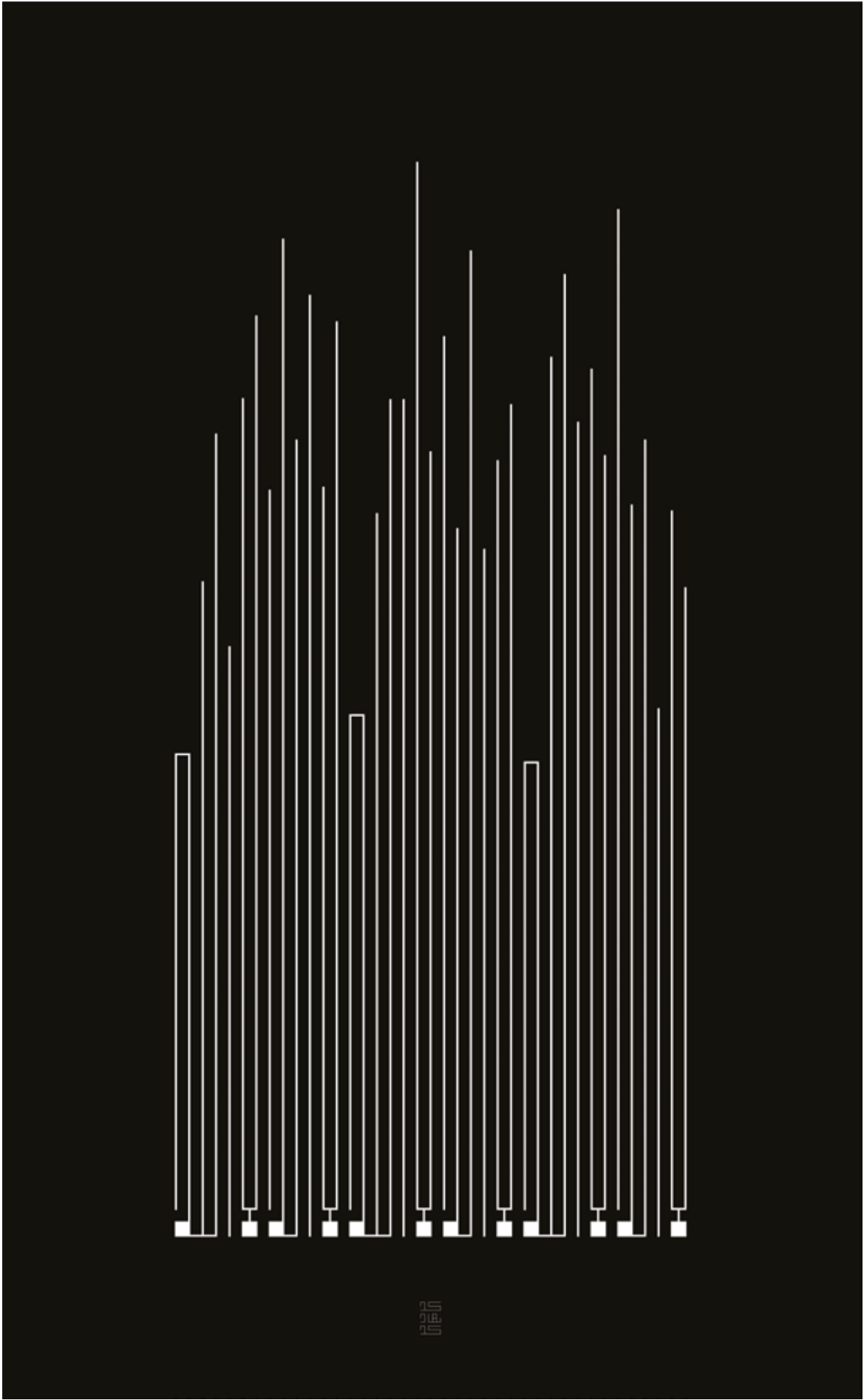

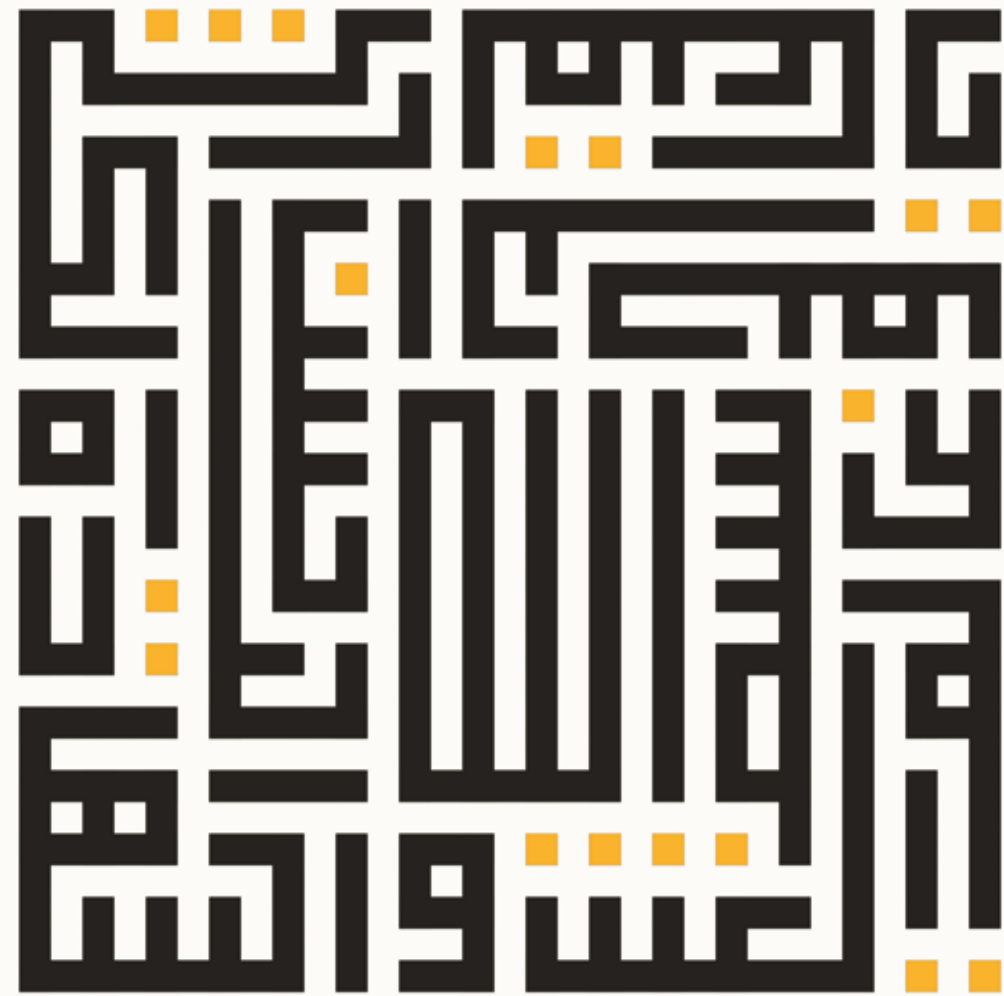
۲۵

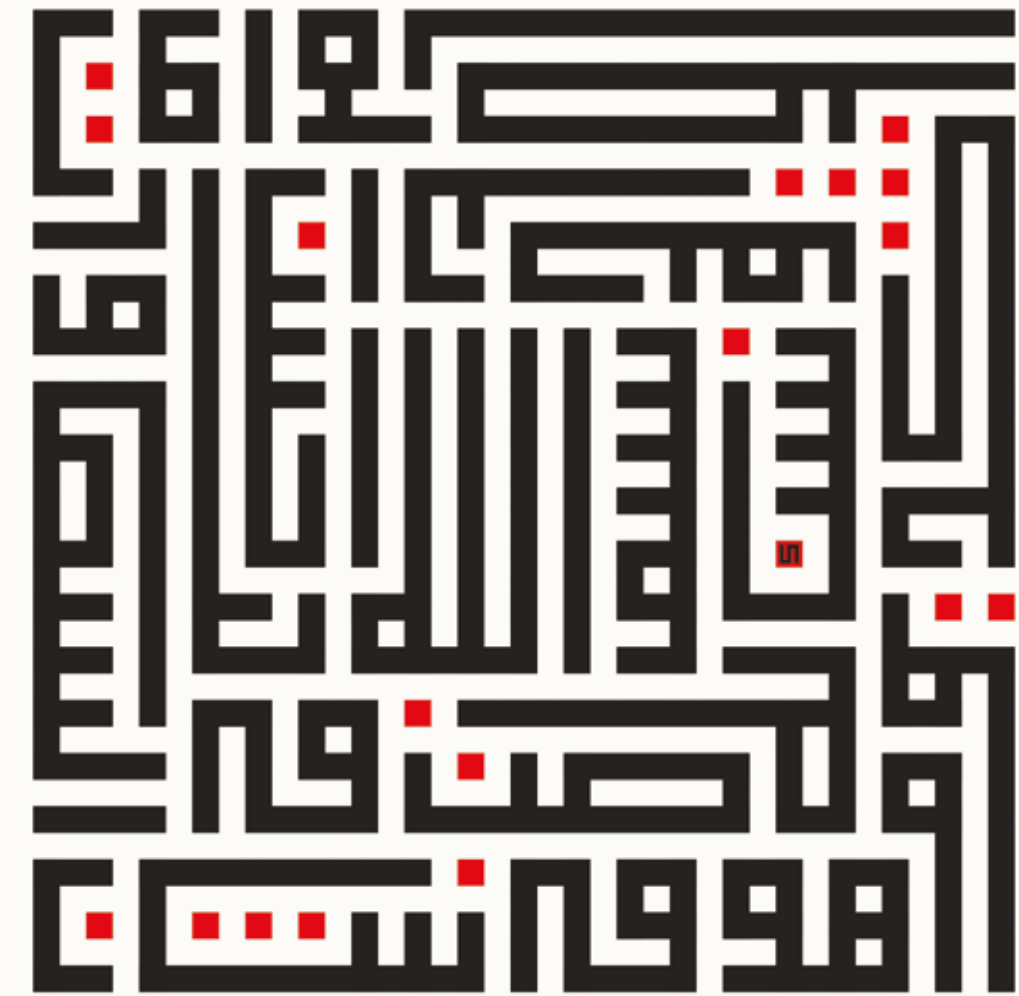
۲۵

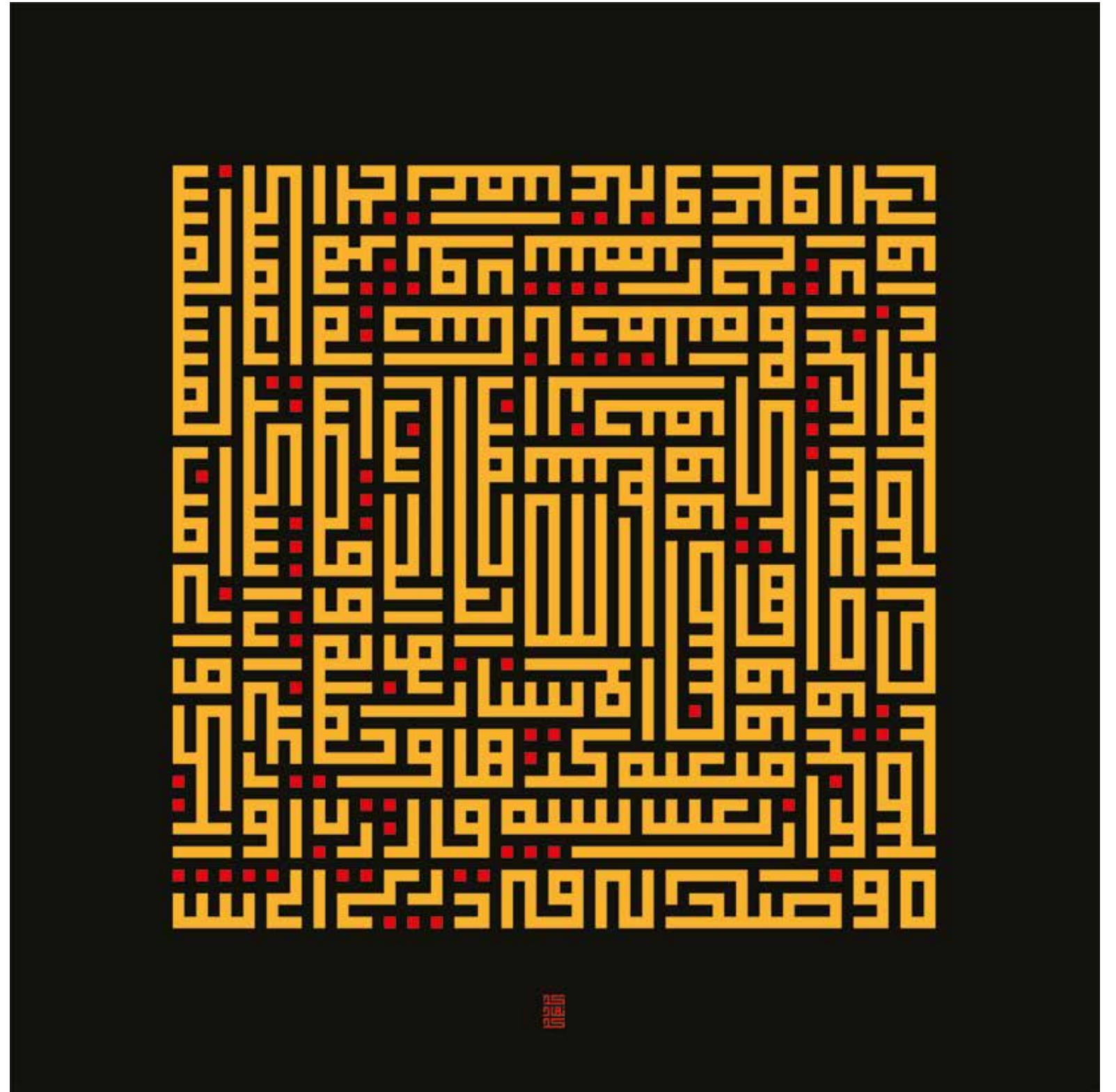
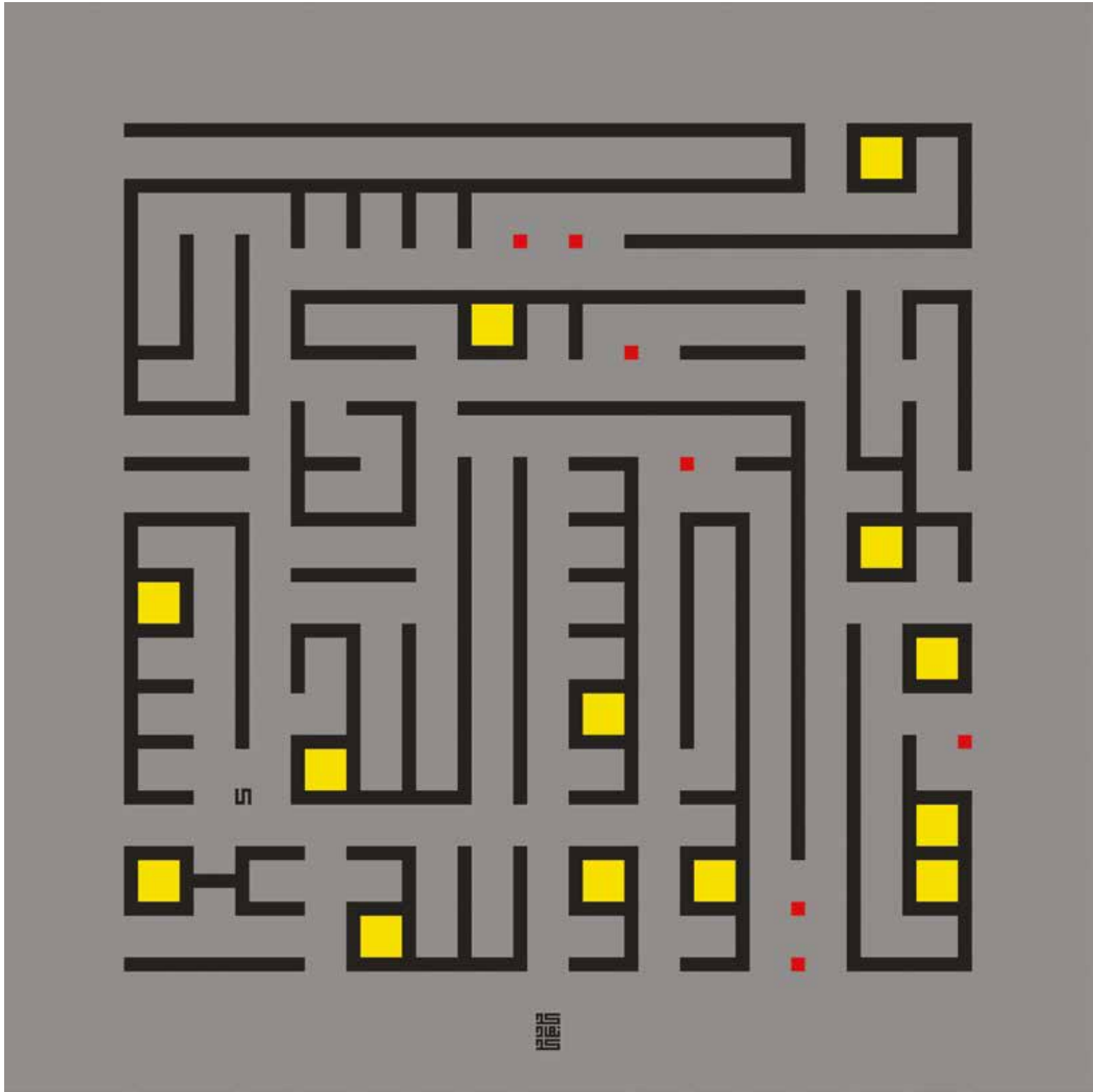

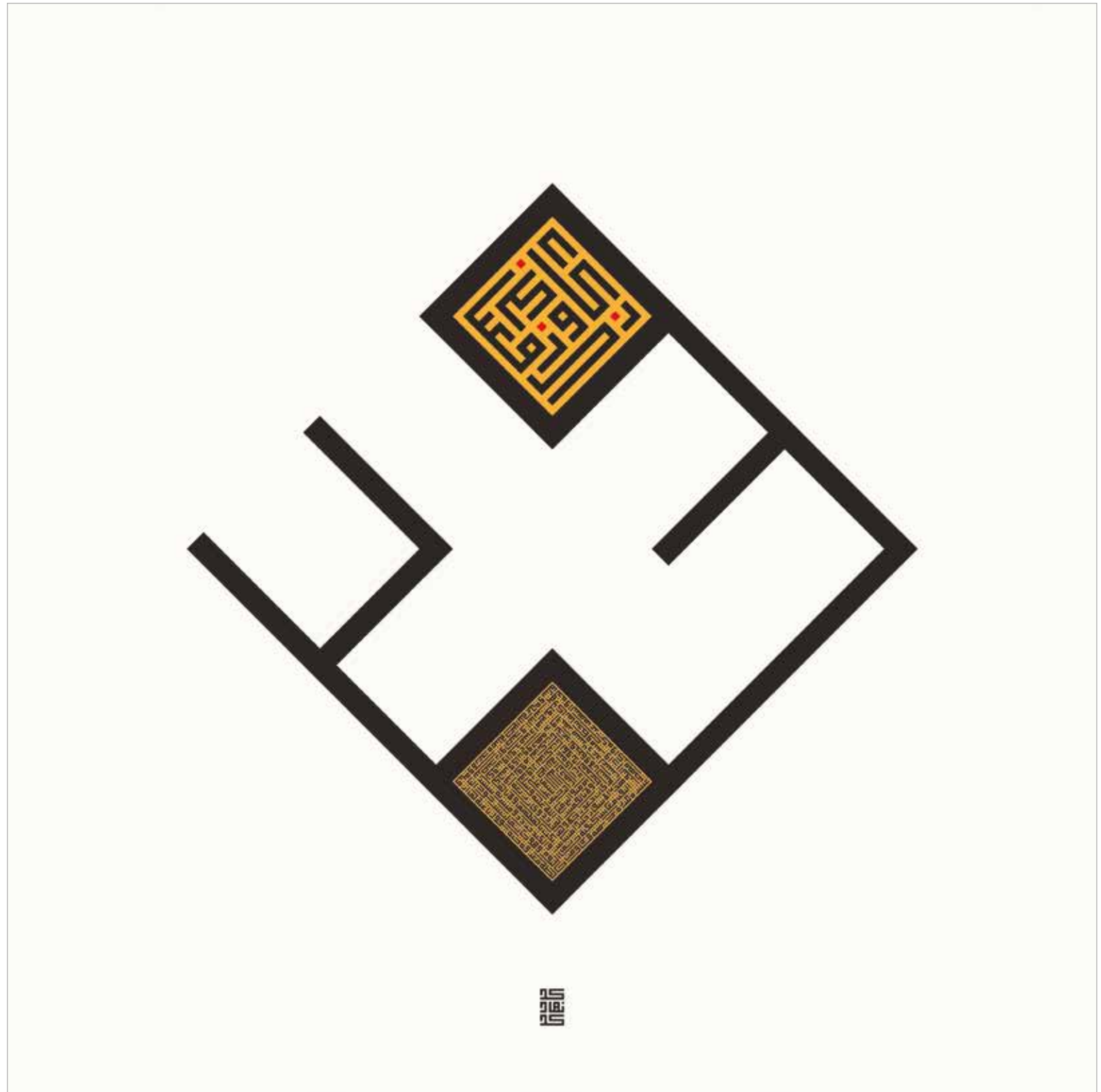
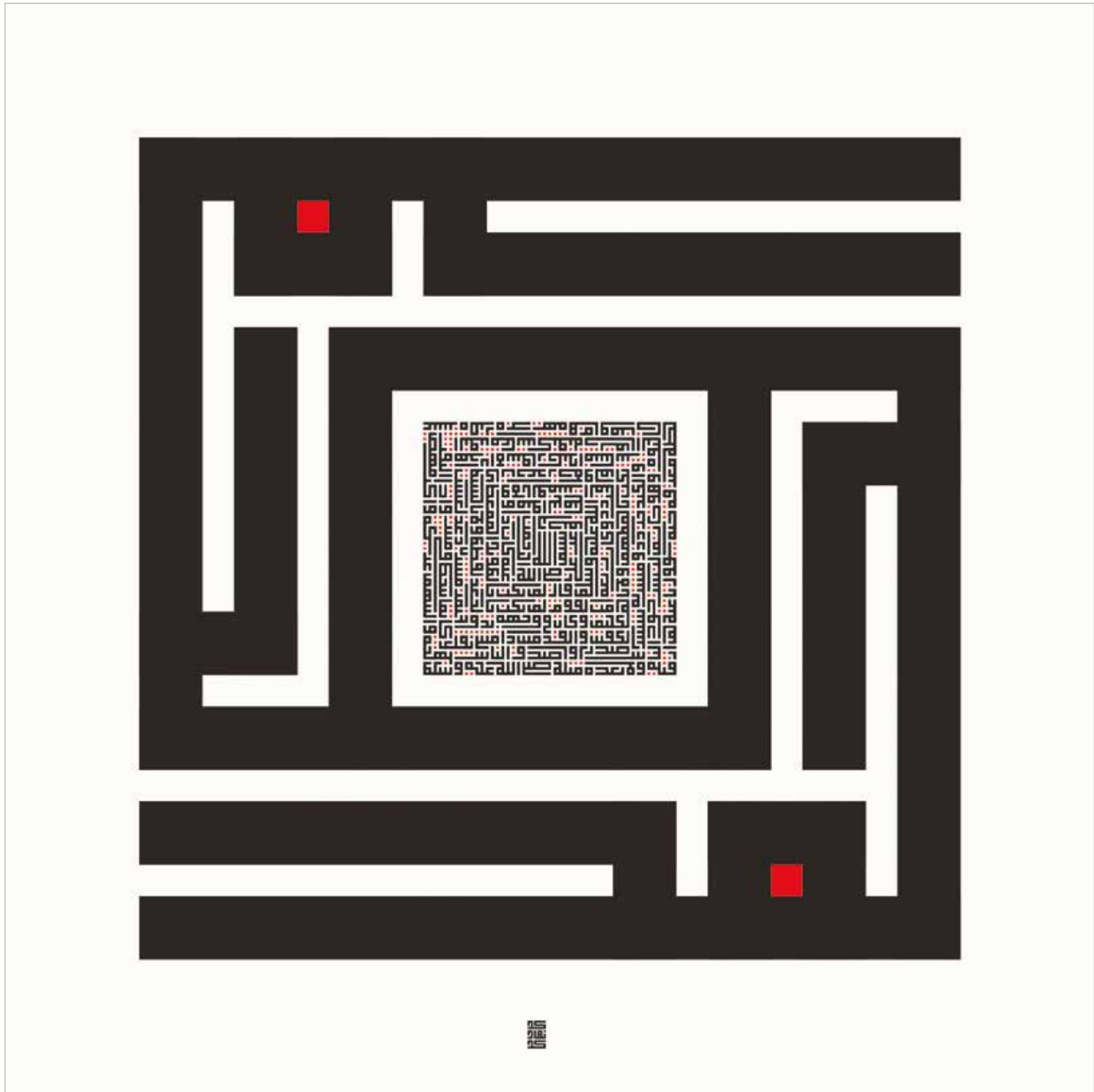

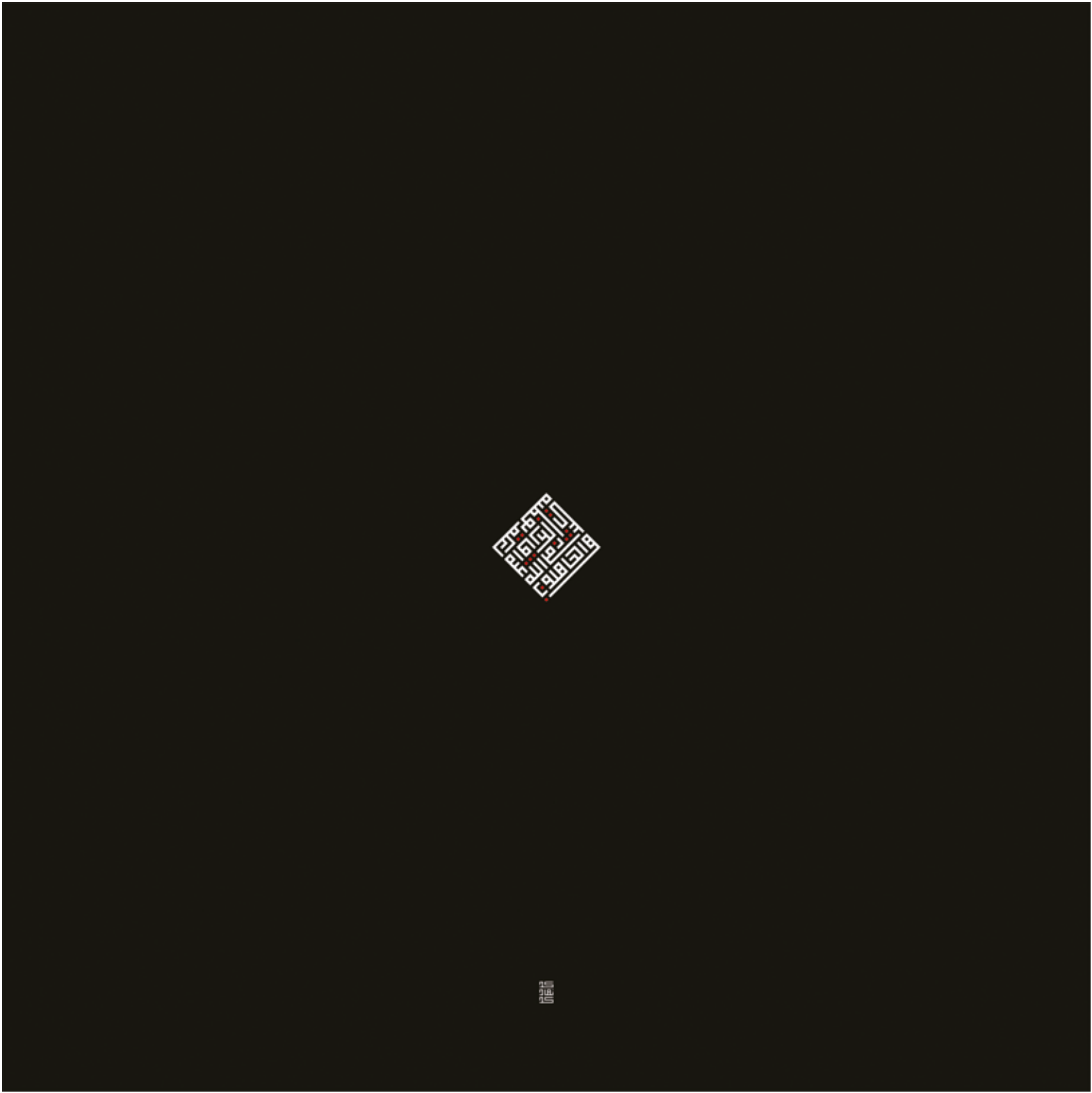
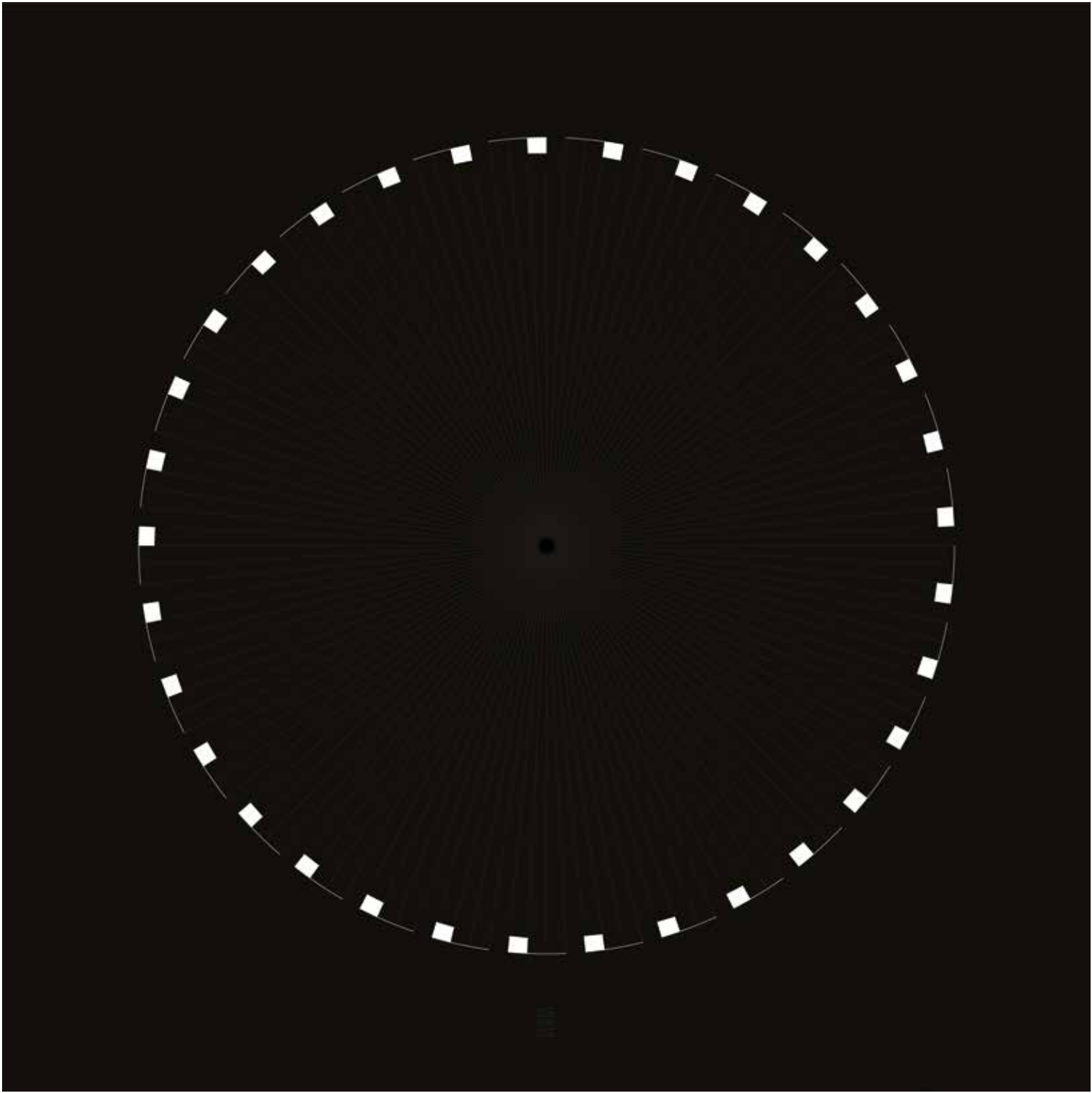
الله

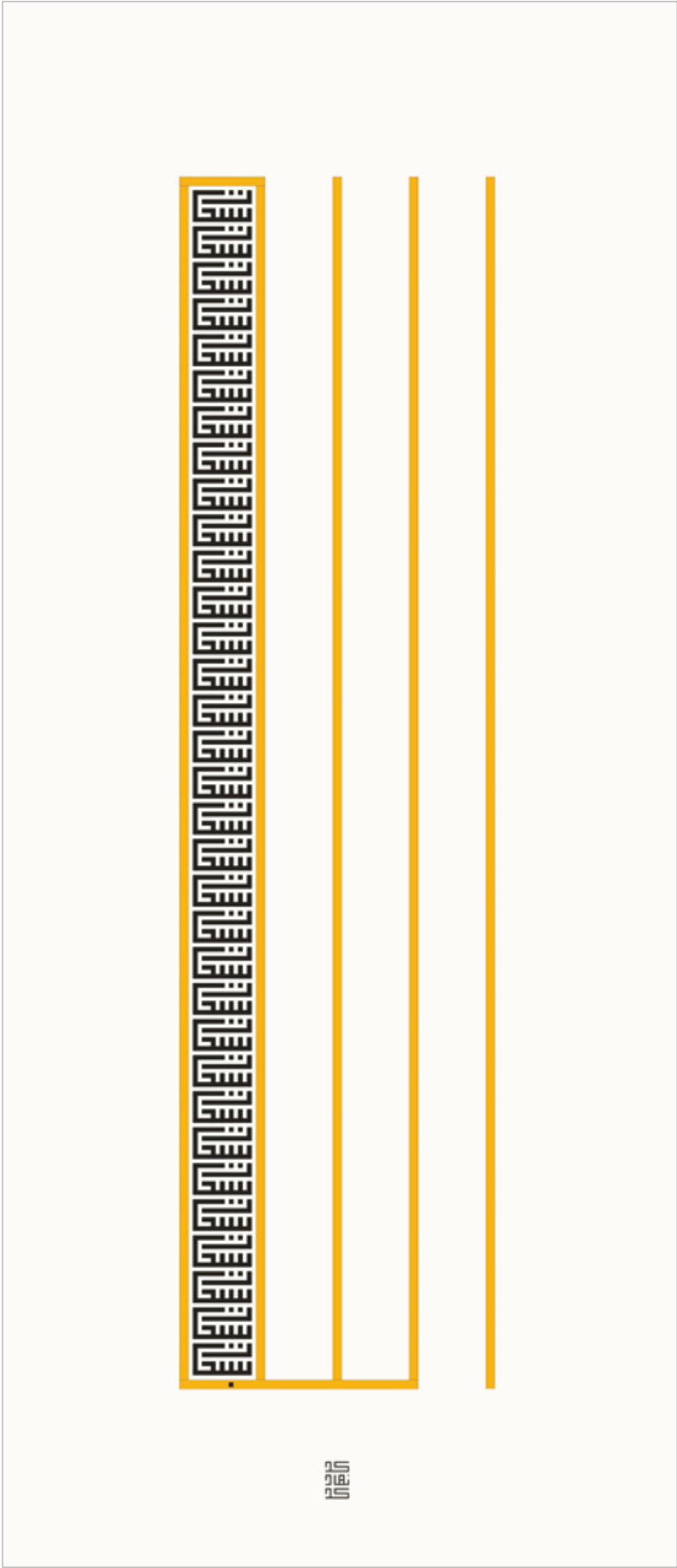

الله

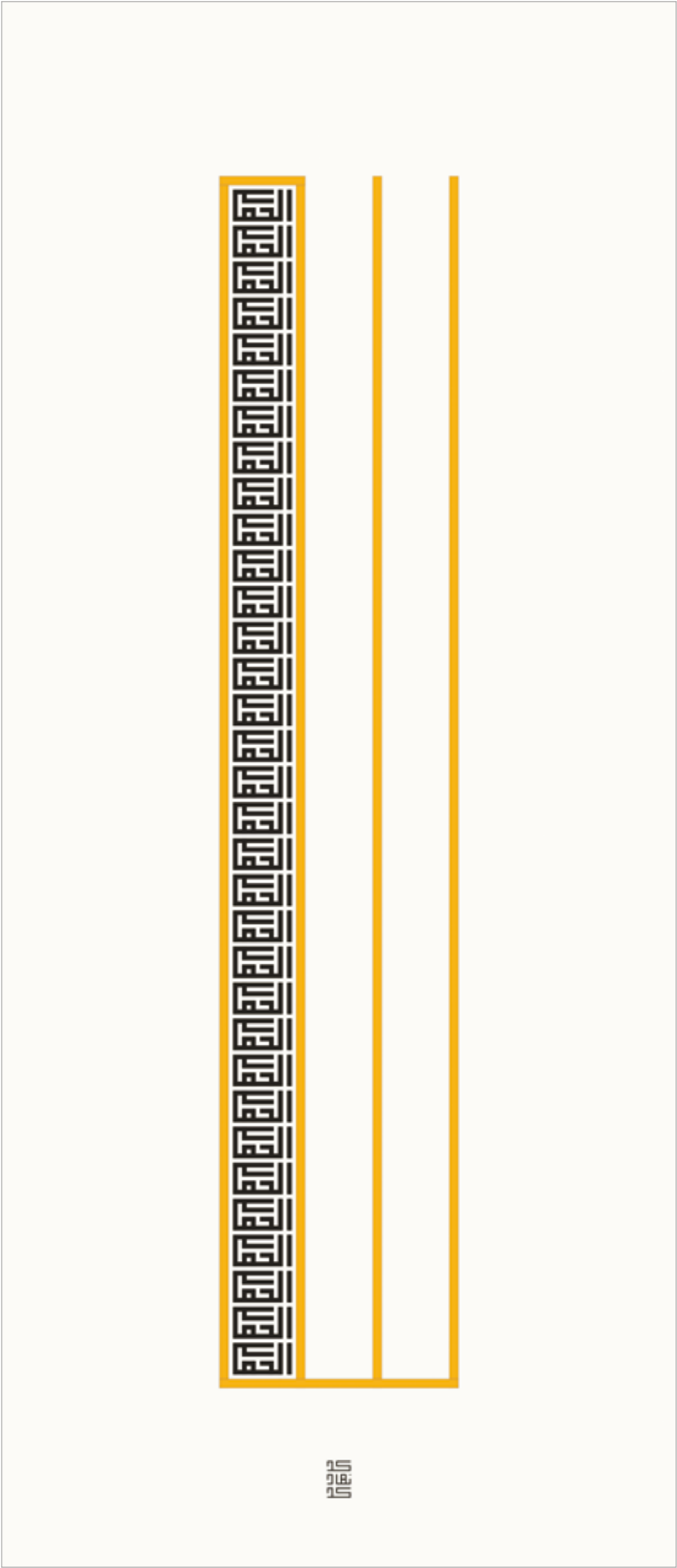

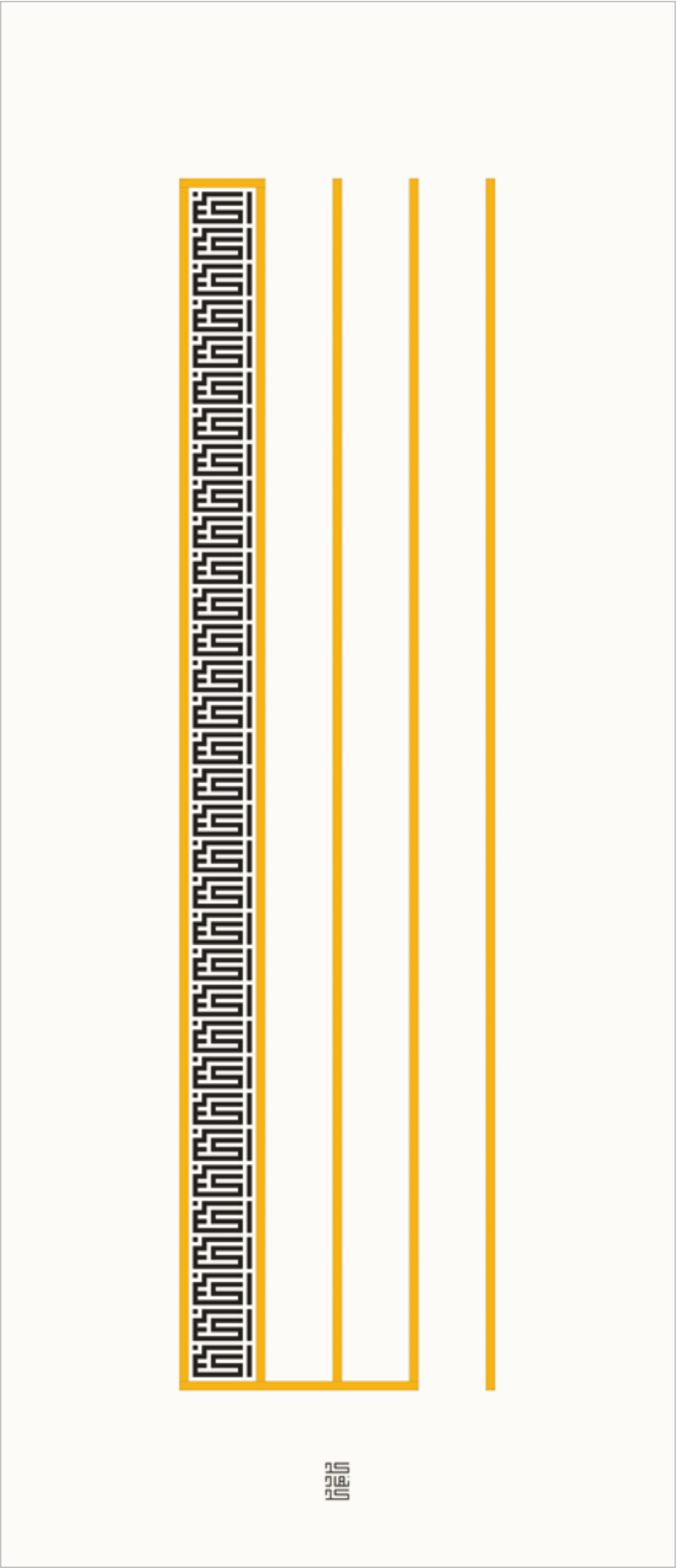

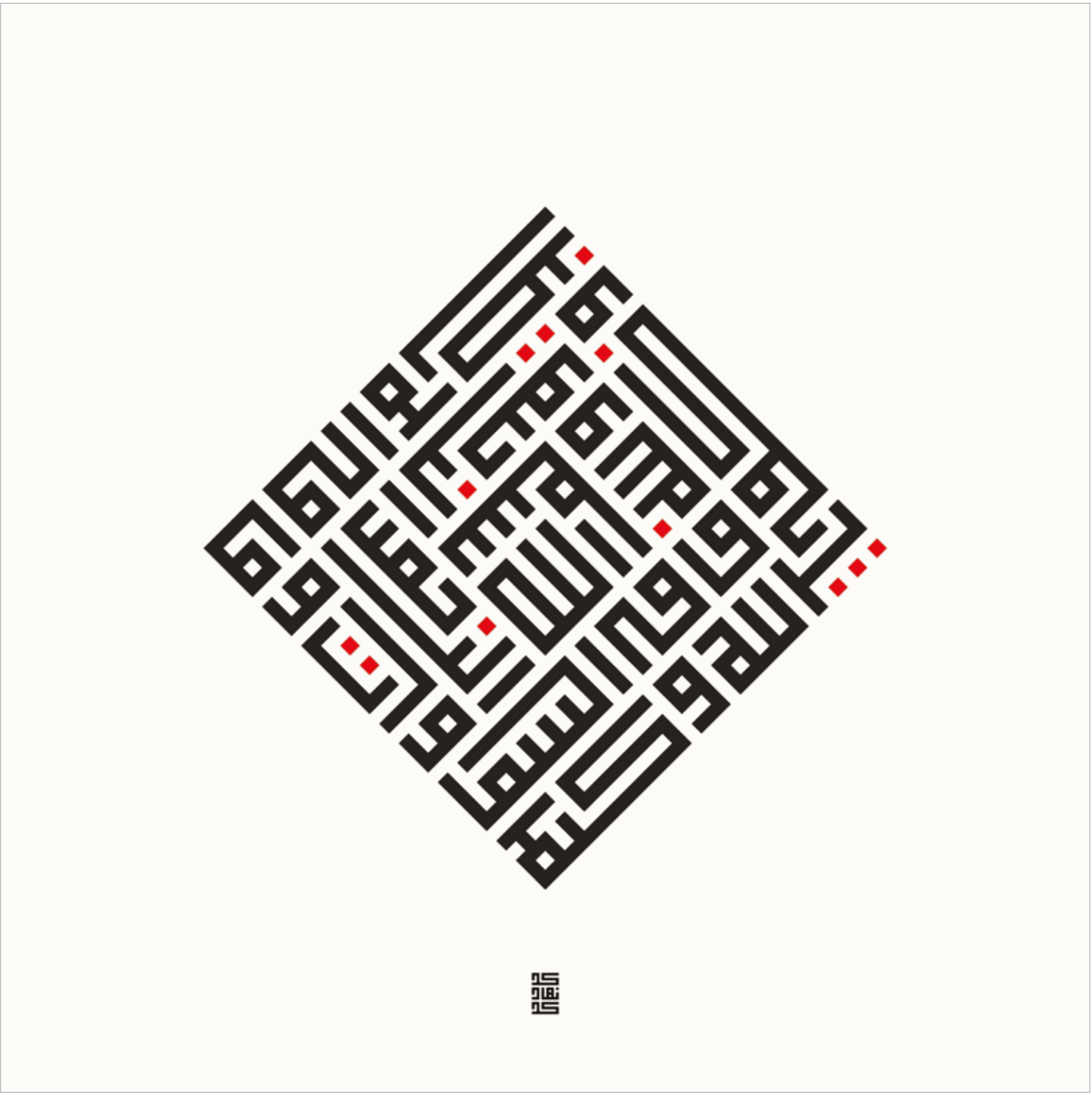
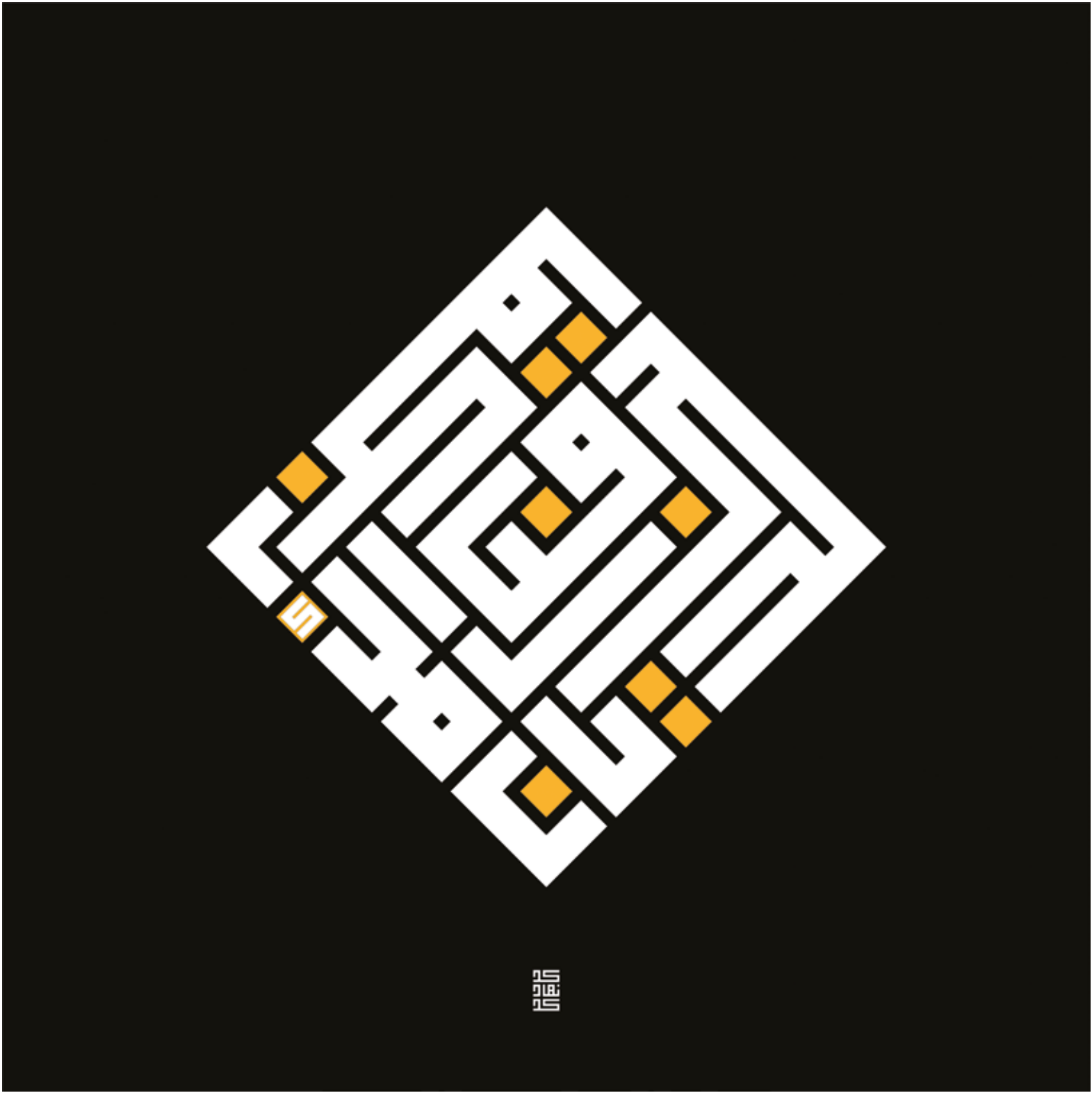
100 x 25 cm
Subhanallah

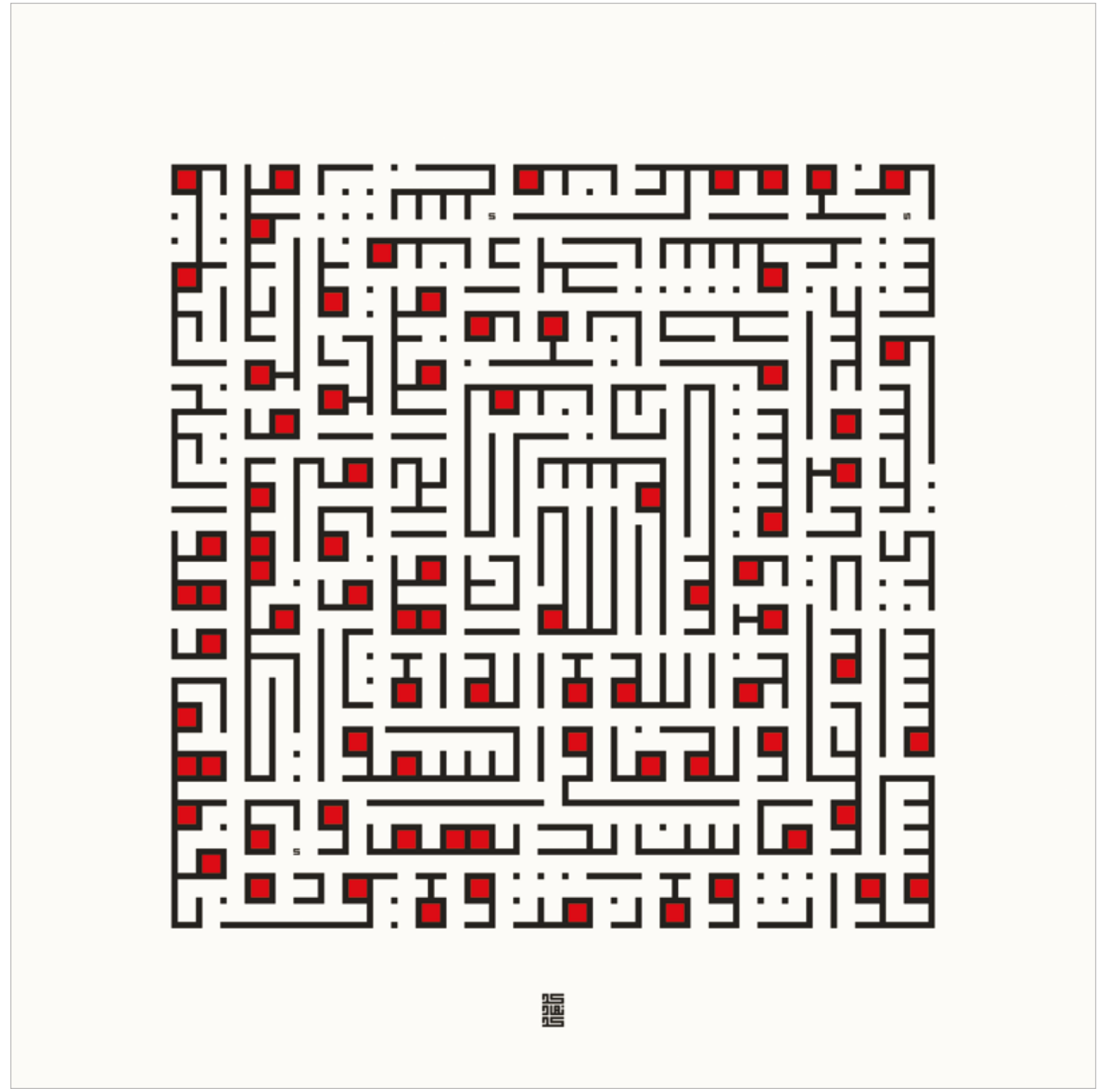
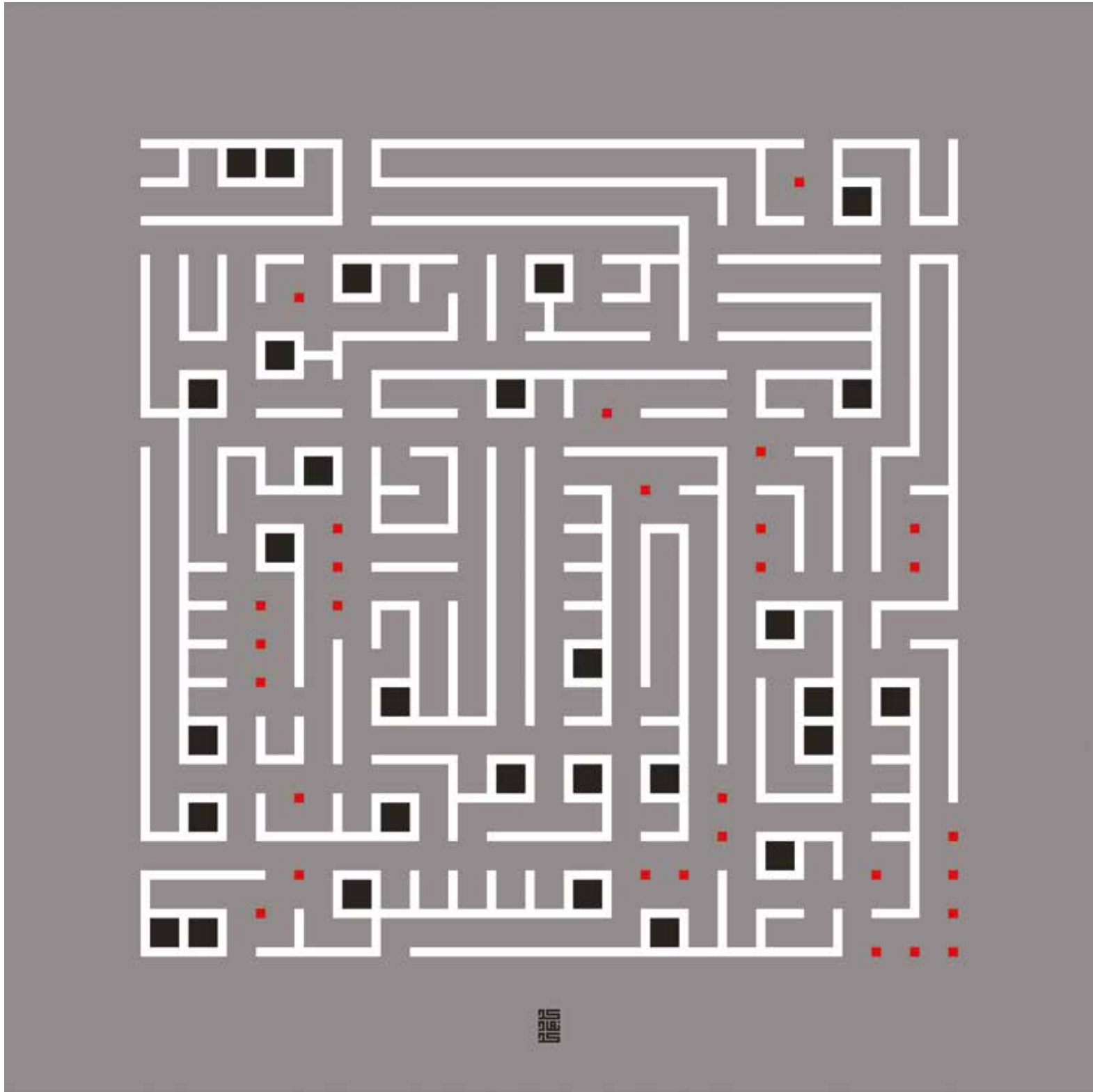

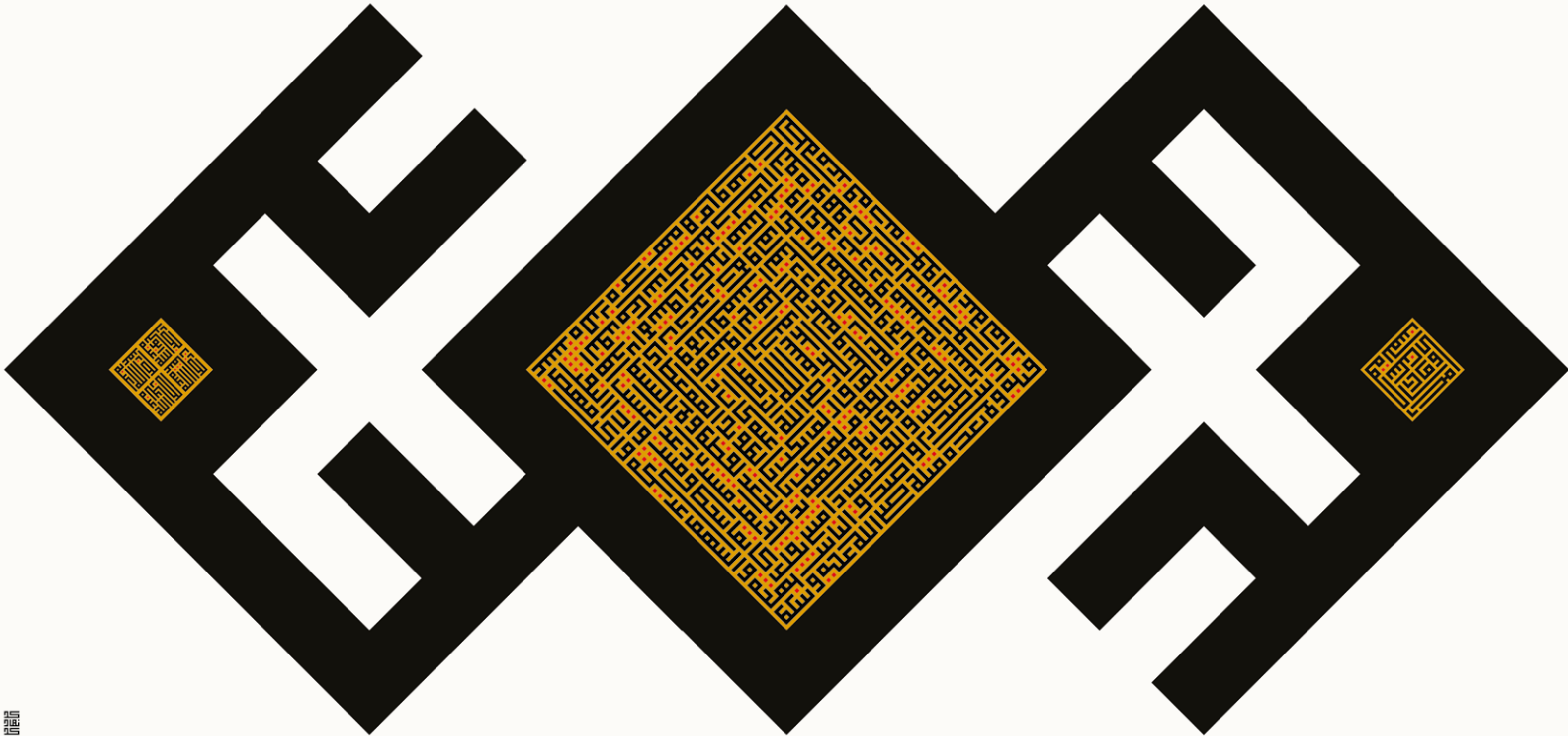
100 x 19 cm
Elhamdülillah

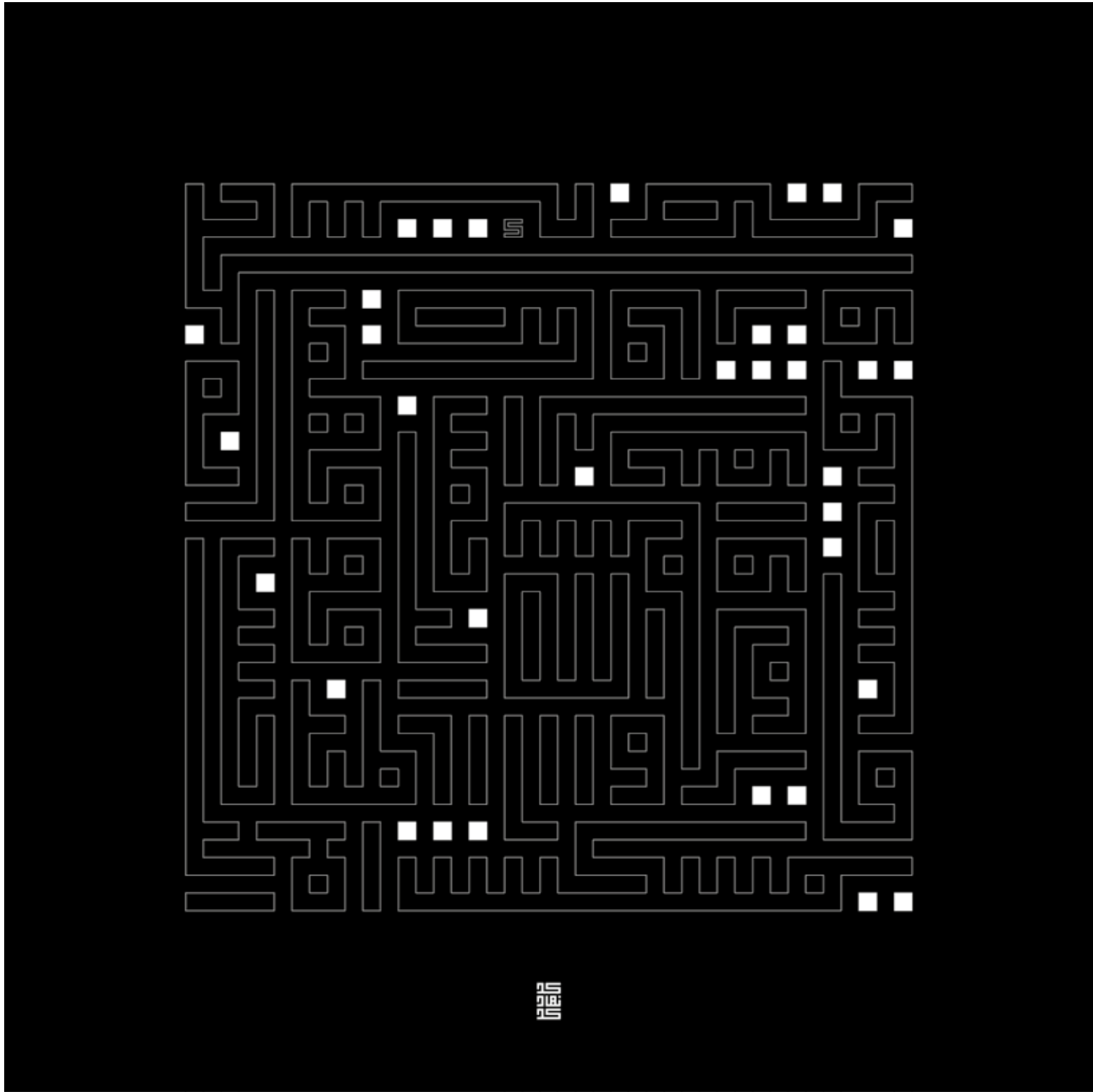
100 x 25 cm
Allahû Ekber

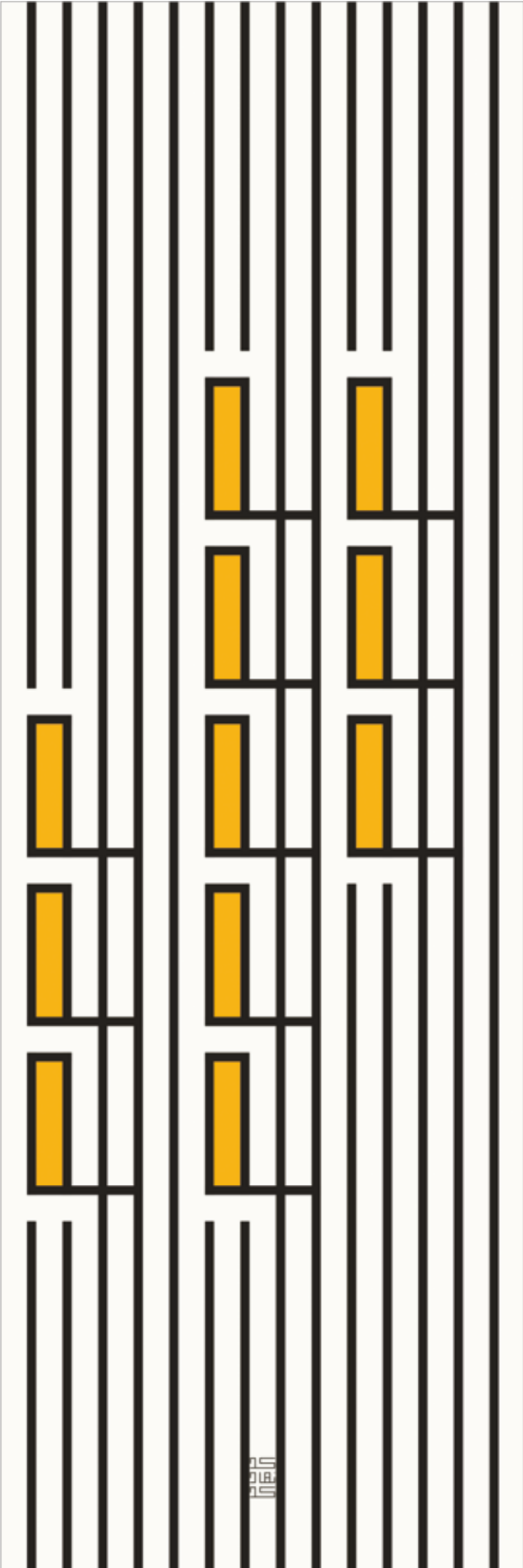
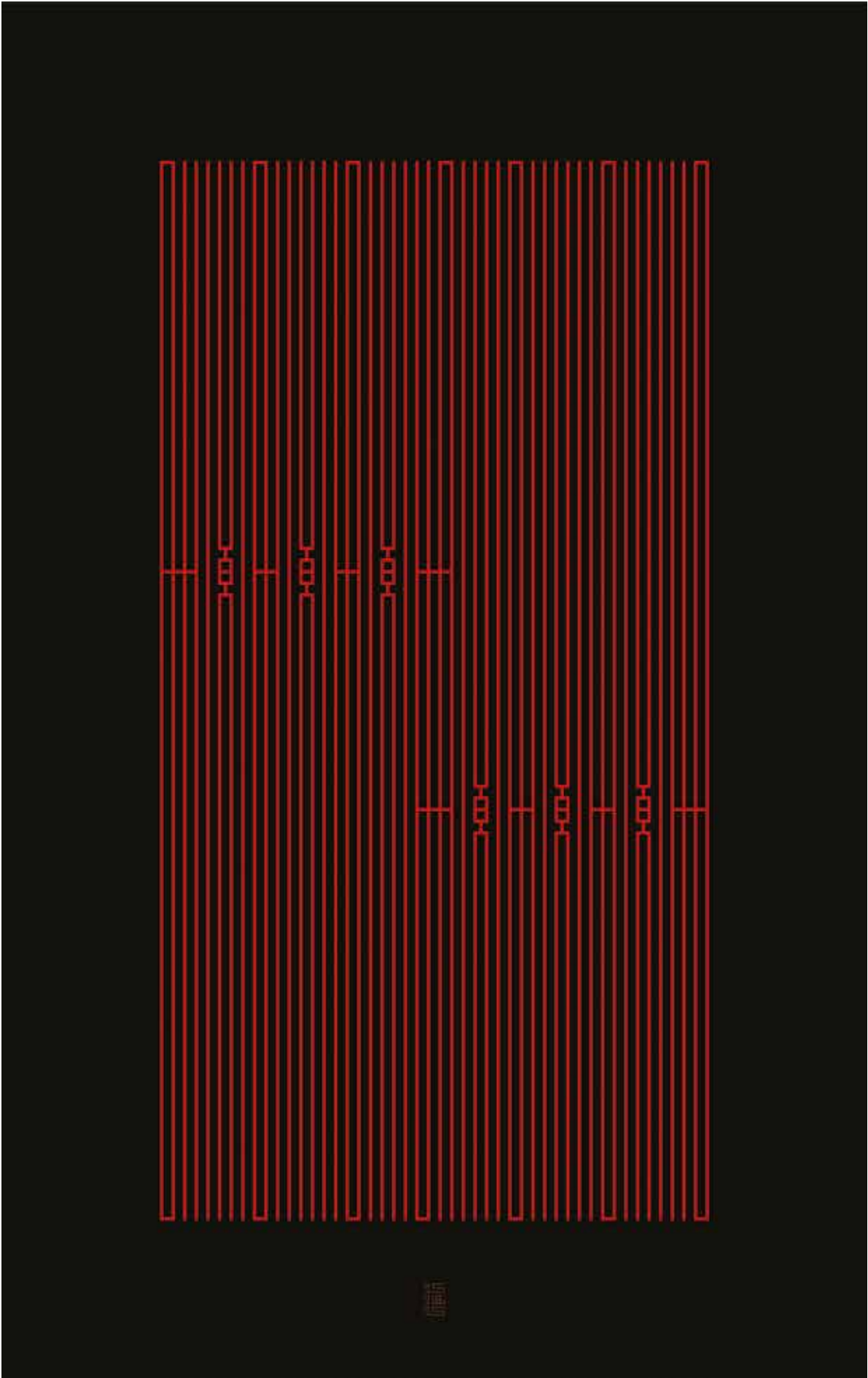

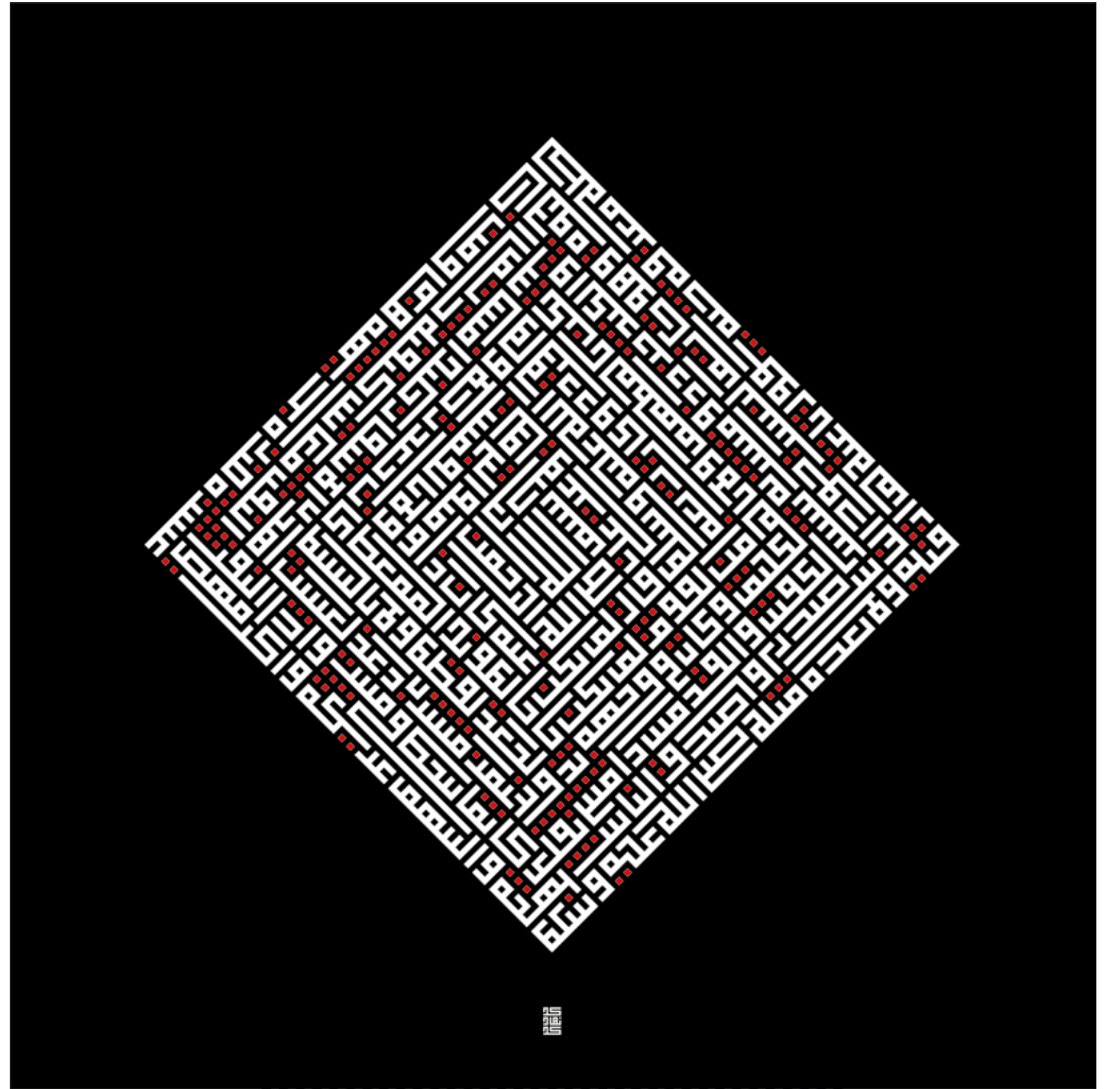
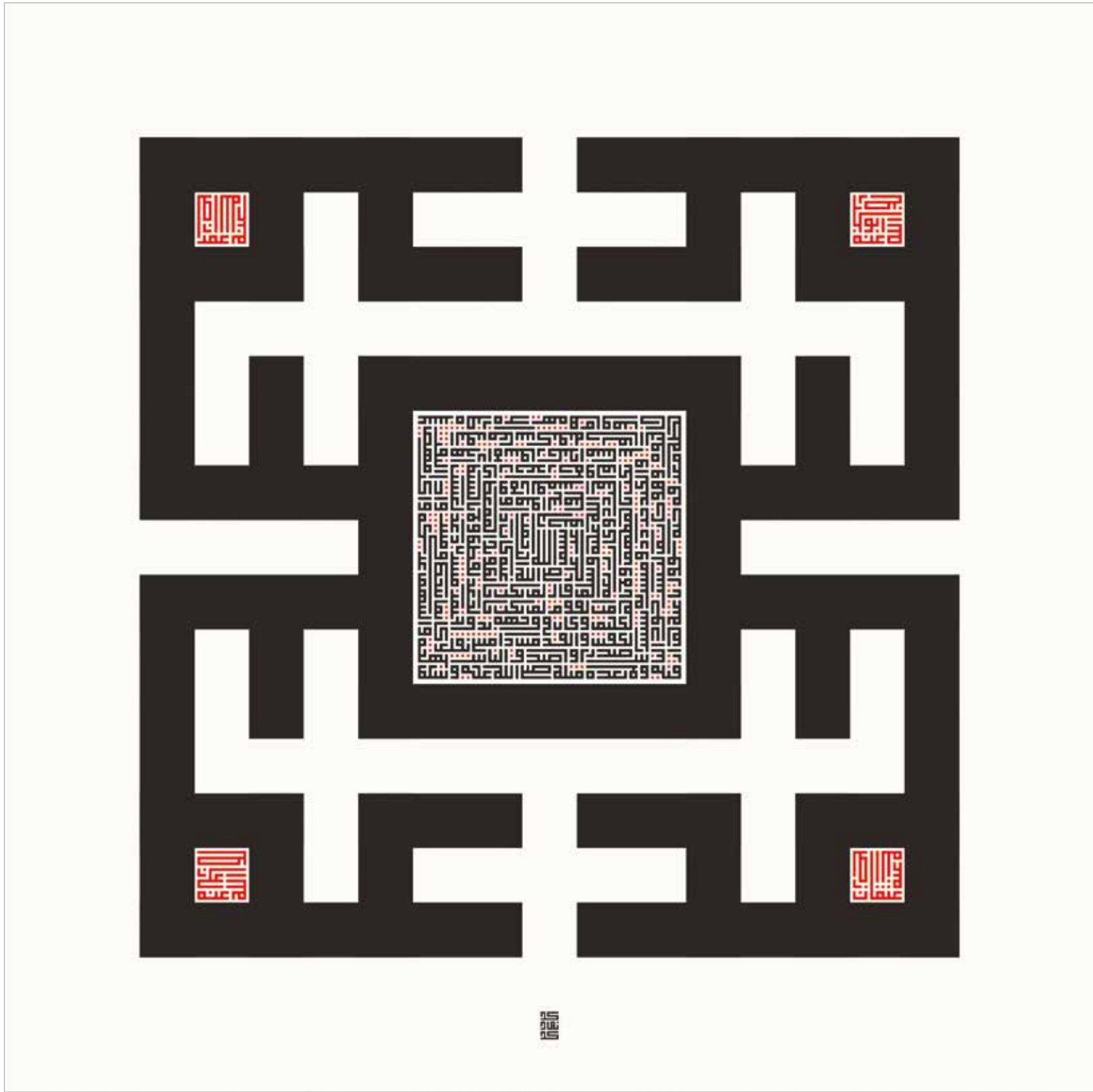

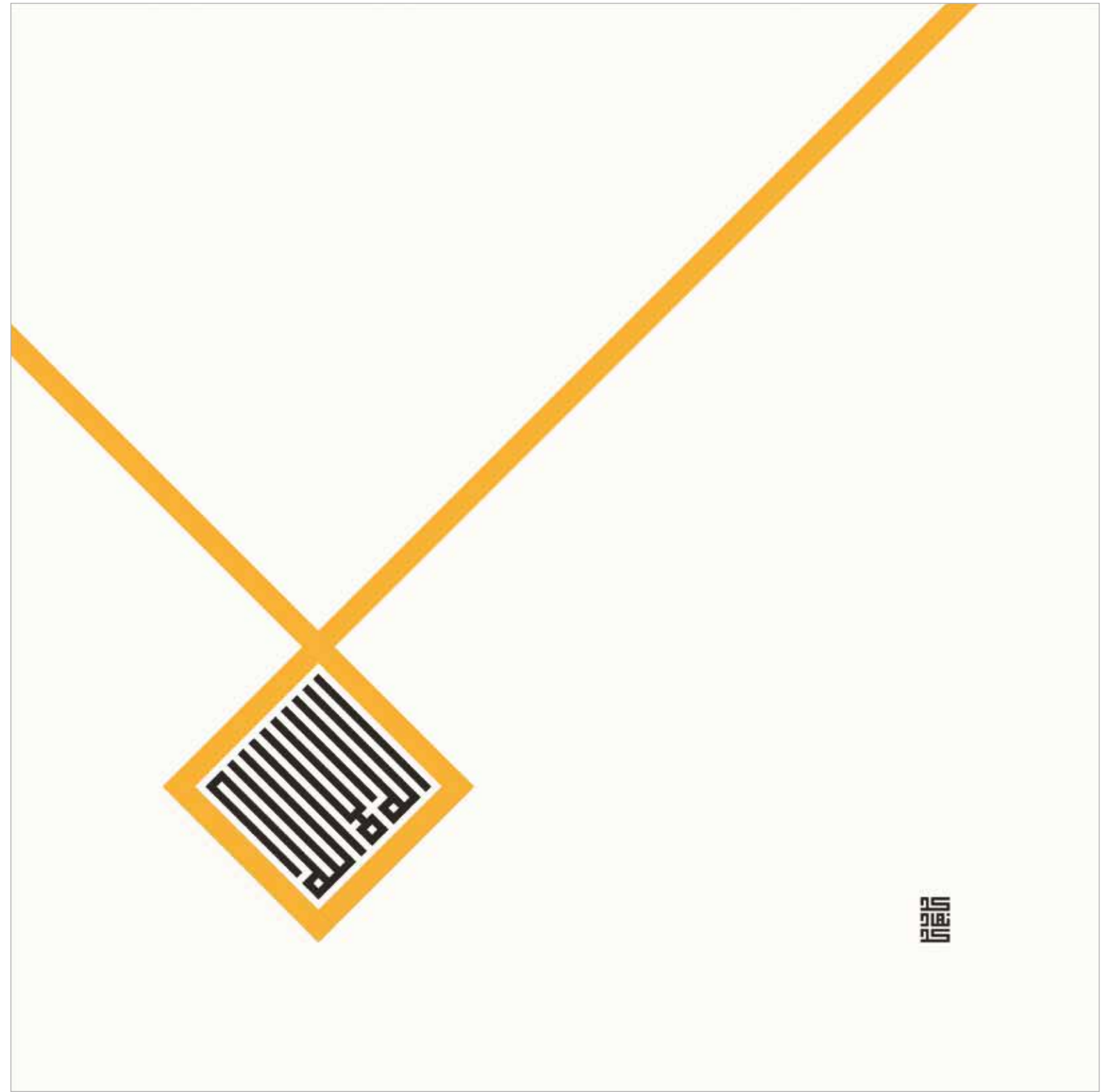
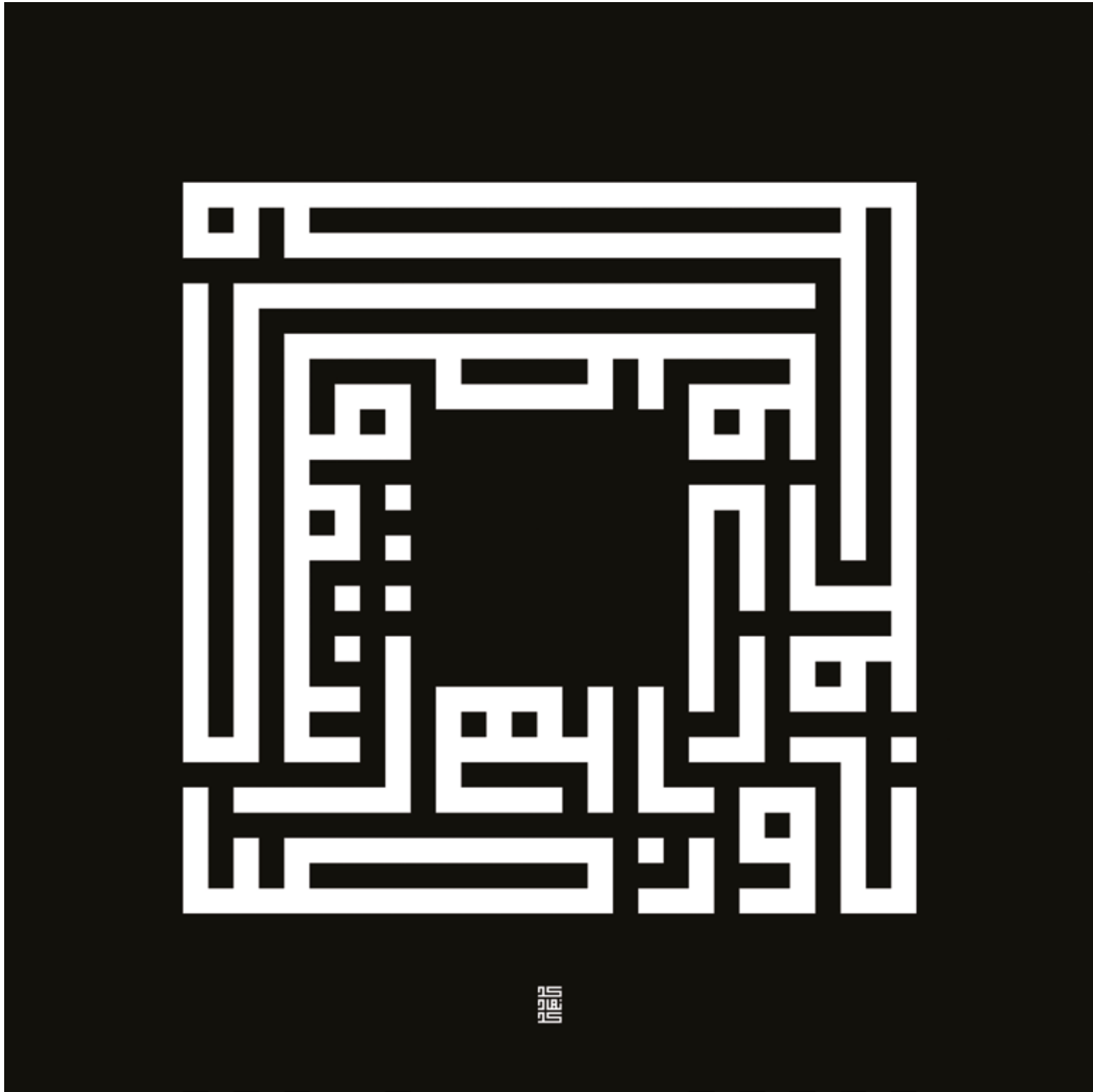

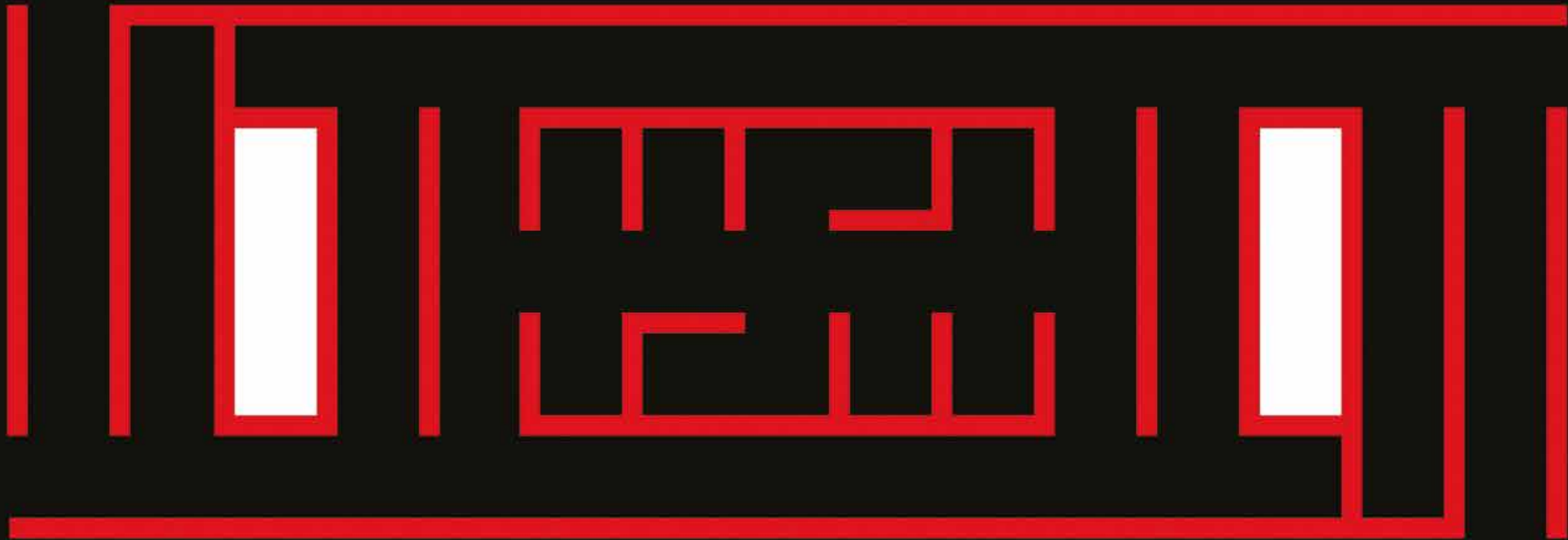
68

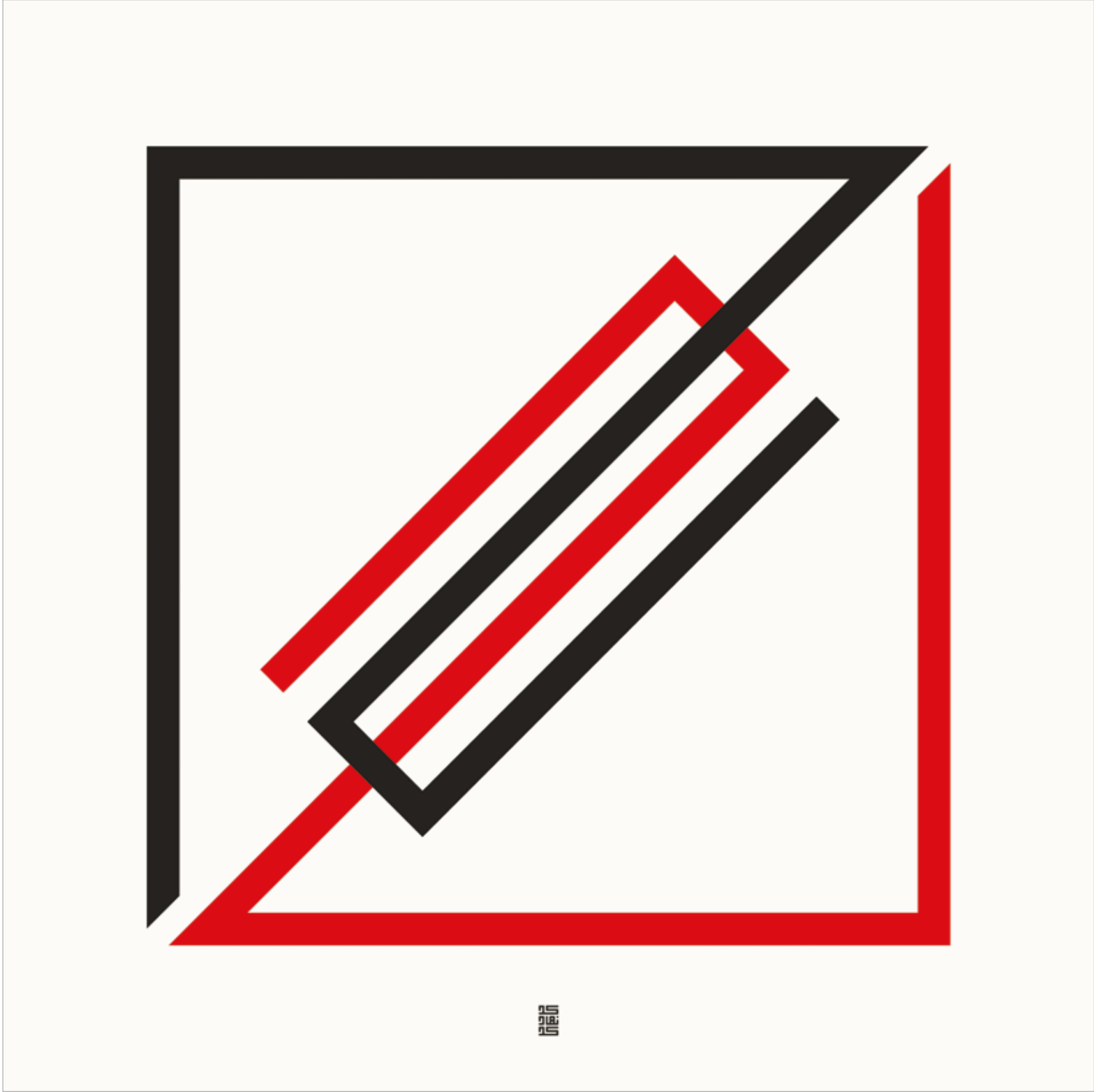

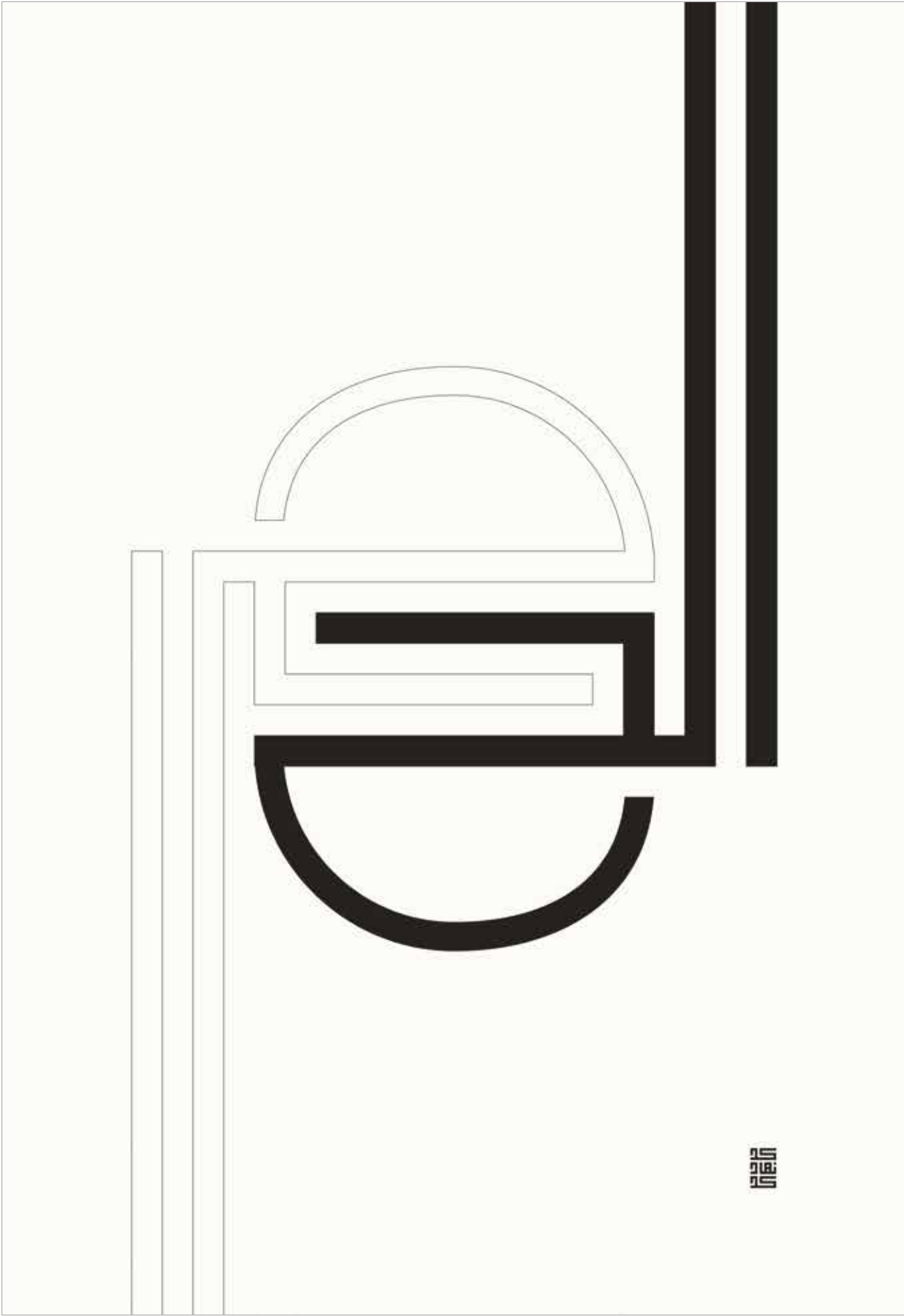

El-Vasi

El-Hayy

El-Hayy

